

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
Podatki in gospodarjenje

2022

Poslovanje kovinske industrije v letu 2021

Leta 2021 nas je radodarno zasulo z novimi težavami: zastoji v dobaviteljskih verigah, odpovedi naročil, neobvladljiva rast cen vhodnih materialov in komponent ter poleg rekordno dolgih dobavnih rokov še nezanesljivost same dobave. Cena ob prevzemu blaga je bila pogosto občutno višja od tiste ob naročilu. Te negotovosti in dvige cen smo le deloma uspeli prenesti na svoje odjemalce. Poslovanje je zahtevalo nenehno pozornost in prilagajanje hitro se spreminjajočemu poslovnemu okolju.

Kovinarji smo bili pri tem uspešni, saj smo leto zaključili s kar 17% boljšim rezultatom kot leto poprej, kar za večino podjetij pomeni povratek ali celo rast glede na pred-covidne vrednosti. Levji delež te rasti je prinesla panoga »Kovinski izdelki« s kar 30% porastom prihodkov; avtomobilisti pričakovano izkazujejo rast le 1% glede na 2020.

V 2022 opažamo povečanje krize z energenti ter velik vpliv dogajanja v Ukrajini na poslovanje. Omejitve poslovanja tako z Rusijo kot Ukrajino, negotova dobava plina, nevzdržno visoke cene elektrike,... močno zaznamujejo poslovanje podjetij kovinske industrije.

Ključno je, da na vse spremembe podjetje reagira v zares kratkem času. Zato je Združenje kovinske industrije vso energijo usmerilo na podporo članstvu pri odločanju: skrbelo je za pravočasne in verodostojne aktualne informacije ter kompetentne sogovornike pri obravnavi posameznih vsebin. Medsebojno sodelovanje - izmenjava mnenj in izkušenj, delitev dobrih praks ter skupno iskanje odgovorov na mnoga vprašanja - je čvrsto povežalo člane kluba direktorjev in drugih strokovnih skupin, ki delujejo znotraj ZKovl.

mag. Janja Petkovšek, u.d.i.s.
direktorica GZS-Združenja kovinske industrije

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

**Podatki in ocena gospodarjenja
v letu 2021**

Ljubljana, avgust 2022

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

V letih 2021 in 2022 se nadaljuje trend rasti povpraševanja na globalnem tržišču, ki ga zaznavamo že od jeseni 2020. Rast povpraševanja še naprej izrazito narekuje tempo dogajanja in usmerja velik del naših aktivnosti v zagotavljanje virov za zadovoljevanje hitro rastočih potreb naših kupcev. Visoka rast potreb pa je za Poclain Hydraulics d.o.o. v Žireh tako rezultat splošnega okrevanja in rasti tržišča, kot tudi uspešnih novih projektov za večje kupce na ciljnih tržiščih.

Covid pandemija je z izbruhi v hladnejših mesecih med letoma 2021 in 2022 še naprej predstavljala znatno tveganje tako za zdravje naših zaposlenih, kot tudi za zagotavljanje nemotenih dobav našim kupcem. Pričakujemo, da se bodo ti izbruhi nadaljevali tudi v prihodnje, vendar z manjšim vplivom. Vojna v Ukrajini na razmere na našem prodajnem tržišču do sedaj ni bistveno vplivala, največji vpliv

pa ima na nabavno tržišče, predvsem preko cen energentov.

Največji izzivi ostajajo na strani zagotavljanja virov, za zadovoljevanje visokih potreb tržišča. Lokalni trg delovne sile ostaja šibek, zato si še naprej pomagamo z zaposlovanjem delovne sile iz tujine. Tu se še naprej pojavljajo visoke birokratske omejitve pri pridobivanju delovnih dovoljenj, zato je naša sposobnost odzivanja na kratkoročne potrebe tržišča zelo omejena.

Rast poslovanja je zato precej odvisna od tehnoloških posodobitev, razvoja produktivnosti in usmerjanja na ključne izdelke, kar pomeni tudi intenzivno opuščanje manj perspektivnih programov. To so tudi glavni ukrepi, ki jih izvajamo v zadnjih dveh letih. V letu 2022 tako s približno 10% manjšim številom zaposlenih in ožjim proizvodnim programom že presegamo vrednosti prodaje iz rekordnih let 2018 in 2019.

Investicije v letu 2022 sodijo med največje v zadnjih letih in so večinoma usmerjene v tehnološki razvoj - v produktivnost, fleksibilnost ter zagotavljanje visoke kakovosti naših proizvodov. Pognali smo tudi že prvo montažno celico nove generacije, podprto z digitalizacijo in koncepti vitke proizvodnje.

Uspešno nadaljujemo tudi z razvojnimi projekti novih izdelkov za večje globalne kupce. Največ razvojnih virov je bilo usmerjenih na področji ventilov za hidrostatične pogone ter ventilov za zavore, ki sodijo med zahtevnejše izdelke in nam omogočajo tudi dobro konkurenčno pozicijo. Nekaj ključnih projektov sedaj že prehaja v serijsko proizvodnjo.

Povpraševanje na našem tržišču ostaja visoko in v kolikor ne bo novih večjih pretresov pričakujemo, da se bodo ugodne razmere nadaljevale skozi vse leto 2022 in še naprej v prvo polovico 2023. Na strani virov, tako človeških in materialnih, pa pričakujemo, da se bo situacija nekoliko stabilizirala na področju razpoložljivosti, medtem ko na področju cene pričakujemo nadaljnje inflacijske pritiske predvsem zaradi negotovih razmer na strani energentov in njihovih posrednih vplivov.

**Aleš Bizjak, Poclain Hydraulics d.o.o.
predsednik UO Združenja kovinske industrije**

Poslovno leto 2022 je bilo za podjetje GKN Driveline podobno kot za vse, ki delamo v avtomobilski branži, leto, ki ga v avtomobilskem žargonu imenujem »start/stop« leto.

Ob bok virusu, s katerim smo na nek način znali sobivati brez velikih pretresov, se je pojavila v lanskem letu kriza komponent, največkrat izražena, kot pomanjkanje polprevodnikov.

Leto poprej je začetek pojave virusa ohromil poslovanje v trenutku, kriza dobavlljivosti komponent, pa je postavila celotno poslovanje v dinamiko odpovedi naročil v zadnjem trenutku, optimističnih napovedi za zelo bližnjo poslovno obdobje, ki pa se potem v pravilu

nikoli ni realiziralo.

Dejanske odpovedi naročil ali pa spremembe asortimaja so prihajale čez noč in imele tudi takojšni učinek. Paradoks leta se izraža tudi v tem, da se kljub pomanjkanju naročil so se hkrati dražili osnovni materiali, začele so rasti cene energentov, pojavljajo se je pomanjkanje delovne sile...pod črto bi ocenil leto kot skupek nelogičnih poslovnih parametrov, ki je posledično pomenilo veliko vložene energije in prilagajanje, da smo leto zaključili pozitivno. Potrebno je ozavestit, da poslovno okolje v Sloveniji ni bilo nič posebej drugačno, kot drugje po Evropi.

V grupaciji GKN smo se prilagajali na nastalo situacijo, poskušali realizirati že nastavljene projekte in hkrati pospešiti tiste, ki so bili in bodo nujni za prihodnost. Če smo leto 2020 naslovili leto virusa in leto 2021 kot leto krize polprevodnikov, pri čemer je virus še vedno prisoten, potem gledamo na leto 2022 kot na kombinacijo prejšnjih dveh faktorjev, kateremu dodajamo še krizno situacijo, ki se dogaja v Ukrajini in se nas posredno in neposredno precej dotika.

V vsakem slabem je nekaj tudi dobrega. Zagotovo je preteklo leto prineslo veliko novih izkušenj, predvsem pa še bolj povežalo vse, ki smo v tem poslovnem okolju okušali podobne probleme. Združenje kovinske industrije je z svojo odzivnostjo na dnevne situacije in povezovalnim elementom, krepko pripomoglo, da se nismo vsi ukvarjali z vsem in predvsem, da smo si delili izkušnje in skupaj iskali poti za naprej.

**Andrej Poklič, GKN Driveline Slovenija d.o.o.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**

Za Creino d.o.o. je bilo poslovno leto 2021, uspešno leto. V prvi polovici leta, posebno v prvem kvartalu je bilo poslovanje še vedno močno pod vtisom epidemije Covid-19, ki se je konkretno odražalo v težavah v dobavni verigi in zapiranju naše maloprodaje peči v PE Trgovina. Prav tako smo se tekom leta soočali z večjo odsotnostjo zaposlenih zaradi prebolevanja Covida – 19 ali zaradi obvezne karantene v primeru okuženosti njihovih družinskih članov.

Posledično smo imeli težave z izpolnjevanjem dogovorjenih dobavnih rokov kupcem. Vse navedeno je povzročalo slabitev profitabilnosti in večje poslovne stroške. Pozitivno je bilo, da je Vlada RS še vedno s PKP zakoni uspešno in pravočasno odobrava potrebno pomoč gospodarstvu.

Tekom celega leta smo imeli dober nivo prodaje v vseh poslovnih enotah (PE). Na celotnem območju EU je bil zaznaven precejšen t.i. Covid-19 gospodarski odboj, ki se je rezultiral na dobrem povpraševanju tako na segmentu B2B kakor tudi B2C, na vseh tržiščih tako tujih kakor tudi na domačem. Poslovna dejavnost Creine d.o.o. je v celoti skladna z glavnimi strateškimi smernicami EU, delujemo na področju ekologije in proizvodnje hrane (PE KM), obvladujemo okolijske tehnologije (PE KO), naše peči uporabljajo kot energent lesno biomaso (PE Peči) in to ima dolgoročen strateški razvojni pomen.

Naša poslovna dejavnost je v celoti v t.i. ekološko-zelenem trendu, ni nam potrebno iskati in razvijati povsem novih področij dejavnosti, pomembno je, da smo sposobni hitro in učinkovito razvijati nove rešitve in izdelke, ki so za kupce in uporabnike prijazni, energetske učinkoviti in ustrezno digitalizirani. Dobri prodajni trendi v vseh PE so se rezultirali v visoki rasti prodaje, ki je bila v letu 2021 za +64% višja od prodaje v letu 2020.

Čeprav je potrebno upoštevati dejstvo, da smo v letu 2020 beležili- 12% padec prodaje glede na leto 2019, je bila dosežena rast prodaje rezultat vloženih številnih naporov v vseh poslovnih procesih, ker smo kljub številnim motnjam na nabavni strani obvladovali stroške in bili na marsikaterem področju z dobavnimi roki uspešnejši od konkurence. Posebno se je to odražalo v PE Peči. Z uspešnimi poslovnimi prijemi smo krizo izkoristili za utrjevanje našega položaja na trgu.

Tudi na razvojnem področju je bilo leto 2021 za Creino d.o.o. uspešno leto. Za francoskega kupca smo razvili posebno Biotank napravo, ki je z vidika delovanja in uporabnosti povsem nova tehnična rešitev. Namenjena je zbiranju in obdelavi organskih odpadkov, ki se kot končni produkt še v fazi poteka fermentacije dostavljajo bio plinarnam na francoskem tržišču.

V PE Peči smo z inovativnimi produkti pridobili močnega nemškega partnerja s katerim bomo v prihodnjih letih dosegali rast prodaje in razvijali povsem nove rešitve. Kot enega večjih uspehov štejemo tudi vstop v avstrijsko-nemški koncern, ki v 15-ih evropskih državah trži in prodaja celovite sistemske rešitve- dimniški sistem + peč kot funkcionalno celoto za reševanje sekundarnega ogrevanja v vseh tipih hiš od navadnih, nizko energetske do pasivnih. Imeli smo tudi investicijsko intenzivno leto, za vse naložbe smo namenili 6% celotnega prihodka.

Ivan Rupnik, Creina d.d.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije

V Niro Steel d.o.o. smo se v letu 2021 soočali z enakimi težavami, kot vsi v panogi. Epidemija Covid 19 in s tem povezana odsotnost zaposlenih, nihanje v količini povpraševanj in naročil, prihajajoče spremembe v energetiki in posledično povišanje cen v letu 2022, so nam vsem predstavljali izziv. Majhna in nadvse prilagodljiva proizvodnja se je v tem pogledu izkazala kot velika prednost. Delavce, ki so bili v karanteni smo občasno nadomestili z drugimi sodelavci, saj je vsak delavec usposobljen za delo na dveh ali več različnih strojih. Odprti, korektni odnosi s partnerji, kratki roki dobav ter neprekinjeno poslovanje, so pripomogli, da smo dobili marsikatero naročilo.

Veseli nas, da je visoka kakovost še vedno naša prednost in na račun le-te, smo v letu 2021 povečali sodelovanje s partnerjem, ki je za nas tako iz vidika razvoja kot rasti na trgu strateškega pomena. Oskrba z osnovnim materialom je bila zadovoljiva, cene tudi brez večjih pretresov, kar se je pa potem v letu 2022 povsem obrnilo na glavo. 2021 smo kljub negotovosti v začetku leta lahko zaključili nad načrtovanimi rezultati.

Spremembe cen energentov so nas spodbudile, da smo začeli iskati nove rešitve na tem področju. Z izkoriščanjem odvečne toplote kompresorjev smo prešli na ogrevanje pisarn. S sosednjimi proizvodnjami se dogovarjamo o skupnem izkoriščanju njihove odvečne toplote za celotno ogrevanje proizvodne hale. V letu 2022 tako načrtujemo tudi investicijo v lastno sončno elektrarno.

Ksenja Brelih Klincov, Niro Steel d.o.o.

Podjetje **GOSTOL – GOPAN** je v letu 2021 doseglo 32mio€ realizacije. Dolgi dobavni roki, dvig nabavnih cen surovin in višanje cen energentov, prekinjene dobavne verige, so le nekateri izzivi s katerimi smo se kot podjetje morali soočati in lahko si čestitamo, saj smo kljub vsemu sijajno prebrodili še eno leto zaznamovano z epidemijo in njenimi posledicami.

COVID je je pri mnogih naših kupcih povzročil »refleksijo« na področju investicij usmerjenih v nabavo nove opreme, poleg tega so se nam tradicionalni prodajni kanali (sejmi) popolnoma ustavili. Poiskali smo nove komercialne prijeme ter komercialno mrežo, ki je fizično blizu kupcem, kar je pripomoglo, da smo zmerno zrasli. Če potegnemo zaključke za leto 2021 smo lahko ponosni, ne samo iz vidika prihodkov, izboljšali smo tudi svoj EBITDA in dvignili dodano vrednost na zaposlenega.

Leto 2022 nam bo prineslo še večje izzive. Rusija in Ukrajina predstavljata »zgodovinski tržišči« za GOSTOL, njuna ohromitev nas sili v nove poslovne strategije, predvsem nas spodbuja k iskanju novih tržišč. Odpiramo nove poti v Azijo in na Bližnji vzhod. V okviru skupine TP Food Group bomo odpirali ameriško podružnico, ki nam bo služila kot strateško izhodišče pri pozicioniranju na trge severne in južne Amerike. Ne samo zaprtje ruskih tržišč, ampak ohromljena proizvodnja žit, posledično dvigovanje cen hrane in prehranskih surovin predstavljajo za nas in za naše kupce največji zalogaj leta 2022.

Situacija kateri gremo naproti, nas navdaja z nelagodjem, istočasno pa lahko kot podjetje in posamezniki rastemo. Najpomembnejše je, da zaposleni na GOSTOLU ostanemo povezani, saj nihče ne ve, kako se bo »tekma« nadaljevala, najbolje pa se lahko pripravimo tako, da vsi skupaj poenotimo cilj in duha.

Fabrizio Korošec, GOSTOL – GOPAN d.o.o., skupina TP Food Group

Navkljub negotovosti globalnega vpliva covid-19 na vse panoge v letalski industriji, ki nam jih je prineslo leto 2021, se je letalski promet konec leta pričel počasi prebujati.

V podjetju Adria Tehnika smo se delovanju v okvirih danih razmer, ki nam jih je prineslo leto, uspeli hitro prilagoditi in s poslovnim letom smo lahko zadovoljni. V letu 2021 smo kljub izzivom na različnih področjih uspeli povečati prihodke iz poslovanja v primerjavi z letom 2020. Prav tako smo uspeli zadržati rezultat na ravni iz leta 2020.

Tržne analize kažejo, da naj bi se trg MRO na raven pred covid-19 vrnil leta 2024. Še vedno pa ostaja veliko neznank, saj posledice splošnega dogajanja v gospodarstvu na našo panogo v tem trenutku težko predvidimo in jih še ne prepoznavamo, razen posrednih učinkov podražitve energentov, torej gibanja cen goriva in stroškov, na katere letalski prevozniki ne morejo vplivati, imajo pa vpliv na poslovanje letalskih družb naših kupcev.

Vpliv na poslovanje panoge bo imelo tudi precejšnje število starejših letal, ki jih bodo operaterji izločili iz svojih flot zaradi visokih stroškov vzdrževanja. To pa pomeni tudi spremembo v strukturi vzdrževalnih projektov, pričakovati pa gre tudi spremembe pri planiranju dolžine le-teh ipd. Zaradi vseh neznank in dnevnih sprememb poslovnega okolja bo še vedno potrebna posebna previdnost pri vzdrževanju ustrezne ravni likvidnosti podjetja.

V letu 2022 bo tako prenova poslovnih procesov še vedno ključnega pomena, skupaj z interno komunikacijo pa tudi komunikacijo do ostalih poslovnih partnerjev. V podjetju bomo še naprej gradili na dolgoročnih partnerskih odnosih s poslovnimi partnerji, saj so se le-ti že ob začetku covid-19 pokazali kot eden od glavnih dejavnikov uspešnega spopadanja s spremenjenimi okoliščinami poslovanja.

Tudi na kadrovskem področju v ospredju ostaja krepitev ravni kompetenc zaposlenih z nadaljnjim razvojem internega izobraževalnega sistema ter dodajanjem novih tipov letal in motorjev. Vsi pa upamo na čim prejšnjo stabilizacijo in normalizacijo razmer, da lahko potem nadaljujemo z novimi projekti, ki bodo omogočili nadaljnjo rast in razvoj podjetja.

Do takrat pa v podjetju Adria Tehnika kot visoko motivirana ekipa še naprej aktivno sodelujemo z vsemi poslovnimi partnerji, da bomo lahko z optimizmom zrl v prihodnost.

Barbara Perko Brvar, Adria Tehnika d.o.o.

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO.....	3
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2021	10
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu	13
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji.....	14
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	16
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2011 DO 2021	17
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	17
2.2. Število družb v kovinski industriji	19
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	20
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	20
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	21
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	23
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	25
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	27
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	29
5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25	29
5.1.1. Prihodek, zaposl., dod. vred., dobiček, strošek dela. izvoz proiz. kovinskih izdelkov	29
5.1.2. Družbe	31
5.1.3. Izvoz	32
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	32
5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)	34
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	35
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	36
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9).....	37
5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28	38
5.2.1. Prihodek, zaposl., dod. vred., dobiček, strošek dela, izvoz proiz. strojev in naprav	38
5.2.2. Družbe	40
5.2.3. Izvoz	41
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	41
5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)	43
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	44
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2).....	45
5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	46

5.3.	PROIZ. MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29	47
5.3.1.	Prihodek, zaposl., dod. vred., str. dela, izvoz, proiz. mot. vozil, prikolic, polprikolic	47
5.3.2.	Družbe	48
5.3.3.	Izvoz	49
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	50
5.3.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)	51
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)	52
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)	53
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)	54
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	55
5.4.1.	Prihodek, zaposl., dod. vrednost, strošek dela, izvoz proiz. drugih vozil in plovil	55
5.4.2.	Družbe	56
5.4.3.	Izvoz	56
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	58
5.4.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)	59
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	60
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	61
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	62
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	63
5.5.1.	Prihodek, zaposl., dod. vred., strošek dela, izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav	63
5.5.2.	Družbe	64
5.5.3.	Izvoz	65
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	66
5.5.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)	67
5.5.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)	68
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)	69
6.	SEZNAM GRAFOV	70
7.	SEZNAM TABEL	70
8.	VIRI	71

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2021 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2021

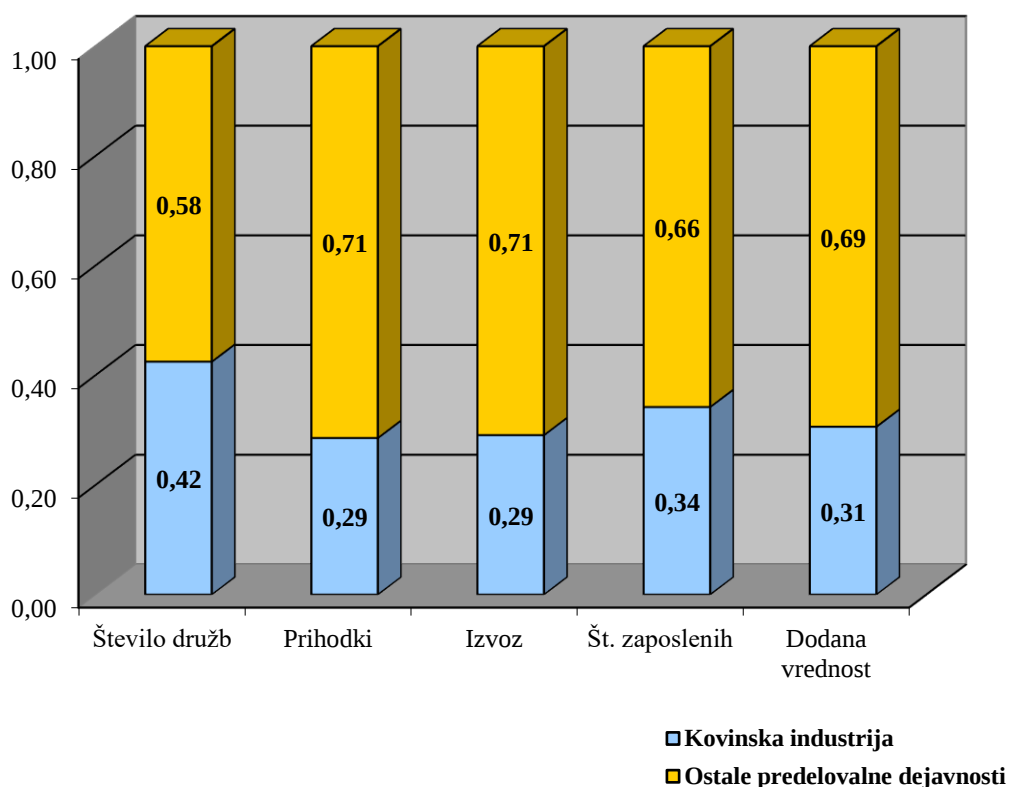
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2021 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti, UL RS 69/07, 17/08, ki je začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav izvemši dejavnost 25.5 (prašna metalurgija)
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja n električnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in n električnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 29% (10,3 mrd €), v izvozu 29% (7,3 mrd €), v številu zaposlenih 34% (cca. 64.500), ustvarijo pa 31% (3,1 mrd €) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20
Število družb	69.076	101,40	8.470	101,20	3.596	103,10
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	522.492	102,50	188.723	102,90	64.536	103,90
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	120.336.854.906	123,40	36.152.231.891	120,00	10.322.229.514	117,40
Kosmati donos od poslovanja	118.664.445.661	123,30	35.873.549.242	120,00	10.276.924.833	117,50
Čisti prihodki od prodaje	115.048.001.243	123,00	34.980.274.999	119,90	10.034.126.963	118,20
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	63.721.390.015	119,00	9.689.020.416	119,40	2.680.431.325	125,60
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	51.326.611.228	128,40	25.291.254.583	120,00	7.353.695.638	115,70
Odhodki	113.534.679.262	120,90	33.845.536.743	118,70	9.731.214.588	115,70
Stroški blaga, materiala in storitev	89.448.676.187	125,80	25.610.344.994	123,50	7.146.189.903	119,10
Stroški dela	16.247.325.670	108,50	6.085.746.234	108,50	2.020.685.503	109,20
Amortizacija	4.377.320.294	102,80	1.485.603.286	103,10	417.469.194	100,80
POSLOVNI IZID	6.354.160.645	162,70	2.300.849.689	136,10	598.144.458	153,70
FINANČNI IZID	339.493.389	-81,10	-17.772.407	16,90	-14.618.071	63,40
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	6.802.175.645	189,30	2.306.695.148	142,90	591.014.926	154,70
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	11.474.669.404	126,60	3.945.854.013	119,40	1.049.503.282	124,80
Davek iz dobička	1.099.334.297	137,60	330.017.891	127,50	85.492.735	139,90
Čisti dobiček	6.529.266.213	142,40	2.160.269.329	131,20	552.122.792	146,80
Čista izguba	828.654.138	46,60	185.809.042	64,00	56.379.861	92,10
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	5.700.612.075	203,20	1.974.460.287	145,50	495.742.931	157,40
Enostavni denarni tok	10.821.120.833	135,90	3.619.464.611	121,80	947.101.755	123,50
Dodana vrednost (DV)	27.721.995.074	115,30	10.031.600.247	112,50	3.070.188.785	114,10
SREDSTVA	116.691.552.564	109,50	30.992.080.438	111,90	7.907.278.277	110,80
Zaloge	12.319.390.427	116,60	5.732.696.599	126,40	1.483.590.290	125,60
Kapital	57.777.398.314	108,70	16.467.605.269	108,80	3.835.068.716	111,00
Stopnja samofinanciranja (%)	50	99,20	53	97,10	49	100,20
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	111,10	0,80	100,00	1,00	100,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,06	101,90	1,06	100,00	1,05	101,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	103,20	11,00	99,10	10,20	106,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	10,29	190,20	12,51	135,50	13,59	141,90
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,12	191,80	6,75	136,10	6,60	146,00
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	220.191	120,00	185.352	116,50	155.481	113,80
Delež prodaje na tujih trgih (%)	45	104,40	72	100,10	73	97,90
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.096	105,80	32.247	105,40	31.311	105,10
Plače na zaposlenega (EUR)	22.808	107,20	23.570	106,80	22.943	107,00
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	53.057	112,50	53.155	109,30	47.573	109,80
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	59	94,10	61	96,50	66	95,60
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	12.496	138,90	11.447	127,40	8.555	141,30
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.586	45,40	985	62,20	874	88,70
Obračanje sredstev	1	115,70	1	112,10	1	109,80
Obračanje kapitala	2	116,70	2	110,00	3	107,70
Obrat zalog	7,80	114,70	5,00	108,70	5,40	103,80
Dnevi vezave zalog	46,60	87,30	73,10	92,90	68,10	96,70
Obrat terjatev	15,50	114,80	13,70	112,30	15,50	115,70
Dnevi vezave obveznosti	28	86,40	34	91,50	35	89,00
Dnevi vezave denarja	42	87,70	65	92,00	57	96,90
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.901	107,10	1.964	106,80	1.912	107,00
	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora

Na osnovi podatkov, prejetih od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelanih po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. Upoštevani so podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 25 (kovinski izdelki), SKD 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravlila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2021

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravlila in montaža strojev
	vrednost 2021	Index 21/20					
Število družb	3.596	103,10	2.037	534	134	88	765
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.536	103,90	28.772	14.760	11.457	915	8.511
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	10.322.229.514	117,40	3.731.123.540	2.495.755.965	3.026.472.467	186.890.377	865.543.809
Kosmati donos od poslovanja	10.276.924.833	117,50	3.708.511.783	2.487.971.273	3.014.873.542	186.189.199	863.029.520
Čisti prihodki od prodaje	10.034.126.963	118,20	3.608.137.317	2.410.040.330	2.975.401.002	182.052.761	842.402.483
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.680.431.325	125,60	1.520.378.083	580.440.826	180.902.078	40.424.168	343.766.626
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	7.353.695.638	115,70	2.087.759.234	1.829.599.504	2.794.498.924	141.628.593	498.635.857
Odhodki	9.731.214.588	115,70	3.477.352.999	2.355.921.748	2.893.232.062	174.212.672	814.533.695
Stroški blaga, materiala in storitev	7.146.189.903	119,10	2.404.888.190	1.738.375.923	2.386.490.435	134.891.835	469.430.945
Stroški dela	2.020.685.503	109,20	846.311.449	493.980.602	345.381.109	28.922.890	302.985.715
Amortizacija	417.469.194	100,80	170.729.756	84.071.729	128.144.647	7.370.889	26.619.581
POSLOVNI IZID	598.144.458	153,70	253.070.461	143.250.077	134.075.358	14.257.128	53.019.789
FINANČNI IZID	-14.618.071	63,40	-4.445.895	-6.042.229	-375.928	-1.304.711	-2.406.762
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	591.014.926	154,70	253.770.541	139.834.218	133.240.405	12.677.705	51.010.114
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	1.049.503.282	124,80	436.733.209	235.906.213	270.199.002	21.832.639	83.781.027
Davek iz dobička	85.492.735	139,90	35.972.621	23.847.511	15.043.630	1.903.436	8.616.795
Čisti dobiček	552.122.792	146,80	232.906.843	135.594.906	124.501.734	12.586.416	46.061.830
Čista izguba	56.379.861	92,10	15.421.494	19.592.300	16.656.540	1.806.795	2.804.868
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	495.742.931	157,40	217.485.349	116.002.606	107.845.194	10.779.620	43.256.962
Enostavni denarni tok	947.101.755	123,50	401.148.096	208.658.742	243.968.838	18.355.131	74.018.200
Dodana vrednost (DV)	3.070.188.785	114,10	1.283.044.658	729.886.815	615.580.111	50.755.529	386.766.742
SREDSTVA	7.907.278.277	110,80	3.174.117.260	2.137.462.672	1.871.765.354	173.172.145	538.506.389
Zaloge	1.483.590.290	125,60	516.272.783	547.804.435	301.964.901	43.735.064	69.159.599
Kapital	3.835.068.716	111,00	1.683.262.944	1.059.571.718	790.769.362	72.163.501	224.354.871
Stopnja samofinanciranja (%)	49	100,20	53	50	42	42	42
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,80	0,90	1,20	1,40	1,20
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,50	0,50	0,60	0,50
Celotna gospodarnost	1,05	101,00	1,06	1,04	1,05	1,07	1,06
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,20	106,30	11,80	9,50	9,00	11,70	9,70
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,59	141,90	13,72	11,58	13,93	16,16	20,04
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	146,00	7,35	5,81	5,79	6,55	8,45
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	155.481	113,80	125.404	163.283	259.712	198.965	98.982
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	97,90	58	76	94	78	59

Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.311	105,10	29.414	33.468	30.147	31.610	35.601
Plače na zaposlenega (EUR)	22.943	107,00	21.553	24.890	21.737	23.615	25.865
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	47.573	109,80	44.593	49.451	53.732	55.471	45.445
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	95,60	66	68	56	57	78
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.555	141,30	8.095	9.187	10.867	13.756	5.412
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	874	88,70	536	1.327	1.454	1.975	330
Obračanje sredstev	1	109,80	1	1	2	1	2
Obračanje kapitala	3	107,70	2	2	4	3	4
Obrat zalog	5,40	103,80	5,40	3,60	8,00	3,50	7,30
Dnevi vezave zalog	68,10	96,70	67,30	101,60	45,70	105,50	50,00
Obrat terjatev	15,50	115,70	14,30	14,10	20,40	10,50	14,40
Dnevi vezave obveznosti	35	89,00	32	37	36	36	33
Dnevi vezave denarja	57	96,90	61	91	27	105	43
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.912	107,00	1.796	2.074	1.811	1.968	2.155
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2021

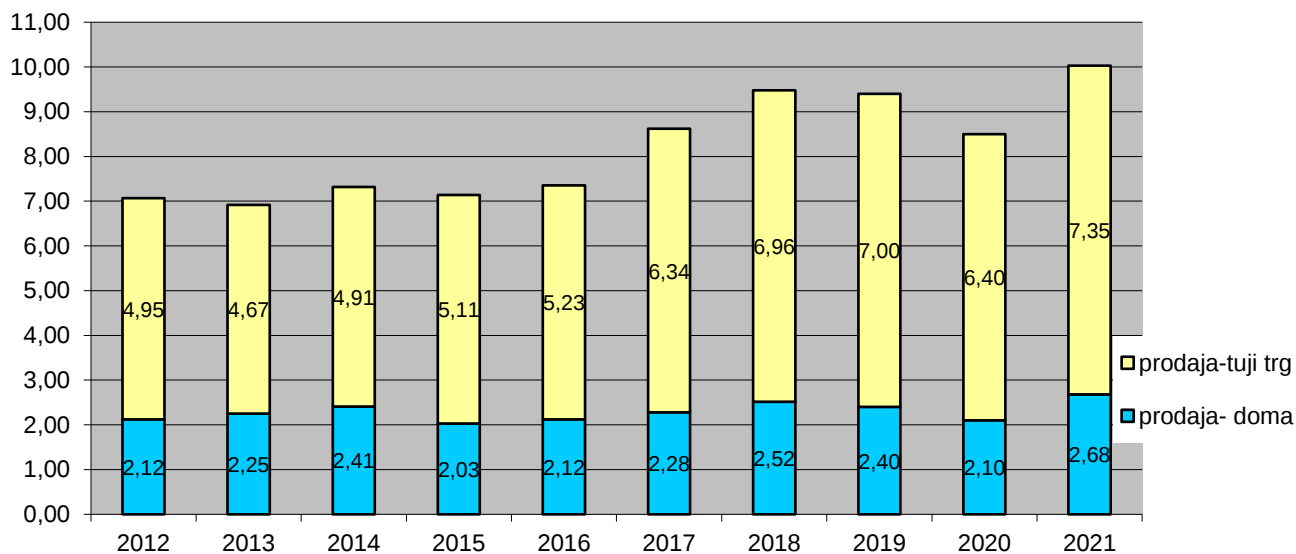
V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 – Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih, npr. v »Kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le šest podjetij ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »Število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi njihove zaupnosti: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

Osnovni podatki za leto 2021 za celotno kovinsko industrijo nam izkazujejo, da je večina parametrov v primerjavi z letom poprej močno izboljšala. **V letu 2021** je kovinska industrija zaposlovala 64.536 ljudi, kar pomeni rast za 3,9 %. Prihodki v celotni kovinski industriji so se povišali za 17,4 % glede na leto poprej in so znašali 10,3 mrd €, ustvarjena dodana vrednost pa je za 14,1 % nižja v primerjavi z letom 2020. Dobiček pred davki in obrestmi EBIT je višji za 54,7 %, vrednosti ROE in ROA pa sta zabeležili več kot 40% rast v primerjavi z 2020. Realizacija na zaposlenega je višja za 13,8 % v primerjavi z 2020, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je za 4,4 % nižji kot leto poprej. Celotni stroški dela na zaposlenega so se povečali za 5,1 %. Dodana vrednost na zaposlenega v letu 2021 dosega 47.573 € oziroma izkazuje 9,8 % rast. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

V letu 2019 beležimo manjši padec v skupni prodaji, in sicer zaradi dejstva, da smo zaradi spremembe v kolektivni pogodbi za kovinsko industrijo, izločili poddejavnost 25.5 (prašna metalurgija), ki je ustvarila zajeten delež prihodka v celotni kovinski industriji. V letu 2020 sta se tako prodaja doma, kot na tujem trgu zmanjšali, kar gre predvsem na račun globalne pandemije (covid-19), ki je vplivala na poslovanje podjetij, leta 2021 pa beležimo rekordno rast prodaje tako doma, kot na tujem trgu, in sicer so prihodki od prodaje večji za 17,4% v primerjavi z letom poprej.

Prodaja na domačem in tujem trgu (v mrd €)

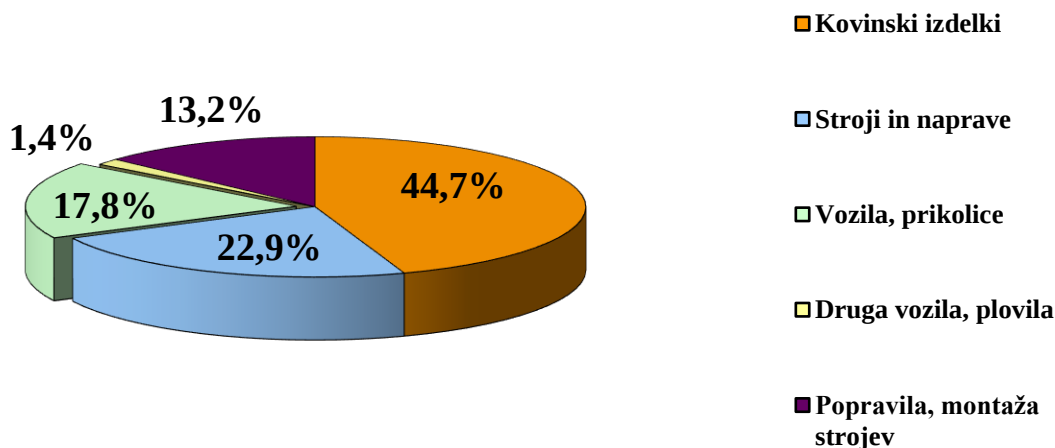

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

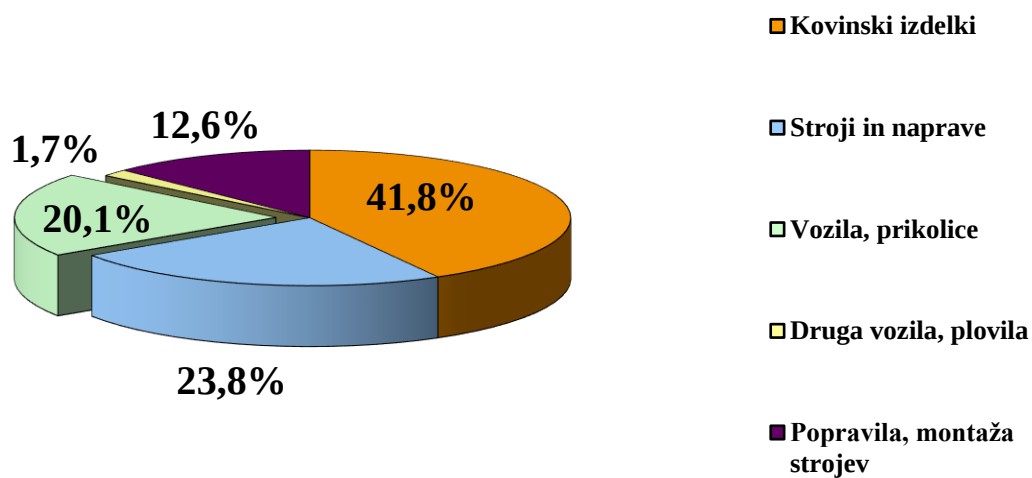
V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2021 44,7 % zaposlenih ustvarilo 36,2 % prihodka, 28,4 % izvoza ter 41,8 % dodane vrednosti kovinske industrije. V strojogradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 22,9 % zaposlenih ustvari 24,2 % prihodka, 24,9 % izvoza in 23,8 % dodane vrednosti. V panogi drugih vozil in plovil 1,4 % zaposlenih ustvari 1,8 % prihodka, 1,9 % izvoza in 1,7 % dodane vrednosti. Panoga proizvodnje motornih vozil in prikolic zaposluje 17,8 % delavcev, ustvari 20,1 % dodane vrednosti, 29,4 % prihodka in 38,0 % izvoza. Dejavnost popravil in montaže strojev in naprav z 13,2 % zaposlenimi ustvari 12,6 % dodane vrednosti, 8,4 % celotnega prihodka in 6,8 % izvoza celotne slovenske kovinske industrije.

ZAPOSLENI

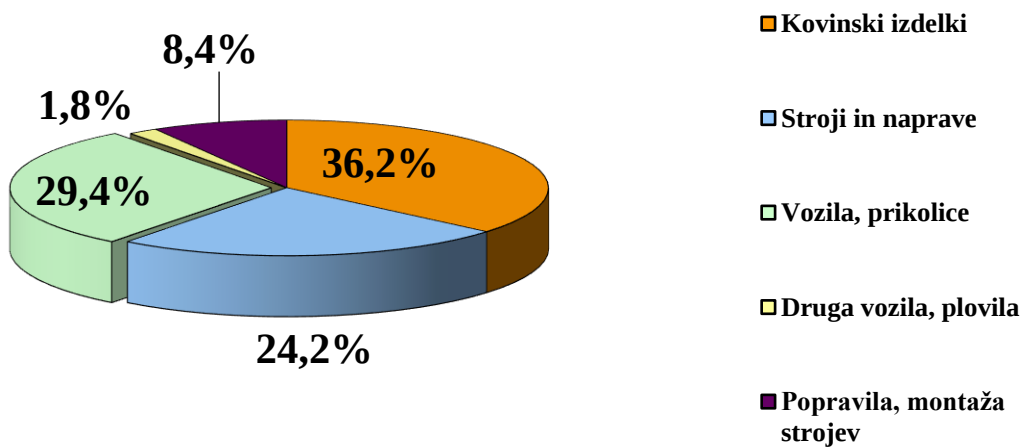
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

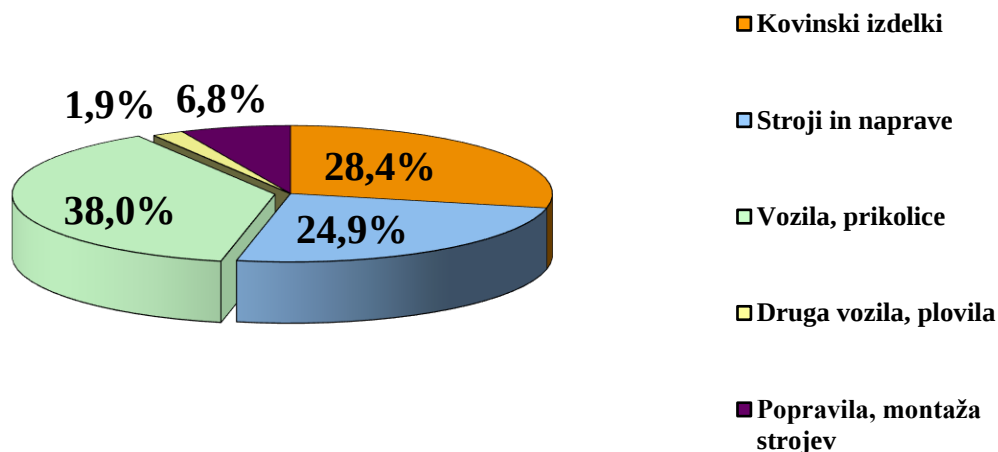
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

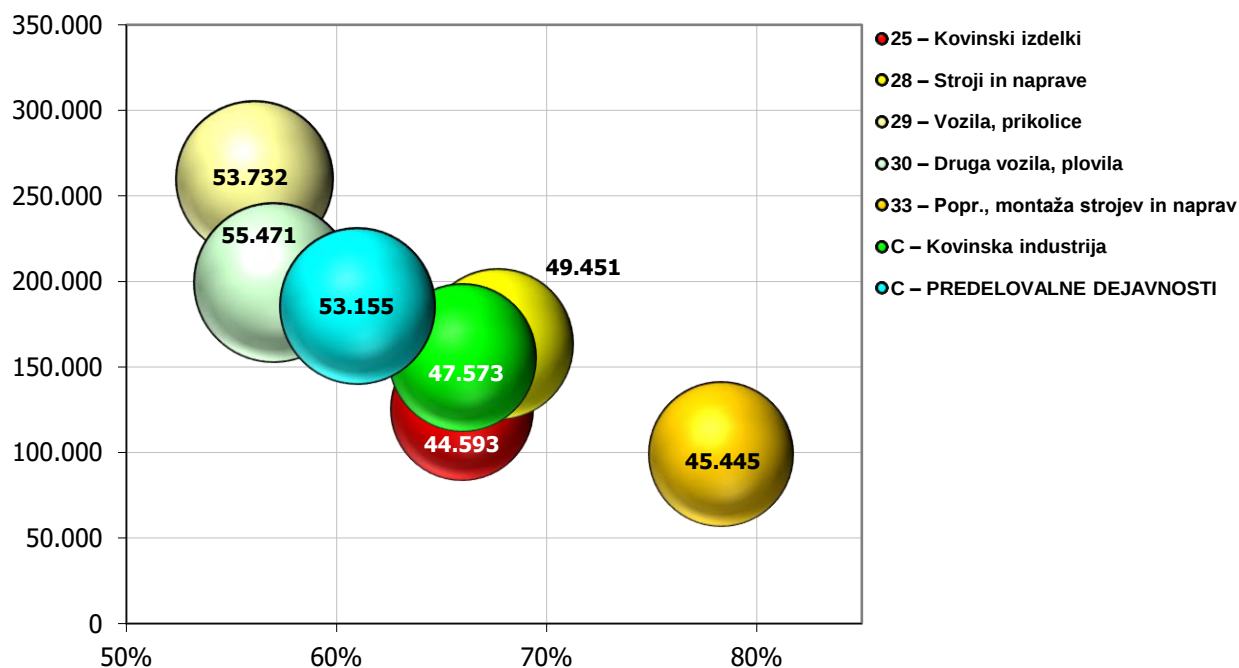

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev, in sicer realizacije na zaposlenega (R/Z), ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela v dodani vrednosti (L/DV), saj ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh vrednosti. L/DV (v %) je na osi x, R/Z (v %) na osi y, DV/Z (v %) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim višje levo je njena pozicija in čim večja je površina kroga (večja površina = večja dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2021

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2021

Kot je razvidno iz grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije dokaj različna. V najboljšem položaju je kot vsa leta dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), sledi pa ji dejavnost drugih vozil in plovil. Preostale dejavnosti so si po dodani vrednosti na zaposlenega relativno podobne. V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2011 DO 2021

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

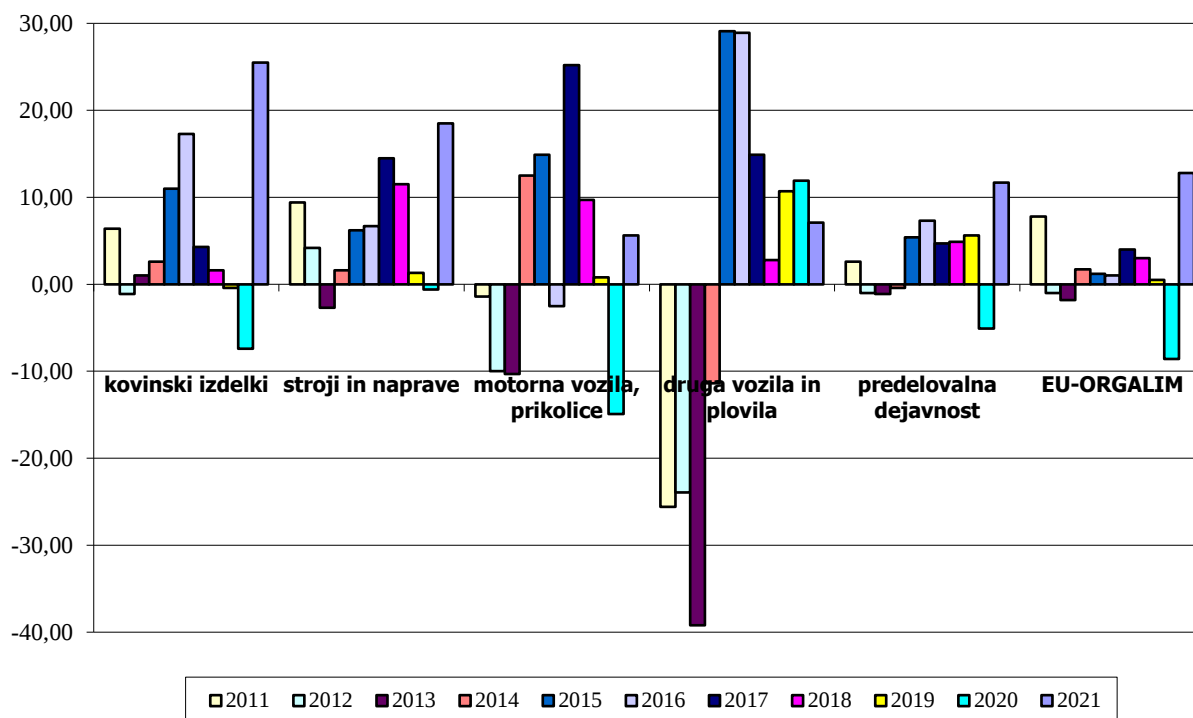
- indeksi obsega industrijske proizvodnje,
- število družb,
- število zaposlenih in
- dodana vrednost na zaposlenega.

2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Orgalime
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80
2012	-1,1	4,19	-10	-23,94	-1,0	-1,0
2013	1,00	-2,70	-10,30	-39,20	-1,10	-1,80
2014	2,60	1,60	12,50	-11,40	-0,40	1,70
2015	11,00	6,20	14,90	29,10	5,40	1,20
2016	17,30	6,70	-2,50	28,90	7,30	1,00
2017	4,30	14,50	25,20	14,90	4,70	4,00
2018	1,60	11,50	9,70	2,80	4,90	3,00
2019	-0,40	1,30	0,80	10,70	5,60	0,50
2020	-7,40	-0,60	-14,90	11,90	-5,10	-8,60
2021	25,50	18,50	5,60	7,10	11,70	12,80

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje

Vir: SURS, ORGALIME

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

V 2020 se je trend obsega proizvodnje močno obrnil navzdol, in sicer pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (+11,9 %). Ostale dejavnosti so imele velik padec indeksov, in sicer je bil največji pri dejavnosti motornih vozil in prikolic (-14,90). Na celotni ravni predelovalnih dejavnosti je indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIM industrijami (-8,60%) v letu 2020 zabeležil negativen rezultat, in sicer je padel za 5,10 %.

V **letu 2021** se je zgodil zasuk vseh indeksov krepko navzgor, kar pomeni, da se je obseg industrijske proizvodnje krepko povečal. Vse dejavnosti so imele pozitivne indekse v primerjavi z letom 2020. Najbolj se je to poznalo pri dejavnosti kovinskih izdelkov (+ 25,5%) ter pri strojogradnji (+18,5%). Pri dejavnostih motornih vozil in drugih vozil ter plovil, sta bila indeksa sicer pozitivna, vendar ne na tako visoki ravni, kot pri prej omenjenih. Pri predelovalni dejavnosti je bil indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIM industrijami (+12,8%) na dokaj podobni ravni, in sicer je ta znašal 11,7%.

V 2019 je trend rasti indeks proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah ostal pozitiven, in sicer je le-ta porasel za 0,5%, v 2020 pa se je trend rasti obrnil močno navzdol (-8,60%), predvsem na račun globalne pandemije. V **letu 2021** se je indeks obsega proizvodnje v ORGALIM industrijah obrnil navzgor in je znašal +12,8%.

2.2. Število družb v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2
2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2
2010	1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3
2011	1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3
2012	1411	143	44	21	321	76	41	15	81	14	12	14	69	0	3	1	516	16	3	3
2013	1444	159	45	20	333	76	40	17	79	11	8	9	64	1	3	1	492	19	3	3
2014	1509	152	43	21	354	80	41	14	83	10	10	10	73	0	4	0	515	17	4	4
2015	1581	173	42	19	369	81	44	13	91	11	10	9	86	2	3	0	563	18	4	4
2016	1599	185	58	12	374	83	52	6	104	27	9	9	86	2	4	0	579	28	5	3
2017	1383	443	63	11	318	137	63	6	86	27	9	11	78	14	4	0	542	91	7	2
2018	1345	511	67	12	301	144	62	8	85	29	8	12	75	16	4	0	541	102	9	2
2019	1320	634	72	8	299	153	65	8	74	33	12	11	68	15	4	0	552	119	9	2
2020	1358	546	71	10	297	157	66	10	77	33	13	11	68	14	3	1	581	122	9	2
2021	1384	571	73	9	293	161	68	12	74	34	15	11	70	14	3	1	637	117	9	2

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

Tako v 2019, kot v letu 2020 se število družb ni bistveno spreminjalo in ostaja na podobni ravni kot leta poprej. V letu 2021 pa ponovno lahko opazimo, da se je število podjetij v večini dejavnosti povečalo.

Deleži skupin podjetij glede na velikost v kovinski industriji za **leto 2021** so ostali pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2020 na enaki ravni: delež mikro in malih podjetij je znašal 94,3 %, delež srednjih podjetij 4,7 %, delež velikih podjetij pa 1,0 %. Razlog za neznamenit porast ali padec deleža velikih podjetij je v dejstvu, da se nekatera podjetja prestrukturirajo, s čimer se posledično spremeni tudi velikost družbe oz. podjetja.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
Leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438
2012	7291	5574	5058	6039	1696	2489	4659	4082	385	620	1893	10707	153	0	329	71	2001	680	530	3457
2013	7016	5846	5150	5801	1421	2493	4313	4355	324	522	1050	6891	175	0	291	66	1954	955	455	3314
2014	7823	5449	5209	6036	1477	2602	4468	3329	366	486	1148	7757	201	0	363	0	2204	700	786	3296
2015	8079	6163	5123	6301	1534	2560	5015	3133	395	385	1397	8108	208	39	314	0	2450	619	721	3194
2016	8397	6433	7188	5539	1465	2592	6303	2292	485	415	1060	6917	249	22	414	0	2331	1035	719	3090
2017	4640	11007	7794	5512	769	2971	7419	2423	254	698	1032	8545	102	292	511	0	1521	1833	1518	2388
2018	4549	11926	7673	5785	726	3006	6794	3507	312	597	823	9829	82	324	520	0	1524	2188	1866	2477
2019	4598	12303	8047	3119	673	3141	7228	3460	229	651	1250	10491	76	297	540	0	1492	2675	1946	2484
2020	4403	12073	7514	3200	632	3105	6838	3765	217	710	1129	9353	82	281	363	141	1481	2616	1843	2270
2021	4608	12932	8105	3127	577	2956	6737	4490	183	694	1220	9360	112	305	362	136	1798	2612	1800	2301

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

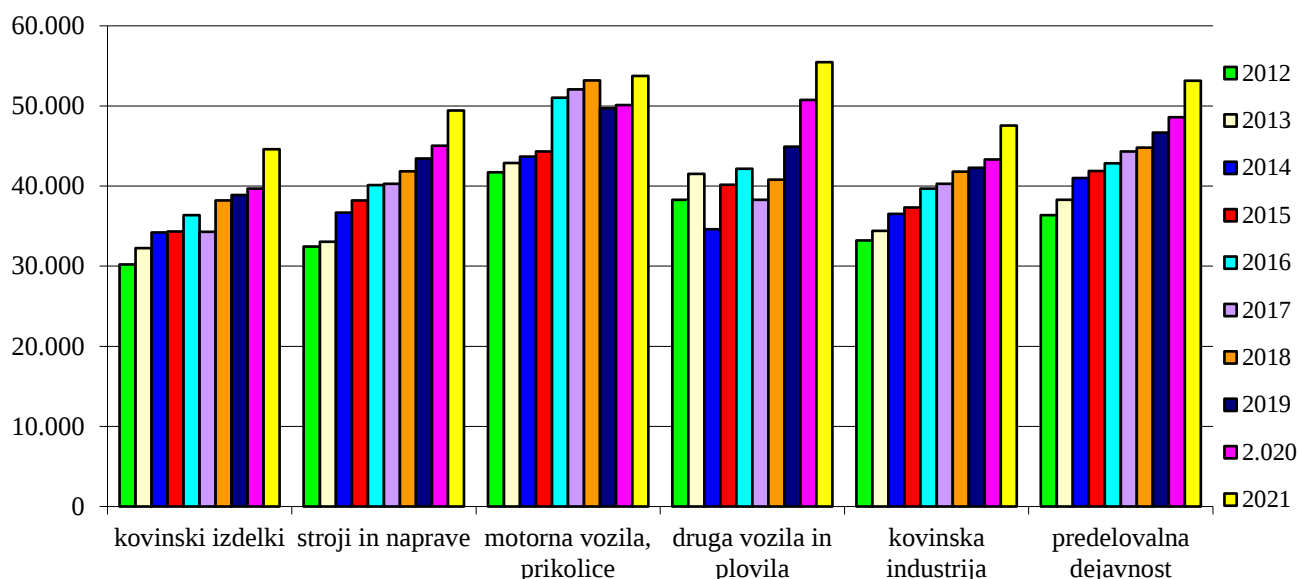
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

Kovinska industrija v letu 2021 skupno zaposluje 64.536 delavcev, kar pomeni 3,9 % porast v primerjavi z letom poprej. Če primerjamo število zaposlenih po panogah, ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil ter v dejavnosti popravil in montaž strojev, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2021 velja, da je bilo v mikro podjetjih zaposlenih 11,3 % vseh zaposlenih, v malih podjetjih 30,3% vseh zaposlenih, v srednjih 28,3 % vseh zaposlenih in v velikih družbah 30,1 % vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

V letih 2019 ter 2020 je dodana vrednost na zaposlenega pri vseh dejavnostih razen pri motornih vozilih v primerjavi z letom poprej, ponovno narasla. V letu 2021 dodana vrednost na zaposlenega v povprečju dosega 44.573 € (9,8 % višja kot leta 2020), v vseh predelovalnih dejavnostih pa 53.155 € (rast za 9,3 %).

Če primerjamo posamezne dejavnosti, opazimo, da je v dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil DV/Z znašala 55.471 € (rast za 9,3 %), v strojogradnji 49.451 € (+ 9,8 %), dejavnost kovinskih izdelkov je zabeležila rast DV/Z za 12,3 % in je znašala 44.593 €, dejavnost motornih vozil in prikolic pa je zabeležila rast dodane vrednosti na zaposlenega za 7,2% (53.732 €).

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

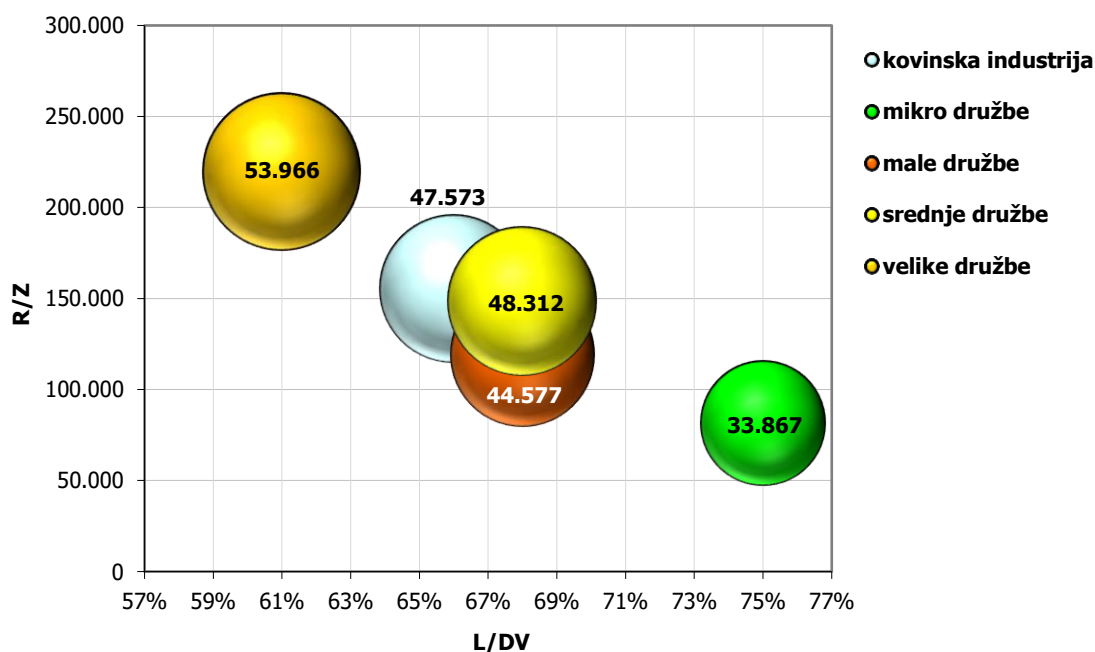
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	3.596	103,10	38	2.515	905	173
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.536	103,90	21.710	7.355	19.718	18.622
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	10.322.229.514	117,40	4.852.381.210	620.064.289	2.420.461.752	2.895.001.964
Kosmati donos od poslovanja	10.276.924.833	117,50	4.833.085.767	614.769.851	2.406.582.713	2.884.557.306
Čisti prihodki od prodaje	10.034.126.963	118,20	4.772.861.704	600.822.046	2.345.570.007	2.763.550.377
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.680.431.325	125,60	545.913.018	405.377.326	1.181.631.493	747.015.606
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	7.353.695.638	115,70	4.226.948.686	195.444.720	1.163.938.513	2.016.534.771
Odhodki	9.731.214.588	115,70	4.591.757.504	587.628.827	2.256.699.933	2.745.339.858
Stroški blaga, materiala in storitev	7.146.189.903	119,10	3.641.393.816	360.907.737	1.513.052.624	1.961.624.017
Stroški dela	2.020.685.503	109,20	715.046.373	186.125.327	600.513.819	612.064.636
Amortizacija	417.469.194	100,80	182.057.663	26.474.883	104.874.389	121.891.789
POSLOVNI IZID	598.144.458	153,70	260.442.309	32.537.408	165.783.781	155.028.238
FINANČNI IZID	-14.618.071	63,40	57.836	-790.125	-5.918.152	-8.113.482
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	591.014.926	154,70	260.623.706	32.435.462	163.761.819	149.662.106
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	1.049.503.282	124,80	456.522.917	62.962.447	278.462.378	287.587.779
Davek iz dobička	85.492.735	139,90	30.491.036	6.370.066	24.506.446	26.636.735
Čisti dobiček	552.122.792	146,80	229.377.224	37.268.297	146.502.815	154.869.344
Čista izguba	56.379.861	92,10	4.079.212	11.207.746	7.200.235	36.264.261
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	495.742.931	157,40	225.298.012	26.060.551	139.302.580	118.605.084
Enostavni denarni tok	947.101.755	123,50	421.378.620	56.485.590	251.981.178	251.164.624
Dodana vrednost (DV)	3.070.188.785	114,10	1.171.569.290	249.087.773	878.976.197	899.652.415
SREDSTVA	7.907.278.277	110,80	3.018.018.595	624.034.722	2.045.549.360	2.597.368.505
Zaloge	1.483.590.290	125,60	657.254.869	67.860.464	307.568.478	557.747.284
Kapital	3.835.068.716	111,00	1.422.270.694	284.975.110	1.081.779.711	1.187.718.734
Stopnja samofinanciranja (%)	49	100,20	47	46	53	45,7

Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	1,00	1	0,90	1,0
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	1	0,40	0,5
Celotna gospodarnost	1,05	101,00	1,05	1	1,07	1,0
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,20	106,30	9,40	10	11,60	10,0
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,59	141,90	16,41	10	13,73	10,4
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	146,00	7,70	4	7,30	4,8
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	155.481	113,80	219.850	81.690	118.954	148.405
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	97,90	89	33	50	73,0
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.311	105,10	32.937	25.306	30.455	32.868
Plače na zaposlenega (EUR)	22.943	107,00	23.865	18.150	22.484	24.332
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	47.573	109,80	53.966	33.867	44.577	48.312
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	95,60	61	75	68	68,0
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.555	141,30	10.566	5.067	7.430	8.317
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	874	88,70	188	1.524	365	1.947
Obračanje sredstev	1	109,80	2	1	1	1,1
Obračanje kapitala	3	107,70	4	2	2	2,4
Obrat zalog	5,40	103,80	6,00	6	5,50	4,0
Dnevi vezave zalog	68,10	96,70	61,30	63	66,30	90,5
Obrat terjatev	15,50	115,70	20,50	11	13,50	13,0
Dnevi vezave obveznosti	35	89,00	34	37	33	37,9
Dnevi vezave denarja	57	96,90	45	61	60	80,6
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.912	107,00	1.989	1.513	1.874	2.027,6
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe

V letu 2021 znaša indeks prihodkov na ravni kovinske industrije 117,4 kar kaže na občutno rast prihodka glede na leto 2020. Prihodek od prodaje na tujem trgu se je prav tako povečal, in sicer za 15,7 %. Najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer 4,8 mrd €, kar je za 11,3 % več kot v 2020. Prihodek v srednjih družbah se je ravno tako povečal, in sicer za 23 % v primerjavi z letom 2020. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2021 v celotni kovinski industriji doživel visoko rast, in sicer za 54,7 %. Čisti dobiček na zaposlenega je v celotni kovinski industriji porasel za 41,3 % (največ pri velikih podjetjih, in sicer +64,8%). Čista izguba na zaposlenega je v letu 2021 nižja za 11,3 % ter je znašala 874 €. Največjo izgubo na zaposlenega so ustvarile srednje družbe, in sicer 1.947 € na vsakega zaposlenega.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb.

Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre: realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV); ti vplivajo na porabo dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 155.381 € realizacije na zaposlenega, 47.573 € dodane vrednosti na zaposlenega ter ima 66% stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb najboljše rezultate kažejo velike družbe s 219.850 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 53.966 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 61%.

Srednje družbe, z nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (148.405 €), kažejo podobno sliko kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 48.312 € ustvarjene dodane vrednosti, le stroški dela v dodani vrednosti so nekoliko višji, in sicer ti znašajo 68%. Male družbe izkazujejo 118.954 € realizacije na zaposlenega, 44.577 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter 68% stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 81.690 € realizacije na zaposlenega, 33.867 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki znaša 75 %.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

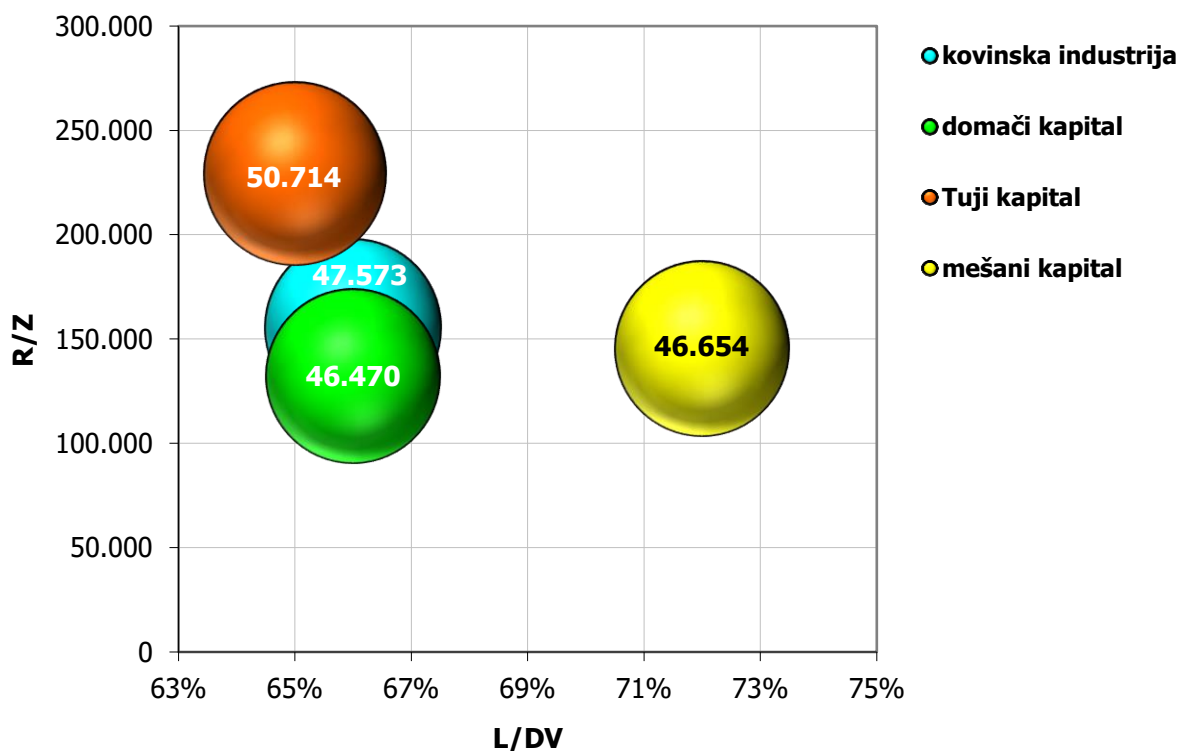
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija		domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	Index 21/20
Število družb	3.596	103,10	3.221	103,40	299	99,00	106	101,90
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.536	103,90	47.413	104,90	15.612	99,80	4.232	102,00
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	10.322.229.514	117,40	6.466.335.112	125,90	3.649.881.204	105,50	647.606.605	114,60
Kosmati donos od poslovanja	10.276.924.833	117,50	6.431.916.525	126,00	3.640.019.494	105,50	643.029.257	115,00
Čisti prihodki od prodaje	10.034.126.963	118,20	6.267.209.353	127,20	3.578.304.997	106,00	614.526.260	113,00
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.680.431.325	125,60	2.465.449.683	127,50	296.487.358	111,20	107.956.927	123,50
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	7.353.695.638	115,70	3.801.759.670	127,00	3.281.817.639	105,60	506.569.333	111,00
Odhodki	9.731.214.588	115,70	6.007.672.318	123,80	3.533.049.066	104,00	617.564.232	117,00
Stroški blaga, materiala in storitev	7.146.189.903	119,10	4.190.713.267	131,20	2.827.207.841	104,50	441.955.701	123,60
Stroški dela	2.020.685.503	109,20	1.455.525.889	110,80	511.331.830	105,20	141.830.985	105,60
Amortizacija	417.469.194	100,80	260.484.432	106,40	150.160.944	94,10	24.192.167	100,10
POSLOVNI IZID	598.144.458	153,70	463.891.527	161,90	119.534.348	172,80	29.440.458	83,20
FINANČNI IZID	-14.618.071	63,40	-12.012.427	81,50	-3.473.701	37,10	740.137	-56,70
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	591.014.926	154,70	458.662.794	162,60	116.832.138	188,50	30.042.373	80,20
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	1.049.503.282	124,80	747.762.007	133,10	280.433.735	117,70	55.629.213	87,70
Davek iz dobička	85.492.735	139,90	64.591.859	144,20	17.473.682	145,50	5.773.763	95,10
Čisti dobiček	552.122.792	146,80	411.378.370	146,30	118.968.186	174,90	36.894.243	101,10
Čista izguba	56.379.861	92,10	21.406.706	46,70	25.093.332	126,80	12.250.839	256,10
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	495.742.931	157,40	389.971.664	165,80	93.874.854	194,70	24.643.404	77,70
Enostavni denarni tok	947.101.755	123,50	673.842.144	132,00	254.774.240	117,30	50.832.159	85,10
Dodana vrednost (DV)	3.070.188.785	114,10	2.203.287.897	117,50	791.765.565	109,30	197.460.199	99,90
SREDSTVA	7.907.278.277	110,80	5.475.379.301	113,90	2.250.187.654	102,00	543.698.785	115,00
Zaloge	1.483.590.290	125,60	1.033.836.414	121,30	420.089.846	122,00	125.364.300	156,70
Kapital	3.835.068.716	111,00	2.737.712.409	112,20	990.360.918	104,50	239.094.024	108,50
Stopnja samofinanciranja (%)	49	100,20	50	98,40	44	102,30	44	94,40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,90	100,00	1,10	91,70	1,20	120,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,05	101,00	1,07	100,90	1,03	101,00	1,02	95,30
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,20	106,30	11,60	105,50	7,70	111,60	8,70	77,00
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,59	141,90	15,07	149,50	9,68	182,60	10,74	69,60

Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	146,00	7,61	150,70	4,21	194,00	4,88	69,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	155.481	113,80	132.184	121,30	229.195	106,20	145.193	110,80
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	97,90	61	99,80	92	99,60	82	98,20
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.311	105,10	30.699	105,60	32.752	105,30	33.510	103,60
Plače na zaposlenega (EUR)	22.943	107,00	22.384	107,10	24.172	107,60	24.947	105,30
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	47.573	109,80	46.470	112,00	50.714	109,50	46.654	97,90
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	95,60	66	94,30	65	96,30	72	105,70
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.555	141,30	8.677	139,50	7.620	175,20	8.717	99,20
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	874	88,70	452	44,50	1.607	127,00	2.895	251,20
Obračanje sredstev	1	109,80	1	115,10	2	105,90	1	101,70
Obračanje kapitala	3	107,70	2	114,30	4	100,00	3	103,80
Obrat zalog	5,40	103,80	4,50	118,40	7,40	92,50	4,30	97,70
Dnevi vezave zalog	68,10	96,70	81,60	85,50	49,60	108,30	84,80	102,80
Obrat terjatev	15,50	115,70	14,70	120,50	17,70	110,60	12,90	106,60
Dnevi vezave obveznosti	35	89,00	35	85,90	35	94,90	30	80,30
Dnevi vezave denarja	57	96,90	71	84,30	35	111,50	83	110,20
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.912	107,00	1.865	107,10	2.014	107,60	2.079	105,30
	kovinska industrija		vrednost 2021		vrednost 2021		vrednost 2021	
	vrednost 2021		Index 21/20		Index 21/20		Index 21/20	
			domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	

Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala

Največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. **Leta 2021** so imela največ prihodkov podjetja z domačim kapitalom, in sicer so ti znašali slabih 6,5 mrd €. Podjetja s tujim kapitalom so imela rast prihodka za 5,5 %, podjetja z mešanim kapitalom rast prihodka za 14,6 %, medtem ko so podjetja z domačim kapitalom doživela visoko rast prihodka, in sicer za 25,9 %. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja s tujim kapitalom, in sicer je vrednost dosegla 50.174 €, najvišje stroške dela v dodani vrednosti pa so imela podjetja z mešanim kapitalom, in sicer je delež stroškov dela v dodani vrednosti znašal 72 %, kar je za 5,7% več, kot leto poprej.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na grafu 11 je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Leta 2021 podjetja domačega kapitala izkazujejo 132.184 € realizacije na zaposlenega, 46.470 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 66% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 229.195 € realizacije na zaposlenega, 50.714 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 65% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 145.193 € realizacije na zaposlenega, 46.654 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter so imela 72% stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2021	Index 21/20					
Število družb	3.596	103,10	2.037	534	134	88	765
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.536	103,90	28.772	14.760	11.457	915	8.511
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	10.322.229.514	117,40	3.731.123.540	2.495.755.965	3.026.472.467	186.890.377	865.543.809
Kosmati donos od poslovanja	10.276.924.833	117,50	3.708.511.783	2.487.971.273	3.014.873.542	186.189.199	863.029.520
Čisti prihodki od prodaje	10.034.126.963	118,20	3.608.137.317	2.410.040.330	2.975.401.002	182.052.761	842.402.483
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.680.431.325	125,60	1.520.378.083	580.440.826	180.902.078	40.424.168	343.766.626
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	7.353.695.638	115,70	2.087.759.234	1.829.599.504	2.794.498.924	141.628.593	498.635.857
Dodana vrednost (DV)	3.070.188.785	114,10	1.283.044.658	729.886.815	615.580.111	50.755.529	386.766.742
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	155.481	113,80	125.404	163.283	259.712	198.965	98.982
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	97,90	58	76	94	78	59
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2021

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri proizvodnji motornih vozil in prikolic (2,97 mrd €), proizvodnji kovinskih izdelkov (2,08 mrd €) ter strojih in napravah (1,83 mrd €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku pa je v proizvodnji motornih vozil in prikolic.

V 2019 se je prihodek od prodaje na tujem trgu povečal še za 4,1 %, v letu 2020 pa je prihodek od prodaje na tujem trgu v celotni kovinski industriji močno padel, in sicer za 9,2 %. **V letu 2021** se je izvoz v primerjavi s prejšnjim letom okrepil, in sicer je bil višji za 15,7%. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih dejavnost proizvodnje motornih vozil – SKD 29 (94%), sledita pa ji dejavnost drugih vozil in plovil – SKD 30 (78%) ter strojev in naprav – SKD 28 (76%).

Tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2020/2019	delež v izvozu kov. ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	17	1.229.371.490	86,6	16,7%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic	39	847.568.247	120,8	11,5%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	78	717.559.188	113,5	9,8%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	386	593.147.502	131,1	8,1%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	822	461.955.572	134,9	6,3%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	434	429.574.639	124,0	5,8%
25.990 - Proizvodnja drugje nerazvrščenih kovinskih izdelkov	301	407.267.080	136,1	5,5%
28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	50	398.008.155	132,0	5,4%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	106	246.676.142	131,3	3,4%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	38	245.149.526	135,1	3,3%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	21	191.083.970	127,4	2,6%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	176	166.339.875	120,8	2,3%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in elementov za mehanski prenos energije	19	147.449.399	129,4	2,0%
28.490 - Proizvodnja drugih obdelovalnih strojev	37	116.386.180	106,0	1,6%
28.930 - Proizvodnja strojev za živilsko in tobako industrijo	25	111.187.400	106,5	1,5%
28.290 - Proizvodnja drugih strojev in naprav za splošne namene	69	99.698.933	112,3	1,4%
28.140 - Proizvodnja pip in ventilov	16	85.042.792	116,6	1,2%
28.120 - Proizvodnja naprav za fluidno tehniko	21	74.496.213	130,8	1,0%
ostalo	...	...	...	...
panoge kovinske industrije skupaj:	3.596	7.353.695.638	115,7	100,0%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice

Kovinska industrija izvažava v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija, Avstrija, Francija in Italija. Geografska usmeritev ostaja podobna tudi **v letu 2021**.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	2.192,6
FRANCIJA	660,9
AVSTRIJA	648,5
ITALIJA	497,9
HRVAŠKA	447,7
SRBIJA	258,2
POLJSKA	174,9
ŠVICA	171,2
NIZOZEMSKA	169,8
BOSNA IN HERCEGOVINA	167,1
OSTALO	1.965,0
Vsi izvozni trgi skupaj	7.353,7

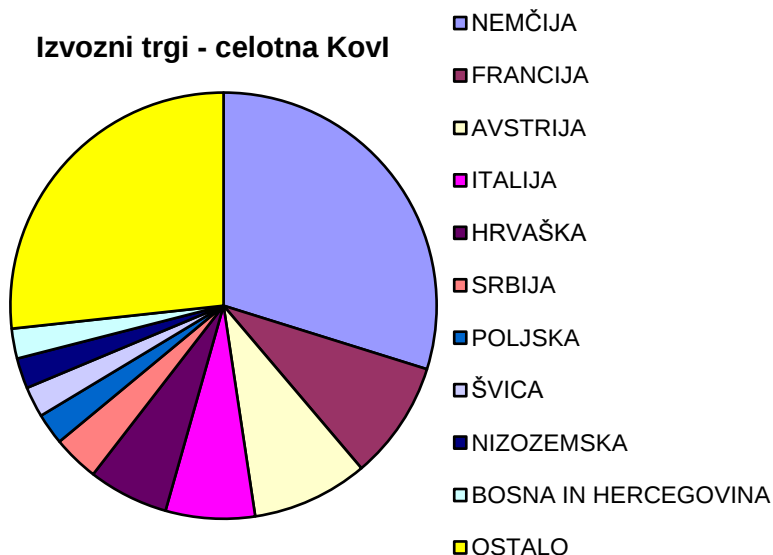

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah

Celoten izvoz **po dejavnostih proizvoda*** za kovinsko industrijo **za leto 2021** izkazuje rast za 15,7 %. Tradicionalno se še vedno izvažava v Nemčijo (2.192 mio €), ki ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno izvoznih partnericah: Francija (660,9 mio €) Avstrija (648,5 mio €) in Italija (497,9 mio €).

* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIM.

ORGALIM je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojegradnje in elektro ter elektronske industrije, ki povezuje 47 združenj v 22 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja tako imenovanih tehničnih industrij v letu 2021 **2,480 mrd €** in je zaposlovala približno **10,9 milijona** ljudi.

Tehnične industrije predstavljajo več kot četrtino prihodka in tretjino izvoza predelovalnih industrij v Evropski uniji.

ORGALIME zbira in analizira najnovejše podatke ter vsako leto oblikuje napovedi za tehnične industrije. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji večinoma sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev. 2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mrd €)	izvoz (mrd €)	investicije (mrd €)	zaposleni (mio €)
2021	2,480	664,2	+ 8,2%	10,9
2020	2,126	ni podatka	ni podatka	11,3
2019	2,173	ni podatka	ni podatka	11,5
2018	2,165	ni podatka	ni podatka	11,4
2017	2,076	ni podatka	ni podatka	11,06
2016	1.997	ni podatka	ni podatka	11,0
2015	1.900	ni podatka	ni podatka	10,9
2014	1.825	ni podatka	ni podatka	10,3
2013	1.794	ni podatka	ni podatka	10,2
2012	1.840	556,8	52,0	10,3

Visoka rast Evropskih tehnoloških industrij v 2021 ter v pričakovanju morebitnih pretresov v 2022

- Visoka rast v 2021 zaradi močnega okrevanja celotne industrije
- Napoved rasti prihodka za 3.8 % za leto 2022 vendar z določenimi negativnimi tveganji
- Vojna v Ukrajini bo še naprej negativno vplivala na industrijo tako posredno, kot neposredno
- Nadaljnje zviševanje cen ter motnje v oskrbi lahko razmere dodatno poslabšajo
- Zaposlovanje naj bi še naprej raslo, in sicer se pričakuje dodatna 1,4 % rast.

Leto 2021 se je končalo bolje od pričakovanega, in sicer z kar 12,8-odstotno rastjo proizvodnje, ki jo je okrepil močan zadnji kvartal. Vsi sektorji so se vrnili na predkrizno raven, pri čemer sta se elektronska in IKT industrija še posebej močno okrepili. Vendar pa sta pomanjkanje ter naraščajoče cene surovin dodatno podražile in omejile rast nadaljnje proizvodnje.

Na leto 2021 tako lahko gledamo z dveh zornih kotov: naročil ni primanjkovalo, dinamična rast pa se je nadaljevala vse do konca 2021 ter tudi še ob začetku leta 2022. Vojna v Ukrajini in nadaljnji dvigi cen so kasneje stvari obrnile na glavo, dodatno pa je stanje na trgu poslabšala vpeljava vsem poznanim sankcij. Ker je celotna evropska industrija močno povezana skozi dobavne verige, sta se zaradi vseh dejavnikov, povpraševanje in ponudba porušila, kar je imelo velike in neposredne učinke na sam industrijski sektor.

Če k temu dodamo še enormno zviševanje cen energentov in surovin, so bile posledice neizbežne. Ne le vojna, še vedno je čutiti posledice korona pandemije, ki dodatno vpliva na prost pretok blaga v vseh industrijskih dejavnostih. Omejitve povezane s covidom, zlasti na Kitajskem so prispevale k dodatnemu poslabšanju že tako ozkih grl pri sami dobavi. Glede na dinamiko dogodkov v preteklosti in pa tudi za naprej lahko tako realno pričakujemo, da se bo morala evropska tehnološka industrija še naprej aktivno prilagajati trenutnim nestanovitnim časom.

Napoved za 2022		
SKUPNI PRIHODEK +3,8 %	ZAPOSLOVANJE +1,4%	INVESTICIJE +4,1%

Napoved rasti prihodka za leto 2022 vendar z določenimi negativnimi tveganji

Za leto 2022 članice ORGALIM napovedujejo cca +3,8 % rast prometa, vendar je zaradi dveh dejavnikov napoved še posebej negotova. Po eni strani stanje naročil vliva določeno mero optimizma, po drugi strani pa industrijo še vedno spremljajo določena tveganja. Tudi vse višje cene surovin še naprej nižajo dobičke, pomanjkanje teh pa dodatno upočasnjuje proizvodnjo, kar bi lahko močno vplivalo na nadaljnje povpraševanje v vseh sektorjih. Če k temu prištejemo še rast cen energentov ter z njimi povezano dodatno rast stroškov, bo to v prihodne precej vplivalo na pripravljenost industrije za investicije: vse je trenutno odvisno poteka vojne v Ukrajini in gibanja cen surovin na trgu. Predvideva se, da bo velik del napovedane rasti za leto 2022 tudi posledica cenovnih učinkov in da bi se lahko realna rast v letu 2022 lahko spremenila tudi v negativno. Učinki vojne v Ukrajini se po Evropi dokaj razlikujejo, neposredna posledica vojne, kot so omejitve izvoza in uvoza pa je številna podjetja močno prizadela. Neposreden učinek je padec izvoza za okoli 1,7 %. Posredne posledice bodo veliko obsežnejše. Sem spadajo izguba strank, težave pri dobavi in nekontrolirano zviševanje cen materialov in energije. Le te se bodo poznale predvsem pri podjetjih v nemški industriji. Učinki pa se glede na državo ter zaradi geografske bližine zelo razlikujejo. Precej se razlikuje tudi odvisnost od ruskega zemeljskega plina. Države, ki so močno odvisne od ruskega plina, se bodo morale soočiti z zmanjšanjem proizvodnje, v primeru izpada pa bo ta odvisnost v teh regijah še posebej draga.

Rast obsega proizvodnje v letu ORGALIME industrija	2017 (v %) ocena	2018 (v %) ocena	2019 (v %) ocena	2020 (v %) ocena	2021 (v %) ocena	2022 (v %) napoved
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+3,0	+3,5	+0,5	-10,6	+11,7	+4,2
Proizvodnja strojev in naprav	+5,0	+3,5	+1,0	-12,3	+12,0	+4,2
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	+3,5	+2,5	+0,5	-2,9	+16,5	+2,9
Skupaj ORGALIME industrija	+4,0	+3,0	+0,5	-8,6	+12,8	+3,8

⇒ Strojegradnja – veliko povpraševanja, a tudi velika tveganja

- 12-odstotna rast proizvodnje v letu 2021
- Za leto 2022 napovedana 4,2-odstotna rast prihodka
- Velika izpostavljenost posrednim vplivom vojne v Ukrajini

Po strmem upadu na začetku korona krize v 2020, je sektor strojogradnje v 2021 dosegel impresivne rezultate. Z 12 %rastjo proizvodnje, je industrija močno presegla predkrizno raven glede na višino prihodka. Povpraševanje po kapitalno intenzivnem blagu se je odvijalo presenetljivo hitro, kar se je odrazilo na trajnosti povpraševanja v zadnjem letu. Po drugi strani pa imajo na strani vhodnih materialov proizvajalci največ težav zaradi dostave elektronskih komponent ter pomanjkanja kovinskih izdelkov, predvsem pločevine. Kljub temu pa se v strojogradnji še vedno pričakuje 4,2-odstotno rast prihodka v letu 2022.

⇒ Dejavnost kovinskih izdelkov – pomanjkljivosti v dobavni verigi upočasnjujejo rast

- 11,7-odstotna rast proizvodnje v letu 2021
- Napoved 4,2-odstotne rasti za leto 2022
- Težave z dobavo surovin in materialov upočasnjujejo proizvodnjo

Na dejavnost kovinskih izdelkov sta najbolj vplivala povišanje cen ter težave z dobavo surovin in materialov. Zaradi pomanjkanja razpoložljivih surovin, veliko naročil ni bilo mogoče izpeljati. Kljub temu je bila rast evropske proizvodnje v letu 2021 vseeno še vedno impresivnih 11,7 %. Za leto 2022 se tako pričakuje nominalna 4,2-odstotna rast prometa. Vendar bo ta močno odvisna od nadaljnjega poslovanja v drugih dejavnostih, predvsem v avtomobilski. Ozka grla pri oskrbi povzročajo ustavljanje proizvodnje, kar neposredno vpliva na dobavitelje in s tem tudi na celoten sektor. Leto 2022 bo zato precej odvisno od sposobnosti industrije, da se hitro in fleksibilno odzove ter nadomesti oz. kompenzira vse pomanjkljivosti skozi celotno dobavno verigo.

⇒ Več zaposlovana v 2022 po upadu leta 2021

V začetku leta 2022 se je brezposelnost v Evropi skrčila na najnižjo raven v zadnjih desetletjih, in sicer na le 6,2 %. Da se je zaposlenost tako povečala, so k temu veliko pripomogle tudi evropske tehnološke industrije. Za leto 2022 pa se pričakuje še dodaten dvig zaposlovanja, in sicer za okoli 1,4 %. V letu 2021 je bil trend zaposlovanja v industrijskih sektorjih zelo šibek oz. negativen (-0,8%). V mnogih primerih je bil razlog prenehanje veljavnosti ukrepov ter javne podpore na trgu dela. Zahvaljujoč temu se je leta 2020 obdržalo veliko zaposlenih ter z določenimi ukrepi preprečilo ali odložilo obsežna odpustanja. Tega pandemija ni mogla prikriti, še vedno pa vlada dejstvo, da na trgu dela v Evropi kvalificiranih delavcev močno primanjkuje.

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1 – Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2 – Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva
- 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9 – Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi proizvodnje kovinskih izdelkov so to agregati podpanoge 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva.

Tabela 11 prikazuje osnovne podatke po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2021

	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.6.	25.7.	25.9.
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	2.037	102,60	475	26	6	924	213	389
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	28.772	105,80	7.016	533	11	10.253	4.641	6.280
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.731.123.540	131,20	1.120.573.660	50.981.560	7.183.716	898.012.269	598.378.091	1.030.196.549
Kosmati donos od poslovanja	3.708.511.783	131,20	1.114.045.958	50.770.301	7.172.485	892.445.794	593.846.393	1.024.901.394
Čisti prihodki od prodaje	3.608.137.317	132,10	1.084.746.492	50.086.438	7.167.689	874.539.483	565.206.606	1.001.424.443
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.520.378.083	132,80	435.043.127	10.986.106	6.492.105	398.716.999	192.335.640	476.048.734
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.087.759.234	131,60	649.703.365	39.100.331	675.584	475.822.483	372.870.967	525.375.710
Odhodki	3.477.352.999	128,90	1.039.305.815	47.045.757	6.550.899	841.769.117	563.901.455	954.764.163
Stroški blaga, materiala in storitev	2.404.888.190	139,00	775.684.374	28.280.569	6.230.864	495.573.671	369.521.793	707.774.562
Stroški dela	846.311.449	112,80	208.164.737	15.434.521	254.119	287.730.158	146.638.592	187.003.425
Amortizacija	170.729.756	104,70	40.424.252	2.166.677	34.860	45.660.591	37.181.705	44.935.825
POSLOVNI IZID	253.070.461	168,60	79.042.892	4.173.416	647.612	55.209.382	35.145.513	76.821.091
FINANČNI IZID	-4.445.895	38,90	1.230.823	-303.838	-14.686	-1.051.787	-1.373.271	-2.668.325
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	253.770.541	174,60	81.267.845	3.935.802	632.816	56.243.153	34.476.636	75.432.386
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	436.733.209	132,80	122.916.544	6.357.427	682.472	104.149.308	74.331.928	125.906.828
Davek iz dobička	35.972.621	156,20	11.164.835	613.890	63.832	8.949.489	3.828.759	11.072.047
Čisti dobiček	232.906.843	164,30	71.993.626	3.320.723	585.481	54.274.003	33.778.257	67.439.202
Čista izguba	15.421.494	77,60	2.764.366	754	16.497	7.110.359	2.931.967	2.584.135
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	217.485.349	178,50	69.229.259	3.319.969	568.984	47.163.644	30.846.290	64.855.067
Enostavni denarni tok	401.148.096	133,40	113.102.911	5.503.980	603.844	96.103.570	70.032.705	113.940.804

Dodana vrednost (DV)	1.283.044.658	118,90	331.081.281	21.791.948	936.591	391.879.466	220.970.520	312.910.252
SREDSTVA	3.174.117.260	115,60	912.804.437	52.624.835	3.643.974	707.416.341	615.272.646	867.288.907
Zaloge	516.272.783	141,30	160.083.754	8.808.732	237.935	60.710.538	123.845.040	161.870.453
Kapital	1.683.262.944	113,70	487.445.265	34.329.419	1.174.526	379.325.019	291.095.091	486.659.177
Stopnja samofinanciranja (%)	53	98,30	53	65	32	54	47	56
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,80	100,00	0,80	0,50	2,10	0,80	1,00	0,70
Koeficient zadolženosti	0,40	100,00	0,40	0,30	0,50	0,40	0,50	0,40
Celotna gospodarnost	1,06	101,00	1,07	1,10	1,10	1,06	1,03	1,07
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,80	101,70	11,00	12,50	9,50	11,70	12,50	12,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,72	159,90	15,07	10,37	63,84	13,11	11,14	14,29
Donosnost sredstev - ROA (%)	7,35	160,80	8,21	6,61	20,59	7,11	5,35	7,98
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	125.404	124,80	154.605	93.973	639.401	85.294	121.779	159.470
Delež prodaje na tujih trgih (%)	58	99,70	60	78	9	54	66	53
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.414	106,60	29.669	28.958	22.669	28.063	31.595	29.779
Plače na zaposlenega (EUR)	21.553	107,50	21.987	21.306	14.318	20.279	23.369	21.840
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	44.593	112,30	47.188	40.886	83.550	38.220	47.610	49.829
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	95,00	62,9	70,8	27,1	73,4	66,4	59,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.095	155,30	10.261	6.230	52.229	5.293	7.278	10.739
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	536	73,40	394	1	1.472	694	632	412
Obračanje sredstev	1	119,60	1	1	3	1	1	1
Obračanje kapitala	2	121,10	2	2	8	2	2	2
Obrat zalog	5,40	110,20	6,00	3,50	21,70	9,10	3,50	4,90
Dnevi vezave zalog	67,30	90,00	61,30	104,10	16,80	40,10	105,10	73,80
Obrat terjatev	14,30	120,20	15,60	23,80	21,40	13,80	11,40	14,80
Dnevi vezave obveznosti	32	84,50	33	43	14	33	40	28
Dnevi vezave denarja	61	89,80	52	76	20	34	97	71
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.796	107,50	1.832	1.776	1.193	1.690	1.947	1.820
	kovinski izdelki		vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
	vrednost 2021	Index 21/20	25.1.	25.2.	25.3.	25.6.	25.7.	25.9.

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)

SKD 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov v letu 2021 izkazuje večinoma dobre pozitivne indekse. Prihodki so na ravni celotne dejavnosti SKD 25 porasli kar za 31,2 %. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost SKD 25.1 (Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov), in sicer v višini 1,12 mrd €, najmanj prihodkov pa je imela dejavnost SKD 25.3 (Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje), in sicer okoli 7,2 mio €. Celoten izvoz dejavnosti SKD 25 je bil za tretjino (31,6 %) višji kot leta 2020 in je znašal 2,1 mrd €, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je beležil rekordne vrednosti in sicer je bil višji za 74,6 % v primerjavi z letom poprej.

Dodana vrednost na zaposlenega dosega 44.593 € in je za 12,3 % višja kot leto poprej. Najvišja dodana vrednost na zaposlenega je bila ustvarjena v dejavnosti SKD 25.3 - Proizvodnja parnih kotlov, in sicer 83.550 €, najnižjo pa v dejavnosti 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin, kjer je DV znašala 38.220 €. Dobičkonosnost ROE in ROA v celotni dejavnosti SKD 25 sta v letu 2021 zabeležili pozitiven rezultat: ROE 13,72; ROA pa 7,35. Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti so se znižali za 5,0 %, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali za 6,6 % in dosegli vrednost 29.414 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeno dodano vrednost ter velikostni razred družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ARNE MONT d.o.o..
IMS SLO-TEAM, d.o.o.
LIČARSTVO STRGAR, d.o.o.
MSD MONTAŽA d.o.o.
PANTECH GROUP d.o.o.
PLETILNICA d.o.o.
SA COMPANY d.o.o.
SM EKSPERT d.o.o.
STANA, d.o.o.
VPLIV d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BELMONT IM d.o.o.
BH PROJECT, d.o.o.
HYGAL d.o.o.
IMPOL - FinAl d. o. o.
JP.MONTAGE, d.o.o.
METAL TEH, d.o.o.
NIH KONSTRUKCIJE d.o.o.
OKK d.o.o.
ORODJARSTVO KNIFIC d.o.o.
VRC d.o.o.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

Aluminium Kety Emmi d.o.o.
AREX d.o.o. Šentjernej
BAUMULLER DRAVINJA, d.o.o.
CLEANGRAD d.o.o.
Gabrijel Aluminium d.o.o.
MONTER DRAVOGRAD d.o.o.
PREIS SEVNICA d.o.o.
REM d.o.o.
ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
WILLY STADLER d.o.o.

velike družbe

Največje družbe po dodani vrednosti

ARCONT d.d.
CNC P&K-PUŠNIK d.o.o.
Gorenje Orodjarna, d.o.o.
KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o.
MDM d.o.o.
MLM d.d.
NIKO, d.o.o., Železniki
Titus d.o.o. Dekani
TRIMO d.o.o.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupine Proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25) je skupni čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2021 zrasel za 31,6 %. Vse poddejavnosti znotraj SKD 25 so beležile visoko pozitivno rast izvoza v primerjavi z letom 2020. Največ ustvarjenega prihodka s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (25.1), in sicer je dosegel slabih 649,7 mio €. Celotna dejavnost je imela ca. 2,1 mrd € prihodka od prodaje na tujem trgu, največji delež prodaje na tujem trgu pa je imela dejavnost 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva, in sicer je ta znašal 89,7 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja kovinskih izdelkov« (SKD 25)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	622,5
AVSTRIJA	333,0
HRVAŠKA	152,5
ITALIJA	129,7
FRANCIJA	76,2
VELIKA BRITANIJA	70,3
ŠVICA	69,5
SRBIJA	63,0
POLJSKA	48,5
MADŽARSKA	47,1
OSTALO	475,5
Skupaj izvoz dejavnosti 25	2.087,8

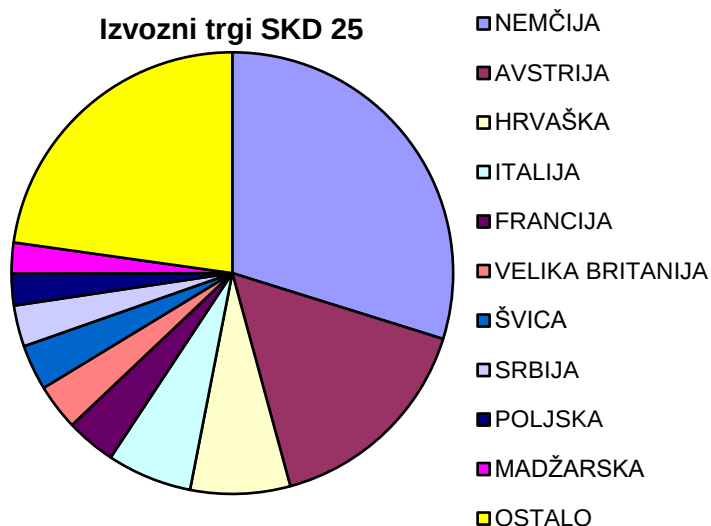

Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda* pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in na Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidne iz tabele.

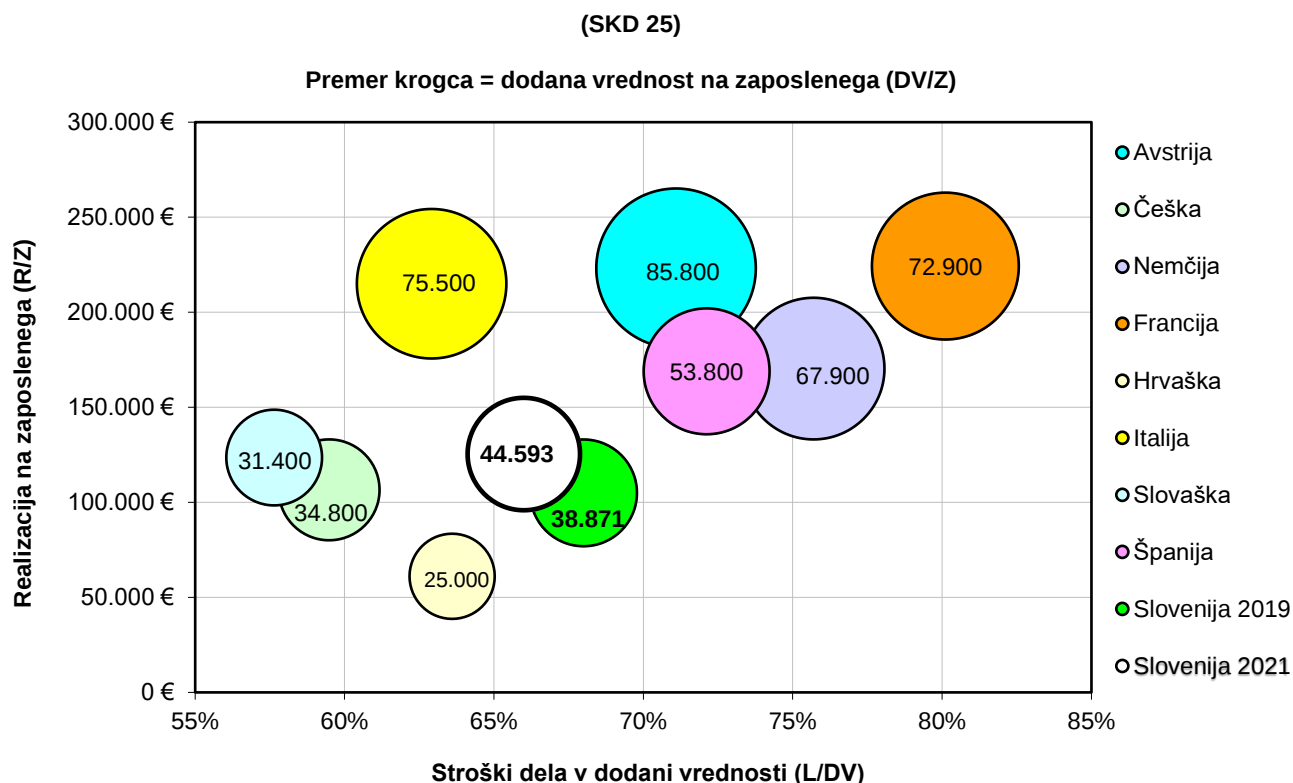
* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2019, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2019 vključena »Slovenija (2021)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z grafa 12 – dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2019 gibljejo med 61.000 € in 225.000 €. Pri tem prednjačijo Avstrija, Francija in Italija z več kot 200.000 € realizacije na zaposlenega.

Slovenija v letu 2019 z okoli 105.000 evri realizacije na zaposlenega zaostaja za več kot dvakrat za velikimi proizvajalkami. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2019 so države razvrščene v razponu med 55 % in 85 % (Slovenija 68 %). Najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri Franciji (80,11 %).

Najvišjo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega imajo Avstrija, Italija, Nemčija in Francija. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med cca 25.000 € in 86.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa pa Avstrija s 85.800 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za leto 2019 pri Sloveniji znaša 38.871 €, kar je boljše kot leto poprej.

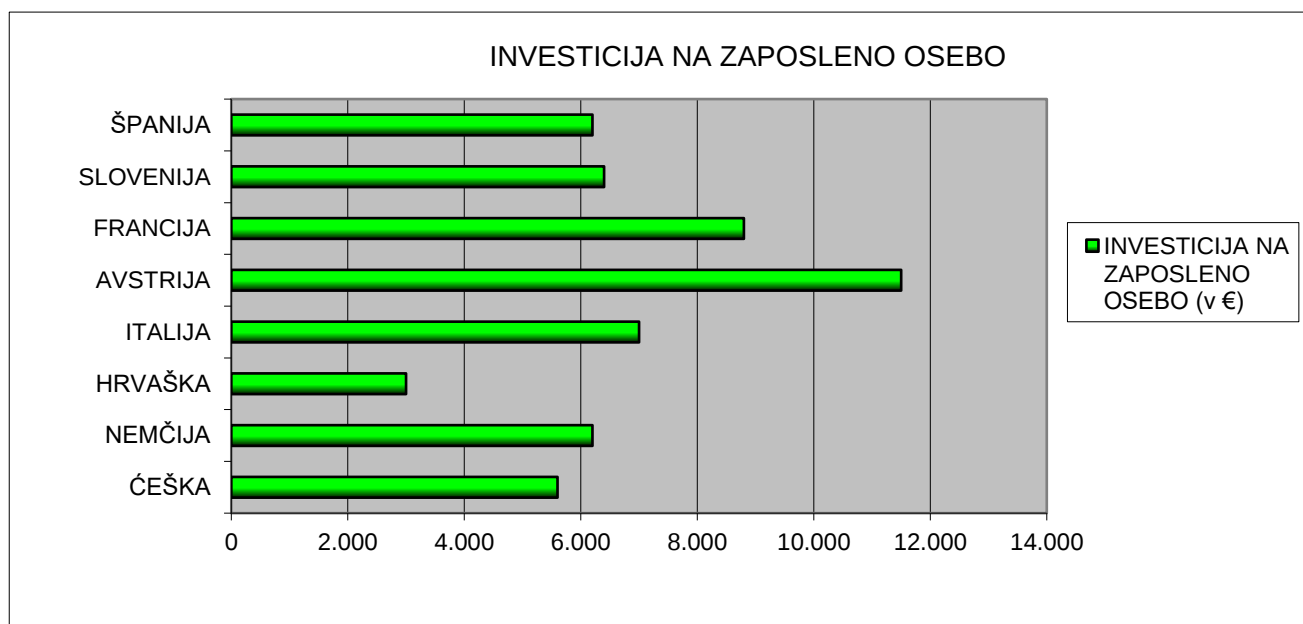
Slika Slovenije v letu 2021 glede na leto 2019 kaže boljše rezultate v panogi, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, ki so nižji za dva odstotka. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za dobrih 5.000 €, realizacija na zaposlenega pa je za okoli 20.000 € višja kot je bila v letu 2019.

5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	6,8%	5.600
	NEMČIJA	4,0%	6.200
	HRVAŠKA	5,4%	3.000
	ITALIJA	4,4%	7.000
	AVSTRIJA	5,7%	11.500
	FRANCIJA	4,4%	8.800
	SLOVENIJA	6,8%	6.400
	ŠPANJA	4,1%	6.200

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 4,0 % (Nemčija) do 6,8 % (Slovenija in Češka). Pri vseh državah delež vloženih sredstev ne presega 7%. Znesek investiranih denarnih sredstev na zaposleno osebo je najvišji pri Avstriji (11.500 €), medtem ko Slovenija za to namenja 6.400 €.

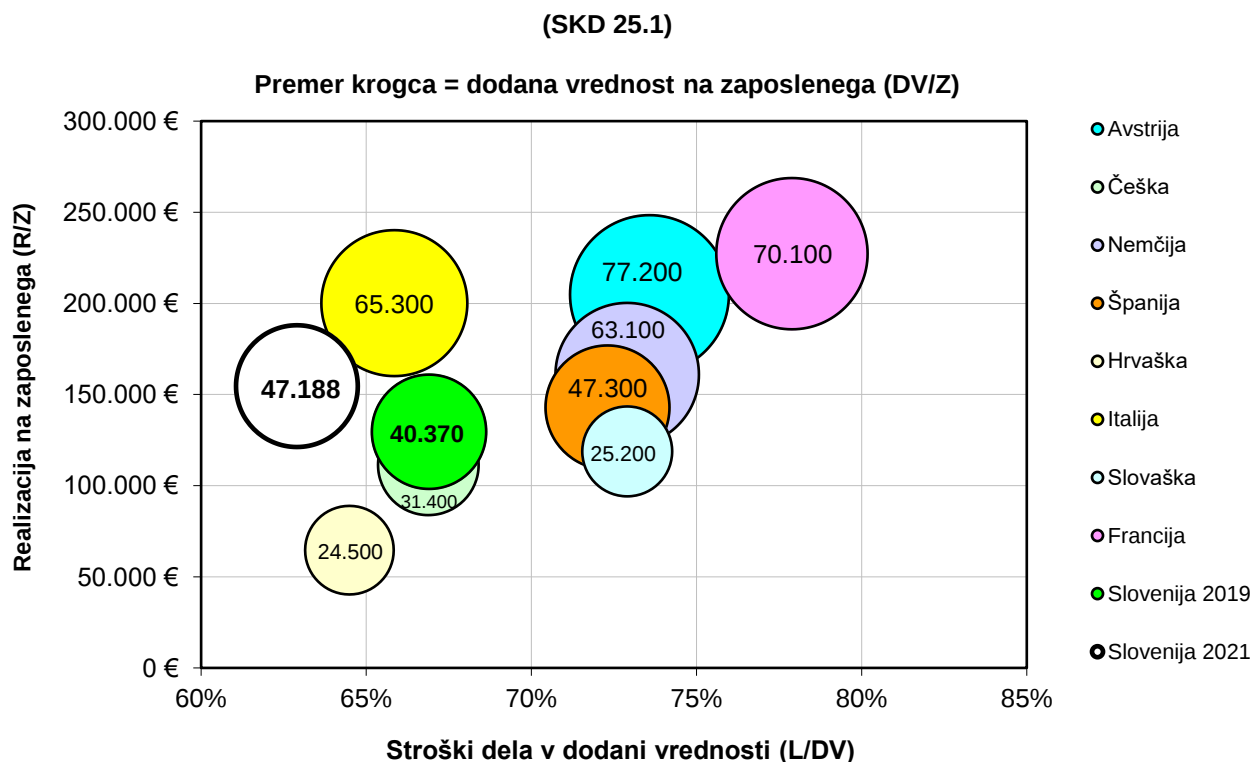

Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

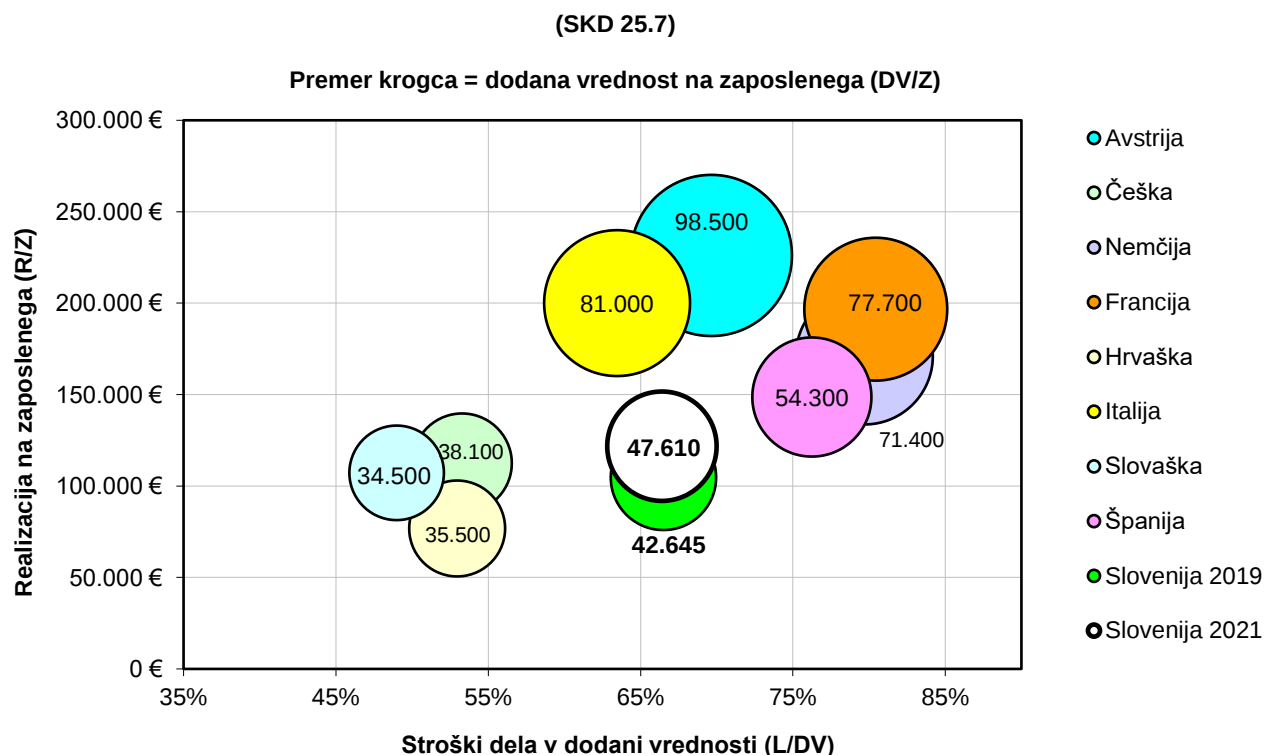
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (graf 14) je pri večjih proizvajalkah opazen razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 60 % in 85 %. Stroški dela v dodani vrednosti pri Sloveniji **v letu 2019** znašajo 66,9%.

Realizacija na zaposlenega (R/Z) se v letu 2019 giblje med 64.000 € in 228.000 €; prednjači Francija z 227.281 €. Slovenija ima skoraj polovico slabšo realizacijo (129.566 €) in dokaj zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk. Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) se giblje med 24.000 € in 78.000 €, kjer so si najbolj razvite države precej podobne. Najvišjo vrednost dosega Avstrija, in sicer z 77.200 €. Slovenija je imela v letu 2019 ustvarjene 40.370 € dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kar je dobrih 2.000€ več kot leto poprej.

Številke za Slovenijo **v letu 2021** so pri vseh parametrih boljše kot leta 2019. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za cca 7.000 €, realizacija na zaposlenega pa za okoli 25.000 €; stroški dela v dodani vrednosti so nižji za 4% v primerjavi z letom 2019.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

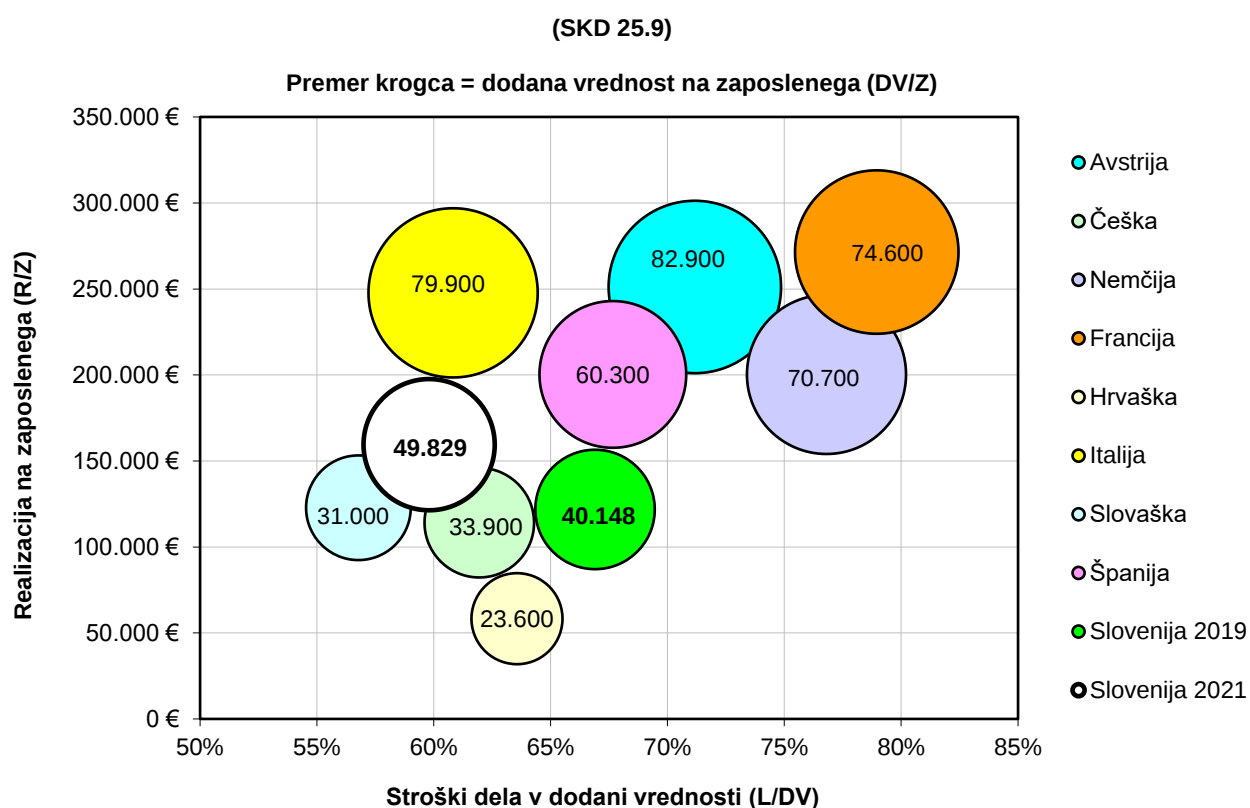
Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja Slovenija po realizaciji na zaposlenega in sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2019 gibljejo med 148.000 € in 227.000 € (največ Avstrija s 226.099 €). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 54.000 € in 99.000 €. V letu 2019 najboljšo pozicijo izkazujeta Avstrija in Italija.

Slovenija tudi v letu 2019 zaostaja, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednost na zaposlenega (42.645 €), nizko realizacijo na zaposlenega (104.752 €) ter dokaj visoke stroške dela v dodani vrednosti (66,5%).

V letu 2021 je slovenski "mehurček" na nekoliko boljši ravni kot v 2019. Realizacija na zaposlenega znaša 121.779 € in je za okoli 17.000 € višji kot v 2019, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega je višja ter znaša 47.610 €, stroški dela na zaposlenega pa so ostali skoraj na isti ravni kot leta 2019 in znašajo 66,4%.

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z grafa 17 – dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2019 gibljejo med 58.000 € in 272.000 €; izstopata Francija z 271.465 € in Avstrija z 251.152 € realizacije na zaposlenega. Slovenija je v letu 2019 dosegala slabih 122.000 € realizacije na zaposlenega. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 55 % in 80 %. Višina stroškov dela v dodani vrednosti za Slovenijo znaša 66,9 %.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 23.000 € in 83.000 €, kjer so si najbolj razvite države dokaj podobne. Najvišjo vrednost dosega Avstrija z 82.900 €, Slovenija pa ima v primerjavi z njo za približno dvakrat nižjo dodano vrednost (40.148 €). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Hrvaško, Češko in Slovaško. Od večjih proizvajalk izstopajo ponovno Italija, Nemčija, Avstrija, Španija in Francija, tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa krepko zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Pozicijo "mehurčka" pri Sloveniji v letu 2021 v primerjavi z letom 2019 za 7,1 % izboljšajo nižji stroški dela v dodani vrednosti. Dodana vrednost na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2019 zvišala za 9.700 €, realizacija na zaposlenega pa je za skoraj 28.000 € višja kot v 2019.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1 – Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3 – Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4 – Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

(1) Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 – Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2021:

	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	534	100,80	79	190	38	71	156
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	14.760	102,90	3.051	4.583	1.701	1.495	3.930
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.495.755.965	122,10	530.835.160	806.481.781	325.169.175	233.332.123	599.937.726
Kosmati donos od poslovanja	2.487.971.273	122,30	529.081.956	804.441.460	323.607.389	232.513.783	598.326.685
Čisti prihodki od prodaje	2.410.040.330	122,10	518.372.535	783.191.322	316.716.932	220.154.168	571.605.372
Čisti prih. od prodaje na domaćem trgu	580.440.826	119,80	110.919.206	206.180.177	71.567.406	59.273.212	132.500.825
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.829.599.504	122,90	407.453.329	577.011.146	245.149.526	160.880.956	439.104.548
Odhodki	2.355.921.748	121,10	515.062.374	757.483.280	299.013.284	211.888.736	572.474.075
Stroški blaga, materiala in storitev	1.738.375.923	127,30	382.902.111	578.283.281	229.846.608	146.316.465	401.027.459
Stroški dela	493.980.602	109,10	96.390.370	149.557.967	53.222.657	53.155.232	141.654.376
Amortizacija	84.071.729	104,90	22.648.926	22.006.807	10.901.744	7.546.661	20.967.592
POSLOVNI IZID	143.250.077	141,50	17.634.715	49.539.059	25.830.440	21.247.570	28.998.292
FINANČNI IZID	-6.042.229	74,40	-2.277.644	-1.121.942	-693.041	-3.716	-1.945.886
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	139.834.218	140,20	15.772.786	48.998.502	26.155.892	21.443.388	27.463.651
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	235.906.213	122,10	42.711.535	73.242.007	38.134.739	30.022.800	51.795.131
Davek iz dobička	23.847.511	130,40	3.877.307	8.908.628	2.948.305	3.360.266	4.753.004
Čisti dobiček	135.594.906	132,40	21.765.566	44.270.212	23.188.967	19.377.543	26.992.618
Čista izguba	19.592.300	91,60	10.062.819	4.144.265	162.738	1.178.522	4.043.957
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	116.002.606	143,10	11.702.747	40.125.947	23.026.230	18.199.020	22.948.661
Enostavni denarni tok	208.658.742	120,60	36.779.567	63.828.895	35.330.528	26.974.251	45.745.500
Dodana vrednost (DV)	729.886.815	113,00	139.101.905	222.799.975	91.357.396	83.178.032	193.449.507
SREDSTVA	2.137.462.672	114,80	496.608.657	577.012.605	268.225.993	240.565.831	555.049.588
Zaloge	547.804.435	130,00	119.476.719	150.993.102	91.681.302	52.259.194	133.394.117
Kapital	1.059.571.718	113,00	238.489.290	300.257.546	143.082.568	117.544.770	260.197.543

Stopnja samofinanciranja (%)	50	98,40	48	52	53	49	47
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,90	100,00	1,00	0,80	0,80	0,90	1,00
Koeficient zadolženosti	0,50	125,00	0,50	0,40	0,40	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,04	99,00	1,02	1,05	1,07	1,07	1,02
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,50	100,00	8,10	9,10	11,80	12,90	8,70
Donosnost kapitala - ROE (%)	11,58	127,10	5,12	14,17	17,48	16,69	9,21
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,81	130,60	2,48	7,50	9,32	8,36	4,37
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	163.283	118,60	169.885	170.904	186.184	147.234	145.464
Delež prodaje na tujih trgih (%)	76	100,70	78,6	73,7	77,4	73,1	76,8
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	33.468	106,00	31.590	32.636	31.287	35.549	36.049
Plače na zaposlenega (EUR)	24.890	106,70	23.378	24.102	22.939	26.897	27.066
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	49.451	109,80	45.588	48.618	53.705	55.627	49.230
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	68	96,60	69,3	67,1	58,3	63,9	73,2
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	9.187	128,60	7.133	9.660	13.632	12.959	6.869
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.327	89,00	3.298	904	96	788	1.029
Obračanje sredstev	1	112,00	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	2	109,10	2	3	2	2	2
Obrat zalog	3,60	109,10	3,60	4,40	2,80	3,30	3,40
Dnevi vezave zalog	101,60	91,90	102,40	82,90	131,50	110,80	107,40
Obrat terjatev	14,10	113,70	13,00	20,40	22,00	10,90	9,80
Dnevi vezave obveznosti	37	89,80	41	30	36	45	40
Dnevi vezave denarja	91	91,60	89	71	112	99	104
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	2.074	106,70	1.948	2.009	1.912	2.241	2.256
	kovinska industrija		vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
	vrednost 2021	Index 21/20	28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)

Dejavnost SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav v letu 2021 beleži pozitivne indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 22,1 % in znaša 2,5 mrd €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2), in sicer v višini 806,5 mio €.

Dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1) je imela 530,8 mio € prihodkov, dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) pa je v letu 2021 ustvarila slabih 599,9 mio € prihodkov.

Izvoz v celotni dejavnosti SKD 28 je bil v letu 2021 višji za 22,9 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je za 40,2 % višji, kot leto poprej. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 49.451 € in je za 9,8 % višja kot leto poprej. Indeks dobičkonosnosti ROE (indeks +11,58) in ROA (indeks +5,81) sta pozitivna ter dokaj višja kot leto poprej. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je za 3,4 % nižji kot leta 2020 in znaša 68%. Stroški dela na zaposlenega pa so višji (indeks 106) in znašajo 33.468 €.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

COLF d.o.o.
F TEHNIK, d.o.o.
HBOT d.o.o.
JANIBO, d.o.o.
PEK AUTOMOTIVE d.o.o.
Pumpe Potnik d.o.o.
SERVIS VAKO, d.o.o.
SILVER-TECH, d.o.o.
TIP d.o.o., Medvode
TRIO-B d.o.o. Ljubljana

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BASTL d.o.o.
CESTEL d.o.o.
GMM PROIZVODNJA d.o.o.
INO Brežice d.o.o.
KOTA d.o.o. Petrovče
LIPRO d.o.o.
MAPRO d.o.o.
RESEDA d.o.o.
TEHNIKA-SET d.d.
VIRS, d.o.o.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BELIMED d.o.o.
GOSTOL-GOPAN d.o.o. Nova Gorica
I.H.S. d.o.o.
IMP PUMPS, d.o.o.
KRONOTERM d.o.o.
PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.
PODKRIŽNIK d.o.o.
SYSTEMAIR d.o.o.
ŠKRLJ d.o.o.
TRANSPAK d.o.o.

velike družbe

največje po dodani vrednosti

ADK d.o.o.
BRINOX d.o.o.
FARMTECH d.o.o.
GKN Driveline Slovenija, d.o.o.
Herz d.o.o.
LEDINEK ENGINEERING d.o.o.
OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana
PALFINGER d.o.o.
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o.
SIP, d.d. Šempeter

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav (SKD 28) je v **letu 2021** čisti prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 1,83 mrd €. To pomeni 22,9% rast izvoza glede na leto 2020. Največ je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (28.2), ki je v letu 2020 ustvarila 577 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1), in sicer 78,6% delež, ter Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (SKD 28.3) z 77,4% deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja strojev in naprav« (SKD 28)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	458,6
AVSTRIJA	233,6
HRVAŠKA	115,6
ITALIJA	101,3
FRANCIJA	70,1
SRBIJA	69,6
RUSKA FEDERACIJA	50,6
ROMUNIJA	48,2
ZDRUŽENE DRŽAVE	44,6
POLJSKA	44,3
OSTALO	593,1
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.829,6

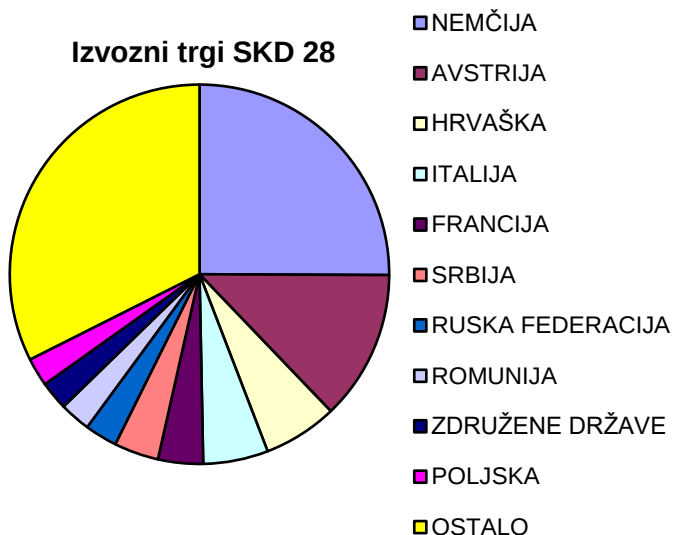

Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda* pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (458,6 mio €), Avstrijo (233,6 mio €) ter na Hrvaško, kjer je izvoz znašal 115,6 mio €. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni z grafa.

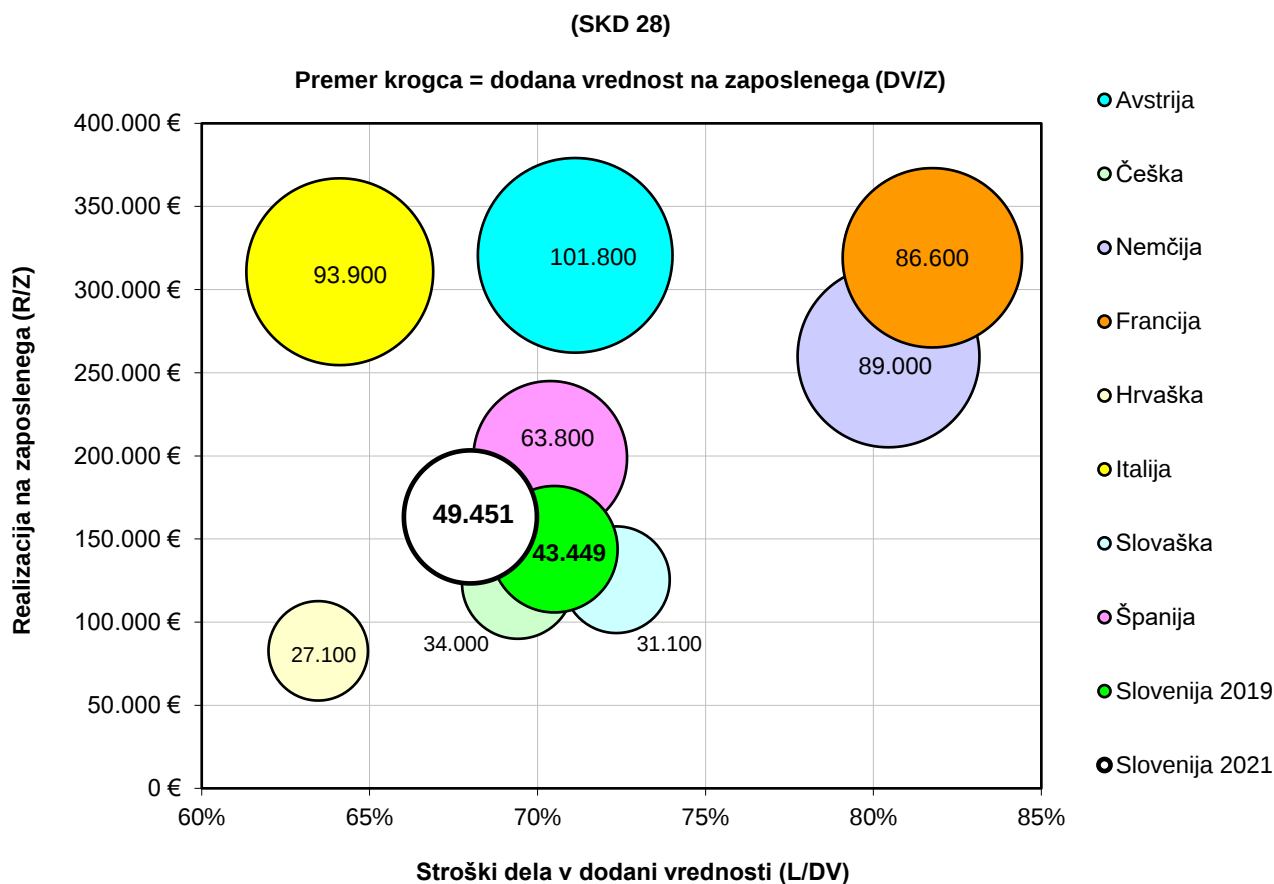
* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2019, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2019 vključena tudi »Slovenija (2021)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 18 pri panogi SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (najvišjo ima Avstrija, in sicer 101.800 €). Realizacija na zaposlenega se pri teh državah giblje med 250.000 € in 320.000 €, kar je nekoliko slabše kot leto poprej. Večje odstopanje se pojavi pri stroških dela glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki se gibljejo med 60 % in 85 %. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Francija, in sicer 81,76 %.

Slovenija v letu 2019 pri stroških dela dosega 70,5 % in je nekje v srednjem delu grafa v primerjavi z ostalimi državami, krepko pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega (43.449€) ter realizaciji na zaposlenega (2 do 3 - krat manj od večjih držav proizvajalk).

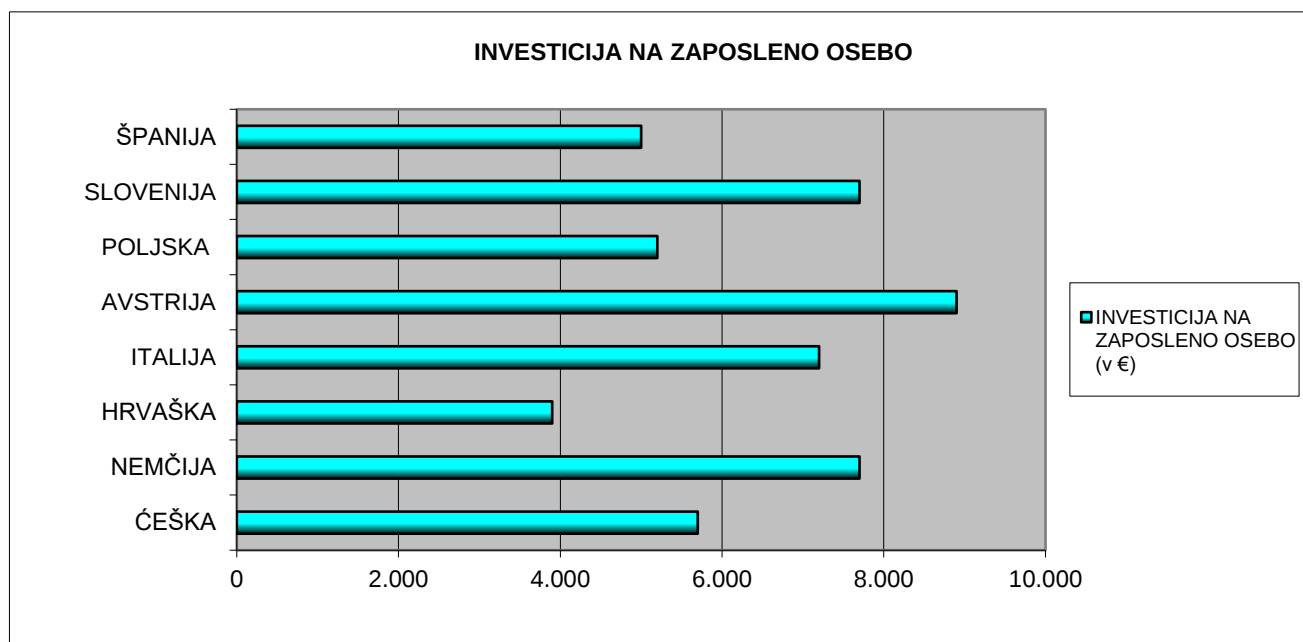
Leto 2021 je za Slovenijo dokaj boljše kot leto 2019. Realizacija na zaposlenega se je zvišala za skoraj 20.000 €, dodana vrednost na zaposlenega pa za okoli 6.000 €, stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti so za 2,5% nižji kot leta 2019

5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,9%	5.700
	NEMČIJA	3,1%	7.700
	HRVAŠKA	5,0%	3.900
	ITALIJA	2,8%	7.200
	AVSTRIJA	2,9%	8.900
	POLJSKA	5,2%	5.200
	SLOVENIJA	5,4%	7.700
	ŠPANIJA	2,6%	5.000

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

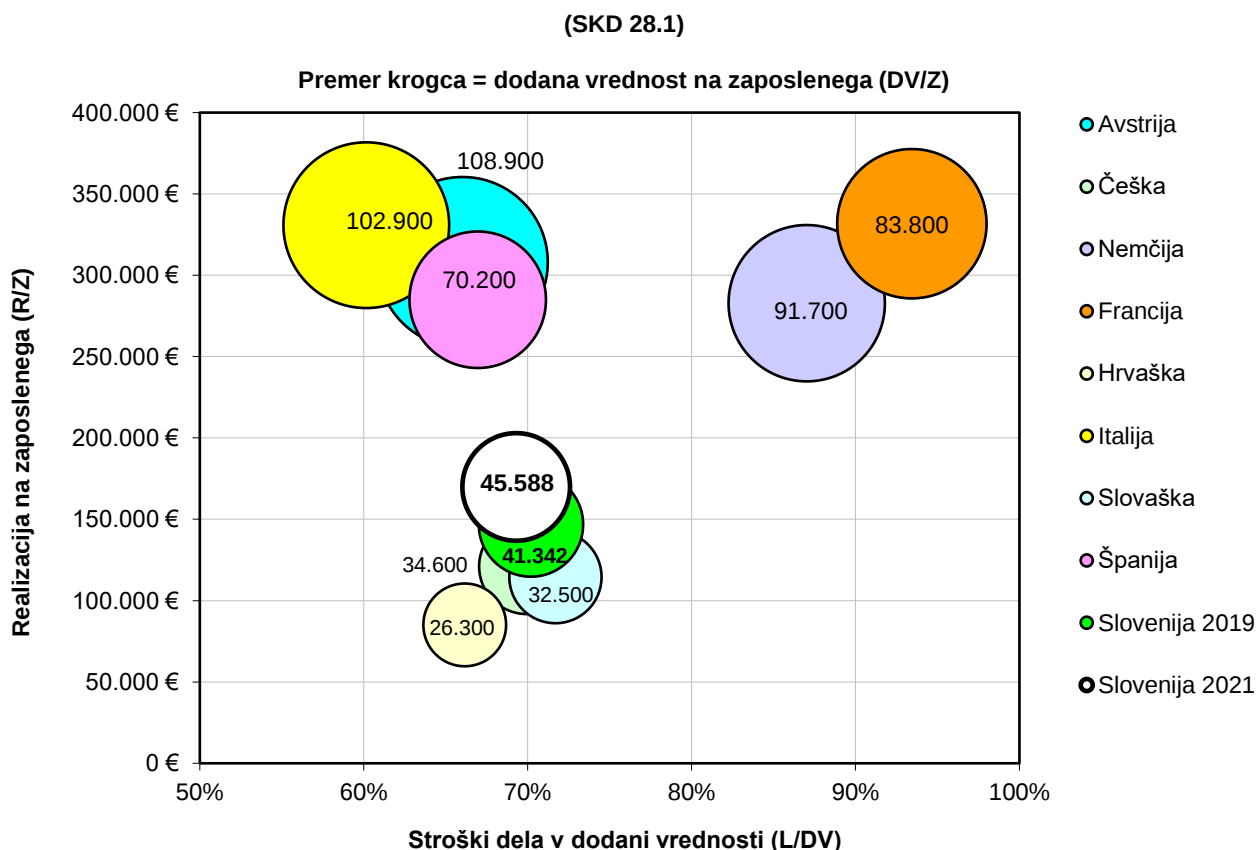
Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,6 % v Španiji do 5,4 % v Sloveniji. Pri dejavnosti se delež prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti, pri večini držav giblje od 2,6% do 5,4%. Največ denarnih sredstev nameni Avstrija, in sicer v višini 8.900 €, najmanj pa za to nameni Hrvaška, in sicer 3.900 €.

Graf 18: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

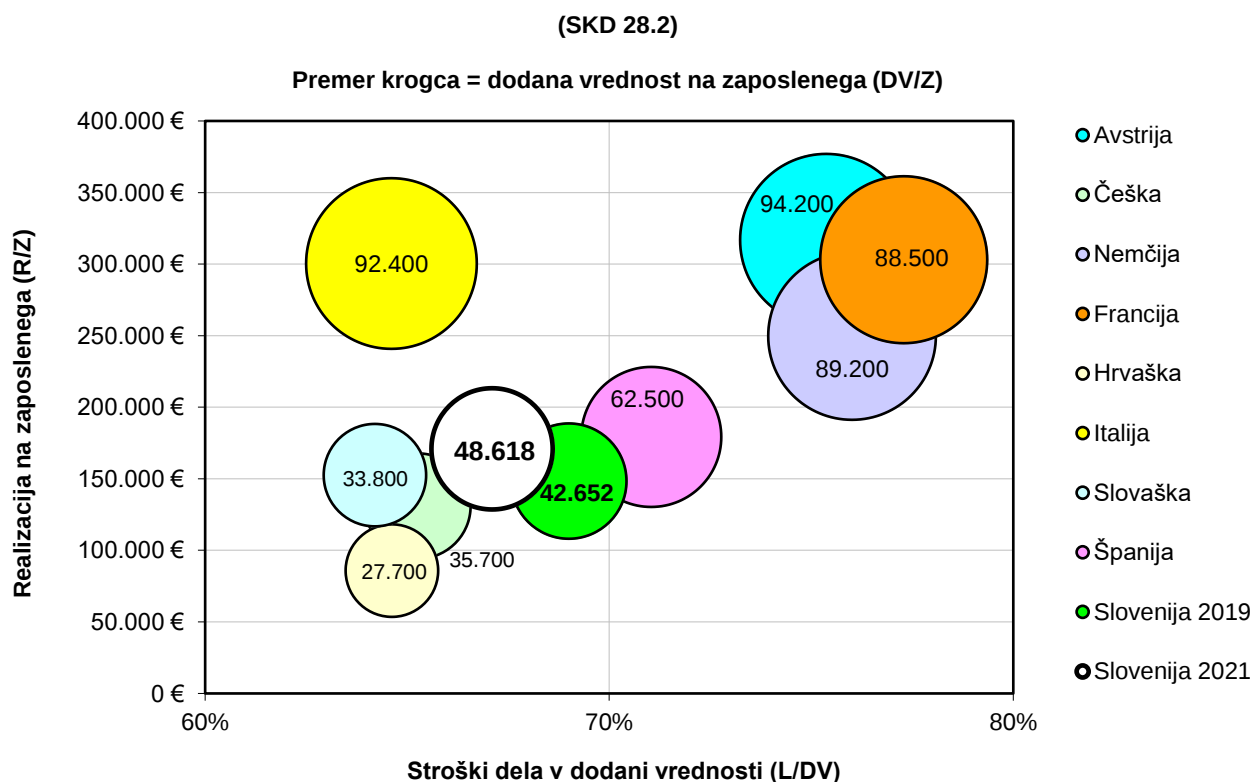
Na grafu 19 vidimo podobno situacijo kot že večkrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Večinoma se ločijo na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 50 % in 100 %. Če izpostavimo najboljše, so to Avstrija, Italija, Nemčija, Španija in Francija. Dobro sliko Francije kvarijo visoki stroški dela v dodani vrednosti (93,4 %). Vse preostale proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji je v letu 2019 pozicija vseh treh parametrov glede na večje proizvajalke slaba in dokaj nizka v primerjavi z največjimi konkurenti.

V letu 2021 ima "krogec" pri realizaciji na zaposlenega višjo vrednost, in sicer ta znaša 169.885 €, dodana vrednost na zaposlenega, pa je za okoli 4.200 € višja, kot dve leti poprej. Nižji so tudi stroški dela v dodani vrednosti, in sicer za 0,9%.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

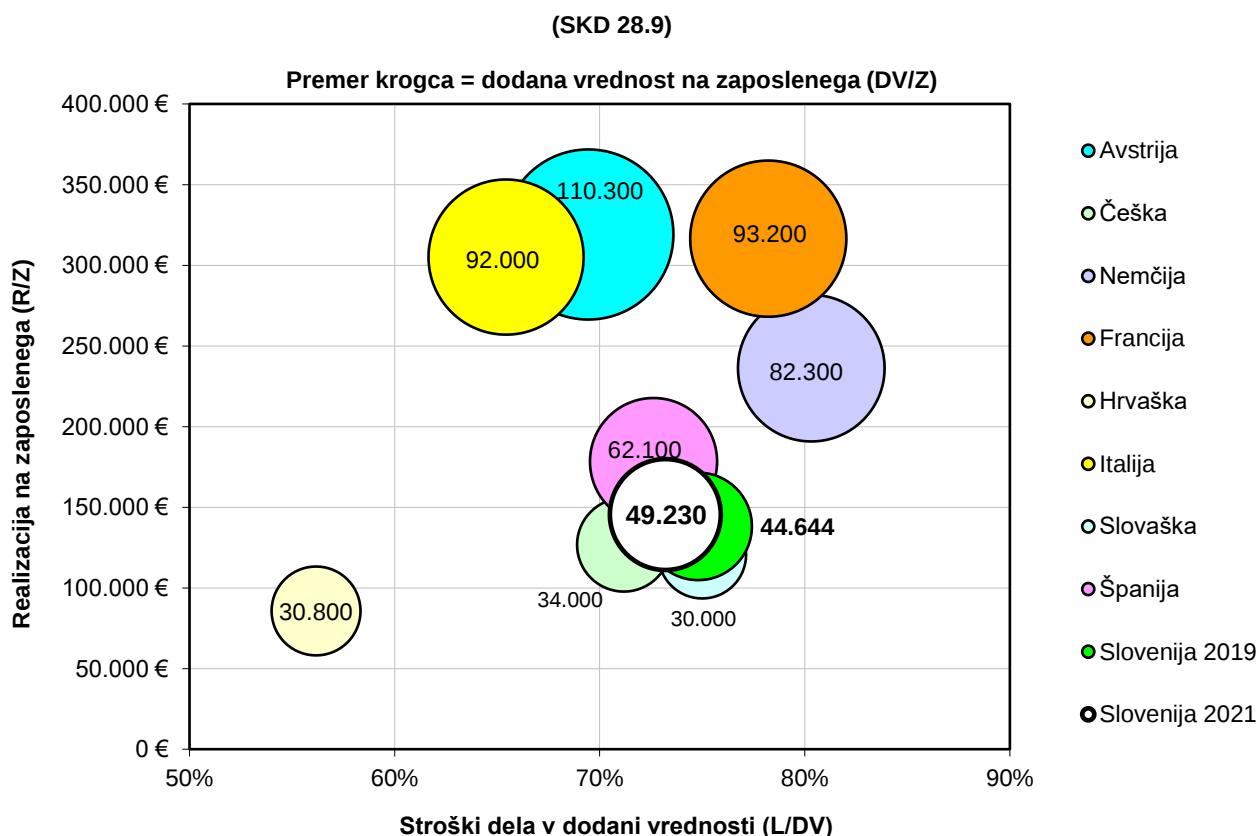
Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja drugih naprav za splošne namene) glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Španiji, Veliki Britaniji in Franciji. Najboljše parametre pri realizaciji na zaposlenega imajo Italija (300.400 € R/Z), Francija (303.056 € R/Z) ter Avstrija (316.772 € R/Z). Ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega je v primerjavi z ostalimi največja v Avstriji, in sicer znaša 94.200 €. Razpon stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost je nekje med 60% in 80%. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (77,3 %).

V letu 2019 ima Slovenija oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, več kot dvakrat manjše kot večje proizvajalke.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila v Sloveniji **v letu 2021** višja za slabih 6.000 €, stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 1,9%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa je višja, in sicer za okoli 22.000 evrov.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 22, dejavnost SKD 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene, ponovno opazimo zaostanek Slovenije v letu 2019 za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2- do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Glede stroškov dela v dodani vrednosti se države nahajajo v razpore med 50 % in 85 %. Najnižje ima Hrvaška, in sicer ti znašajo dobrih 56%.

Kot je vidno na grafu, je v Sloveniji v **letu 2021** realizacija na zaposlenega višja za okoli 7.000 € glede na 2019, dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za cca 4.800 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so nižji za 1,6% kot leta 2019.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1 – Proizvodnja motornih vozil
- 29.2 – Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 – Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic v letu 2021:

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	134	100,00	17	39	78
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	11.457	100,40	2.691	2.637	6.129
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.026.472.467	101,10	1.296.121.485	892.527.988	837.822.994
Kosmati donos od poslovanja	3.014.873.542	101,00	1.295.795.438	882.826.577	836.251.527
Čisti prihodki od prodaje	2.975.401.002	101,60	1.273.107.274	891.178.102	811.115.626
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	180.902.078	102,60	43.735.784	43.609.856	93.556.438
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.794.498.924	101,50	1.229.371.490	847.568.247	717.559.188
Odhodki	2.893.232.062	99,90	1.291.706.009	810.726.193	790.799.861
Stroški blaga, materiala in storitev	2.386.490.435	99,30	1.142.990.328	708.857.792	534.642.315
Stroški dela	345.381.109	103,60	82.990.653	84.029.615	178.360.841
Amortizacija	128.144.647	93,70	55.637.044	8.512.955	63.994.647
POSLOVNI IZID	134.075.358	136,10	5.870.969	75.309.011	52.895.378
FINANČNI IZID	-375.928	205,10	-1.666.897	6.474.646	-5.183.677
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	133.240.405	134,30	4.415.477	81.801.795	47.023.134
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	270.199.002	113,40	66.020.923	84.852.090	119.325.988
Davek iz dobička	15.043.630	127,90	784.765	8.316.103	5.942.762
Čisti dobiček	124.501.734	134,70	8.437.259	68.457.511	47.606.964
Čista izguba	16.656.540	161,50	9.872.973	476.614	6.306.953
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	107.845.194	131,40	-1.435.714	67.980.897	41.300.011
Enostavni denarni tok	243.968.838	109,90	58.714.241	77.523.976	107.730.621
Dodana vrednost (DV)	615.580.111	107,70	149.011.577	168.881.706	297.686.829
SREDSTVA	1.871.765.354	100,80	596.640.104	512.895.700	762.229.550
Zaloge	301.964.901	102,10	47.209.206	123.623.763	131.131.932
Kapital	790.769.362	104,60	202.863.264	304.114.183	283.791.915
Stopnja samofinanciranja (%)	42	103,70	34	59	37
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,20	92,30	1,60	0,60	1,60
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,60	0,40	0,60
Celotna gospodarnost	1,05	101,00	1,00	1,12	1,05
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,00	112,50	5,10	9,60	14,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,93	121,60	-0,67	25,30	14,23
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,79	129,20	-0,23	14,28	5,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	259.712	101,20	473.184	337.993	132.333
Delež prodaje na tujih trgih (%)	94	99,90	97	95	89
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	30.147	103,10	30.846	31.870	29.099
Plače na zaposlenega (EUR)	21.737	105,70	22.955	23.570	20.414

Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	53.732	107,20	55.384	64.051	48.567
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	56	96,20	55,7	49,8	59,9
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	10.867	134,20	3.136	25.964	7.767
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.454	160,90	3.670	181	1.029
Obračanje sredstev	2	100,00	2	2	1
Obračanje kapitala	4	92,70	6	3	3
Obrat zalog	8,00	97,60	25,40	5,40	4,40
Dnevi vezave zalog	45,70	102,70	14,40	67,90	83,30
Obrat terjatev	20,40	117,90	15,10	50,40	18,50
Dnevi vezave obveznosti	36	94,00	38	32	38
Dnevi vezave denarja	27	101,50	0	43	65
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.811	105,70	1.913	1.964	1.701
	kovinska industrija		vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
	vrednost 2021		29.1.	29.2.	29.3.
	Index 21/20				

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Dejavnost SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil in prikolic v letu 2021 beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 v letu 2020 višji le za dober odstotek (+1,1%) in znaša dobre tri milijarde evrov. Najvišje prihodke sta imeli poddejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) v višini 1,29 mrd € ter Proizvodnja karoserij za vozila Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.2), ki je zabeležila prihodke v višini 892,5 mio €. V 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila Proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.3) so v letu 2021 imeli 837,8 mio € prihodka.

V celotni SKD 29 je izvoz porasel za 1,5 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je primerjavi z letom 2020 višji za 34,3%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 53.732 € in je za 7,2 % višja kot leto poprej. Parametra ROE in ROA sta pozitivna: ROE 13,93; ROA 5,79. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je padel za 3,8 %, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 3,1 % in znašajo 30.147 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe
največjih deset po dodani vrednosti
4-N TECH d.o.o.
ALFACON, d.o.o.
BEMETAL d.o.o.
FERA AVTO, d.o.o.
GS-CarboTech, d.o.o.
JSR d.o.o.
KARBONIN d.o.o.
KOVINKIRM d.o.o.
MBB, d.o.o. Mengeš
PREBIL, d.o.o., Ljubljana
male družbe
največjih deset po dodani vrednosti
AK Automotive d.o.o.
AS DOMŽALE d.o.o.
CERJAK d.o.o.
CIMOS IP d.o.o.
EURO GV d.o.o.
K - BUS d.o.o.
MODERNE TEHNOLOGIJE d.o.o.
PCI Premium Composite International AG - Podružnica v Sloveniji
S.H. WELZ d.o.o.
SINTER Ljubljana d.o.o.

srednje družbe**največje po dodani vrednosti**

AGIS TECHNOLOGIES, d.d.
 B N M, d.o.o.
 CECOMP d.o.o.
 ITAS-CAS d.o.o.
 MAGNA STEYR d.o.o.
 ROBETA d.o.o.
 ROSENBAUER, d.o.o.
 TOURNE MOBIL d.o.o.
 TPV PRIKOLICE d.o.o.
 VAR d.o.o.

velike družbe**največjih deset po dodani vrednosti**

ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
 Akrapovič d.d.
 CARTHAGO d.o.o.
 KLS LJUBNO d.o.o.
 odelo Slovenija d.o.o.
 REVOZ d.d.
 SOGEFI FILTRATION d.o.o.
 STARKOM d.o.o.
 TBP d.d.
 TPV AUTOMOTIVE d.o.o.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je v letu 2021 zrasel za 1,5 % glede na leto poprej in je znašal 2,79 mrd €. Največ je izvozila poddejavnost proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), saj je v letu 2020 izvozila za dobrih 1,23 mrd € izdelkov, pri »proizvodnji delov in opreme za motorna vozila« (SKD 29.3), pa je izvoz znašal 717,6 mio €. Prihodek na tujih trgih pri poddejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2) je znašal 847,5 mio €. Dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) je v letu 2021 ustvarila dobro tretjino izvoza celotne dejavnosti SKD 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih je pri dejavnosti 29.1 v letu 2020 znašal 97 % in je bil za 0,7 % nižji kot leta 2020. Pri preostalih dveh dejavnostih pa je delež prodaje na tujih trgih znašal 95 % (SKD 29.2) in 89 % (SKD 29.3).

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja mot. vozil, prikolic in polprikolic« (SKD 29)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	976,5
FRANCIJA	423,1
ITALIJA	210,8
HRVAŠKA	163,1
AVSTRIJA	103,6
SRBIJA	91,3
ŠPANIJA	89,3
BELGIJA	64,7
POLJSKA	64,1
NIZOZEMSKA	62,2
OSTALO	545,8
Skupaj izvoz dejavnosti 29	2.794,5

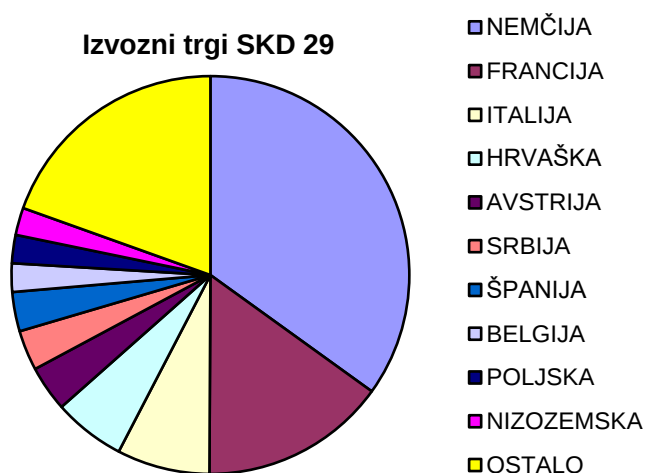

Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda* pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (976,5 mio €), Francijo (423,1 mio €) ter Italijo (210,8 mio €).

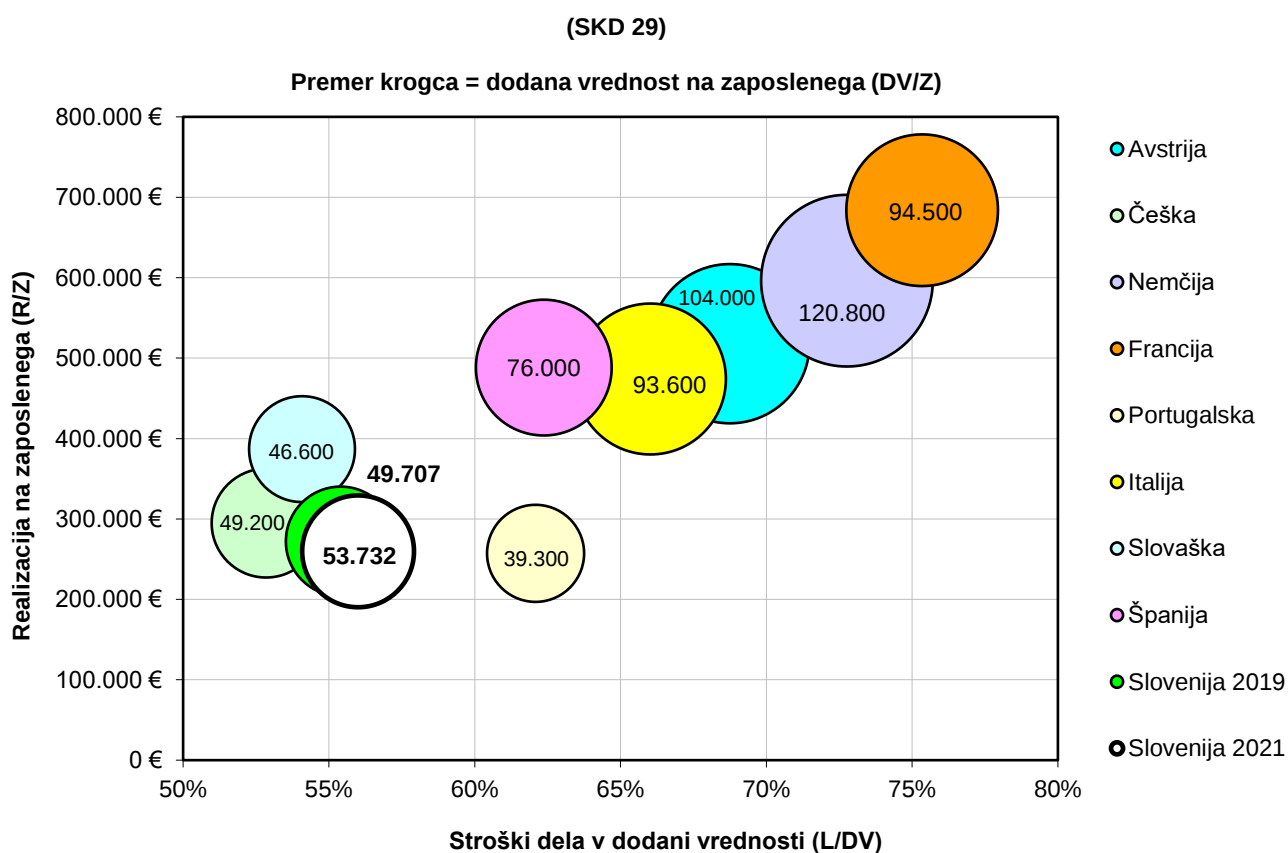
* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2019, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2019 vključena "Slovenija (2021)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje deljeno sliko. V najboljši poziciji so Francija, Avstrija in Nemčija. Razliko med njimi ohranja višina stroškov dela v dodani vrednosti, ki se nahajajo v razponu med 50 % in 80 %.

Slovenija ima v letu 2019 v primerjavi z ostalimi državami sicer nižje stroške dela v dodani vrednosti (55,4 %), vendar je ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega nizka in je za okoli dvakrat manjša kot pri najboljših, realizacija na zaposlenega pa približno dvakrat manjša v primerjavi z najboljšimi.

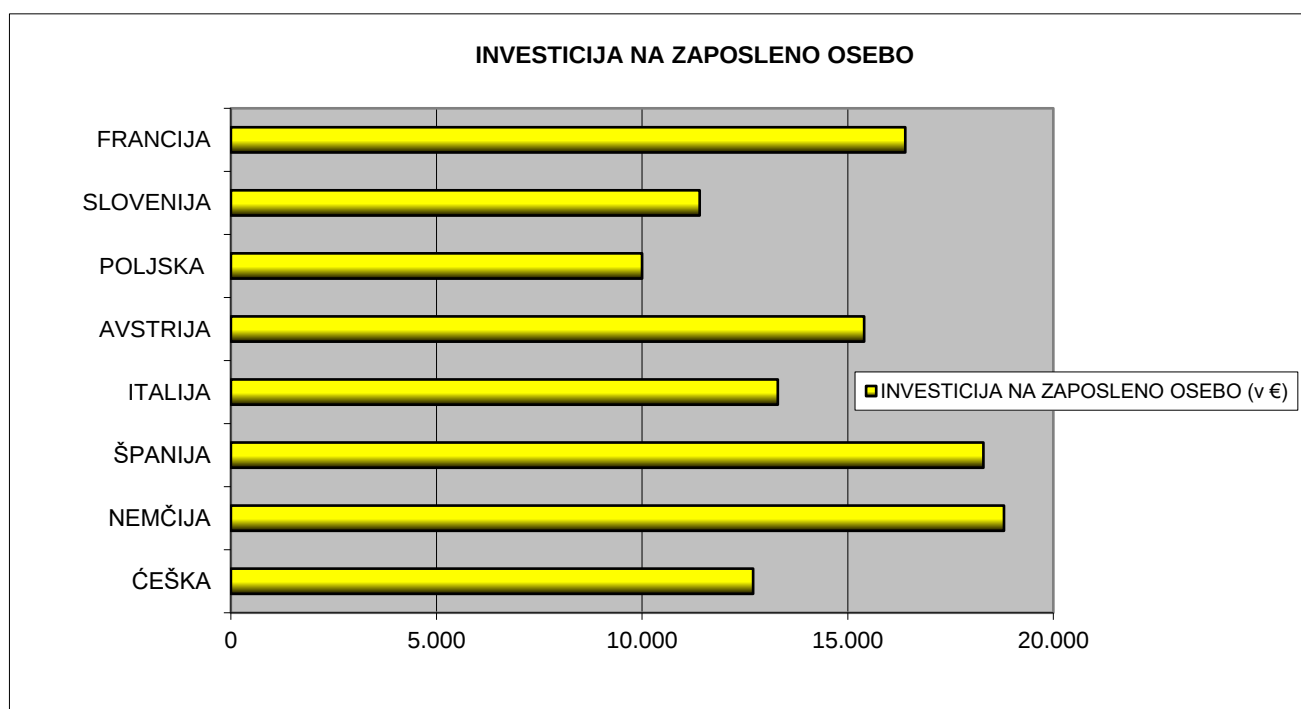
V letu 2021 je Slovenija glede na 2019 v nekoliko slabšem položaju. Realizacija na zaposlenega je v letu 2021 znašala 259.712 € in je za 13.000 € nižja kot leta 2019. Dodana vrednost na zaposlenega se je sicer povečala za približno 4.000 € in je v letu 2021 znašala 53.732 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se povišali za 0,6%.

5.3.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)

PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,4%	12.700
	NEMČIJA	3,3%	18.800
	ŠPANIJA	3,9%	18.300
	ITALIJA	3,4%	13.300
	AVSTRIJA	3,1%	15.400
	POLJSKA	5,6%	10.000
	SLOVENIJA	4,9%	11.400
	FRANCIJA	2,6%	16.400

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

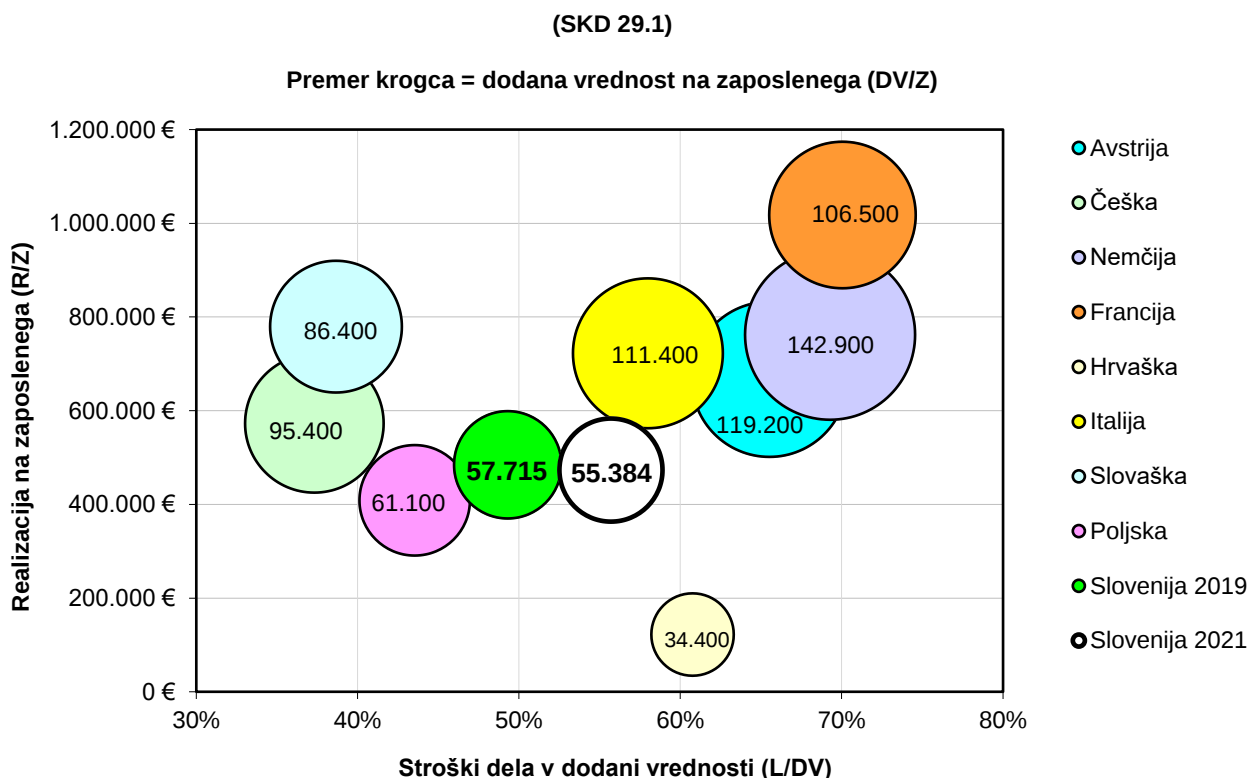
Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti, namenijo na Poljskem, in sicer 5,6%. Ostale proizvajalke imajo delež med 2,5 in 5,0%. Največ denarja vložijo Nemčija (18.800 €), Španija (18.300 €) in Francija (16.400 €). Pri Sloveniji znaša delež denarja, ki se vlaga v investicijo, na zaposleno osebo 11.400 €.

Graf 23: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

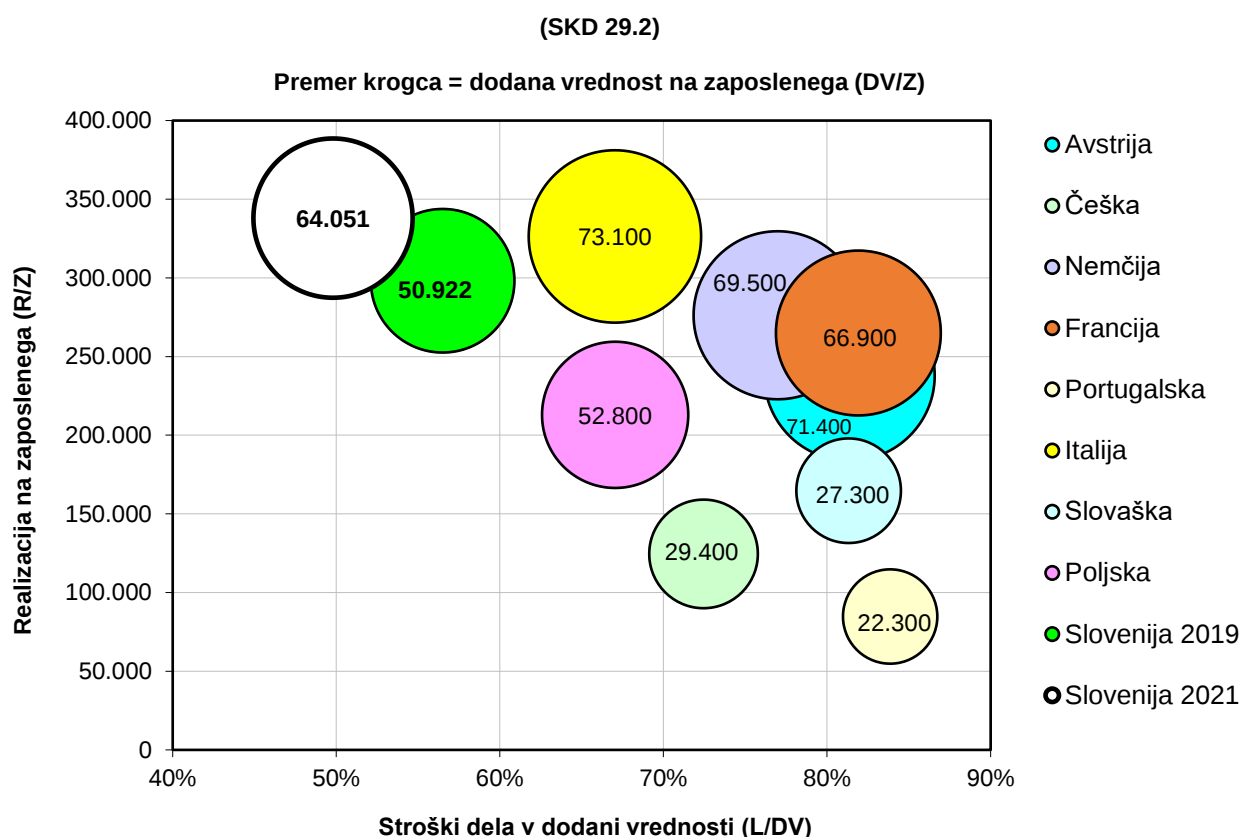
Graf proizvodnje motornih vozil kaže, da imajo najboljše rezultate Francija, Italija, Nemčija in Avstrija. Najvišjo realizacijo na zaposlenega dosegata Francija (1,1 mio €) in Slovaška (779.370 €), vendar ima prva za cca 20 tisoč evrov višjo dodano vrednost (106.500 €). Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega ustvari Nemčija, in sicer ta znaša 142.900 €.

Slovenija je v letu 2019 ustvarila 67.715 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela 484.442 € realizacije na zaposlenega. Če bi opazovali samo stroške dela na zaposlenega, lahko vidimo, da so nekje na zgornji polovici (49,3%) v panogi.

V letu 2021 je bila v Sloveniji realizacija na zaposlenega (R/Z) nekoliko nižja, in sicer za okoli 11.000 €, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) se je znižala za cca 2.300 €. Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so se dokaj povečali, in sicer za 6,4%.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

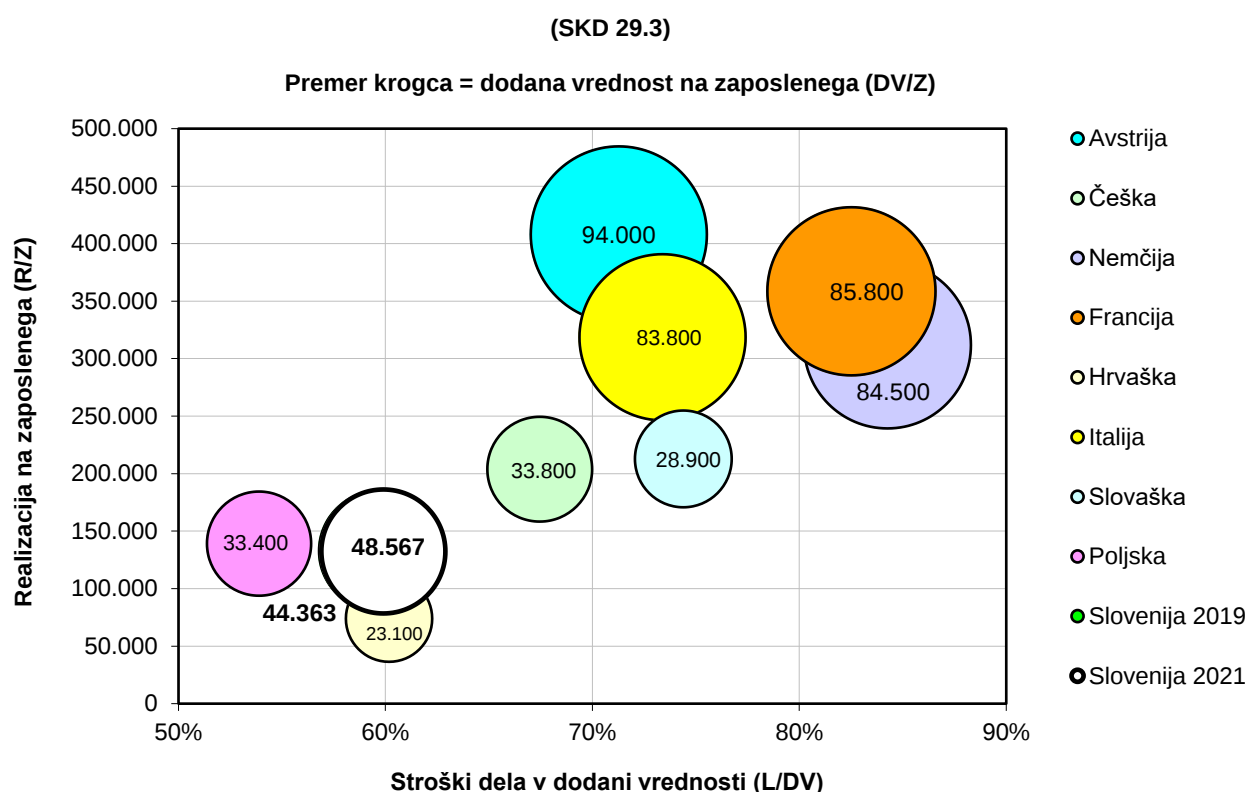
Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 29.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v letu 2019 glede realizacije na zaposlenega med višjimi v primerjavi z ostalimi državami, in sicer je ta znašala 298.194 €. Slovenija je imela tudi najnižje stroške dela v dodani vrednosti v primerjavi z preostalimi proizvajalkami, in sicer so ti znašali 56,5 %.

Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala 50.922 € in je za okoli 5.000 € nižja kot leto poprej. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega sta imeli Avstrija (71.400 €) in Italija (73.100 €), najvišjo realizacijo na zaposlenega pa Italija in sicer je ta znašala 326.343 €.

V letu 2021 pri dejavnosti proizvodnje karoserij za vozila na grafu vidimo rast pri realizaciji na zaposlenega (+39.000 €), dodana vrednost na zaposlenega pa se je povišala za cca 13.000 €! Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali, in sicer za 6,7 %.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so imeli v Avstriji, ki je imela realizacijo na zaposlenega 408.014 € in dodano vrednost 94.000 €.

Slovenija je bila pri tej panogi v letu 2019 »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (59,7%), vendar pa v primerjavi z drugimi precej zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **leto 2021** kaže skoraj identično sliko v primerjavi z 2019. Le dodana vrednost na zaposlenega je višja za cca 4.000 €, realizacija na zaposlenega ter stroški dela v dodani vrednosti pa ostajajo na skoraj enaki ravni kot leta 2019. Kot je vidno na grafu, še vedno dokaj zaostajamo za vsemi večjimi državami proizvajalkami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 – Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 – Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 – Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 – Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje drugih vozil in plovil v letu 2021:

	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	88	102,30	47	3	23	15
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	915	105,60	272	162	318	163
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	186.890.377	126,50	56.958.009	51.624.123	48.267.318	30.040.927
Kosmati donos od poslovanja	186.189.199	126,40	56.829.971	51.533.484	47.789.246	30.036.498
Čisti prihodki od prodaje	182.052.761	130,60	57.925.252	50.206.958	44.965.273	28.955.277
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	40.424.168	152,20	19.945.580	2.505.206	11.003.072	6.970.310
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	141.628.593	125,50	37.979.672	47.701.752	33.962.201	21.984.968
Odhodki	174.212.672	126,20	56.396.235	47.334.887	42.748.659	27.732.892
Stroški blaga, materiala in storitev	134.891.835	131,60	45.767.021	38.393.059	28.500.403	22.231.352
Stroški dela	28.922.890	109,90	7.298.824	6.052.463	11.235.962	4.335.642
Amortizacija	7.370.889	106,50	2.161.301	2.464.078	1.730.630	1.014.879
POSLOVNI IZID	14.257.128	139,90	1.317.761	4.495.475	6.053.791	2.390.101
FINANČNI IZID	-1.304.711	155,40	-378.026	-283.048	-561.587	-82.051
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	12.677.705	132,00	561.774	4.289.237	5.518.659	2.308.035
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	21.832.639	123,60	3.607.361	6.971.181	7.823.375	3.430.721
Davek iz dobička	1.903.436	116,50	306.508	572.763	769.754	254.412
Čisti dobiček	12.586.416	132,20	1.823.903	3.719.512	4.897.625	2.145.375
Čista izguba	1.806.795	117,70	1.568.637	0	146.129	92.029
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	10.779.620	135,00	255.266	3.719.512	4.751.496	2.053.346
Enostavni denarni tok	18.355.131	118,70	2.544.866	6.195.218	6.521.080	3.093.967
Dodana vrednost (DV)	50.755.529	115,40	10.906.185	13.023.644	19.059.337	7.766.363
SREDSTVA	173.172.145	111,30	43.115.328	42.472.359	64.092.993	23.491.465
Zaloge	43.735.064	128,50	13.979.611	5.215.733	18.104.256	6.435.464
Kapital	72.163.501	117,90	6.793.848	27.258.618	28.876.737	9.234.298
Stopnja samofinanciranja (%)	42	106,10	16	64	45	39
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,40	93,30	5,30	0,50	1,20	1,50
Koeficient zadolženosti	0,60	100,00	0,80	0,30	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,07	101,90	1,04	1,08	1,10	1,05
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,70	97,50	6,30	13,50	16,40	11,40
Donosnost kapitala - ROE (%)	16,16	115,70	3,84	14,64	17,83	25,66
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,55	122,20	0,59	8,93	8,07	9,82
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	198.965	123,70	212.593	309.786	141.476	178.044
Delež prodaje na tujih trgih (%)	78	96,00	66	95	76	76
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	31.610	104,10	26.788	37.345	35.352	26.660
Plače na zaposlenega (EUR)	23.615	104,70	19.552	28.542	26.475	19.923
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	55.471	109,30	40.027	80.358	59.967	47.755

Stroški dela v dodani vrednosti (%)	57	95,30	66,9	46,5	59,0	55,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	13.756	125,30	6.694	22.950	15.410	13.192
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.975	111,50	5.757	0	460	566
Obračanje sredstev	1	118,10	1	1	1	1
Obračanje kapitala	3	112,50	9	2	2	4
Obrat zalog	3,50	112,90	3,40	7,90	1,90	4,00
Dnevi vezave zalog	105,50	90,60	105,90	46,40	195,20	91,90
Obrat terjatev	10,50	109,40	36,20	12,10	4,60	15,10
Dnevi vezave obveznosti	36	82,90	25	11	85	38
Dnevi vezave denarja	105	94,00	91	65	189	78
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.968	104,70	1.629	2.379	2.206	1.660
	kovinska industrija		vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021	vrednost 2021
		Index 21/20	30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	vrednost 2021					

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)

Dejavnost SKD 30 – Proizvodnja drugih vozil in plovil v letu 2021 beleži zelo pozitivne indekse. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 v letu 2021 višji za 26,5 %. Najvišje prihodke je imela dejavnost 30.1 – Gradnja ladij in čolnov, in sicer v višini 56,9 mio €. Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil je imela prihodke v višini 51,6 mio €, dejavnost SKD 30.9 - Proizvodnja drugih vozil, pa dobrih 30 mio €. Izvoz na ravni celotne dejavnosti se je povečal za 25,5 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je krepko pozitiven (132). Dodana vrednost na zaposlenega na ravni celotne dejavnosti SKD 30 dosega 55.471 € in je za 9,3 % višja kot leto poprej. ROE in ROA sta pozitivna (+16,16 in +6,55), delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa znaša 57 % in je za 4,7 % nižji glede na leto 2020. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 4,1 %, ter znašajo 31.610 €.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil glede na ustvarjeno dodano vrednost.

mikro družbe

Največje po dodani vrednosti

3MARAN d. o. o.
AFormX d.o.o.
KB Marine d.o.o.
MODRA POMOČ d.o.o.
Multihulls d.o.o.
PEGASUS YACHTS d.o.o.
Proform3d, d.o.o.
SHIP d.o.o.
SIPABOARDS d.o.o.
Skubin Design d.o.o.

male, srednje in velike družbe

Največje po dodani vrednosti

ALBATROSS FLY d.o.o.
C-ASTRAL d.o.o.
KOVIS d.o.o.
LIV SYSTEMS d.o.o.
OTTO, d.o.o.
PIPISTREL d.o.o.
PIPISTREL VERTICAL SOLUTIONS d.o.o.
Seascope d.o.o.
SVP AVIO d.o.o.
VALY, d.o.o., Kranj

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti SKD 30 – Proizvodnje drugih vozil in plovil, je bil prihodek od prodaje na tujih trgih **leta 2021** za 25,5 % višji kot leta 2020. Skupni prihodki od prodaje na tujih trgih so znašali 141,6 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer 47,7 mio €. Najmanj je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), kjer je prihodek znašal 21,9 mio €.

Največji delež prodaje (95%) na tujih trgih znotraj dejavnosti SKD 30, je imela dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), najnižjega pa dejavnost Gradnja ladij in čolnov - SKD 30.1, pri kateri je delež prodaje na tuje trge znašal 66 odstotkov.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja drugih vozil in plovil« (SKD 30)

država namena	Izvoz v mio €
ŠVICA	25,0
NEMČIJA	20,7
AVSTRIJA	17,8
HRVAŠKA	12,8
ZDRUŽENE DRŽAVE	9,2
FRANCIJA	8,1
ITALIJA	6,3
SRBIJA	5,7
NIZOZEMSKA	3,2
JAPONSKA	2,9
OSTALO	30,0
Skupaj izvoz dejavnosti 30	141,6

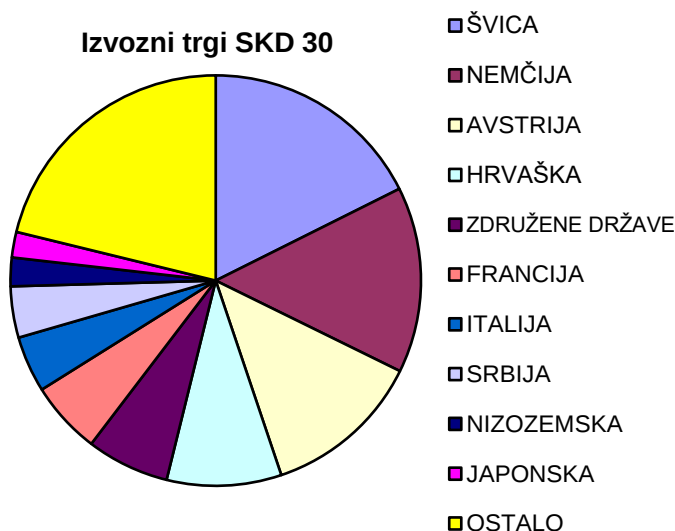

Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda* kaže, da se največ izvozi v Švico (25,0 mio €), v Nemčijo (20,7 mio €) in v Avstrijo (17,8 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

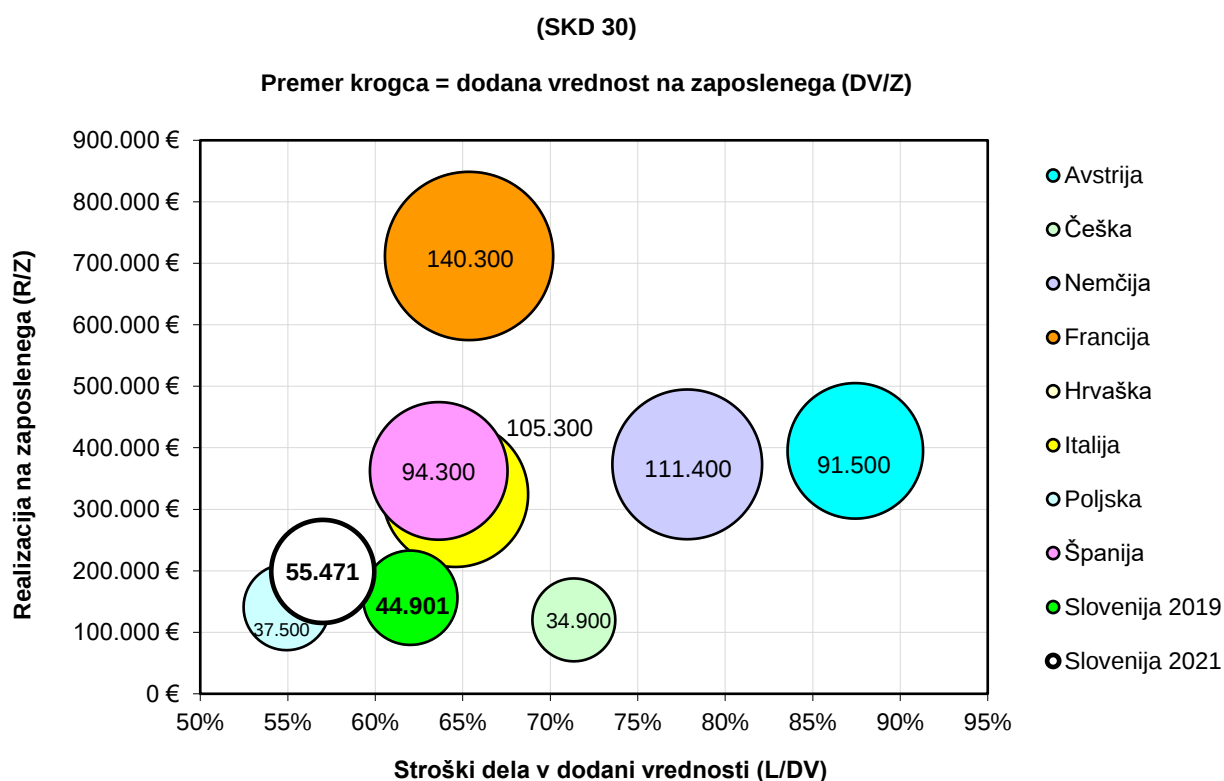
* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2019, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2019 vključena "Slovenija (2021)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu opazimo določeno razpršenost v panogi. Največjo realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosega Francija, in sicer 711.909 €. Prav tako ima najvišjo dodano vrednost, in sicer ta znaša 140.300 €.

Višina stroškov dela v dodani vrednosti pri večini držav sega v razponu med 50 % in 90 %. Izjema je Hrvaška, kjer so le-ti znašali 103,6%. Preostale večje proizvajalke imajo nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi z Francijo, prav tako precej zaostajajo pri dodani vrednosti na zaposlenega. Najnižje stroške dela v dodani vrednosti je imela Poljska, in sicer so ti znašali 54,93%. Slovenija v letu 2019 primerjalno z večjimi državami v tej panogi, dosega zelo nizko realizacijo (156.163 €) in dodano vrednost na zaposlenega (44.901 €), kar pa je vseeno za okoli 4.000 € več, kot leta 2018.

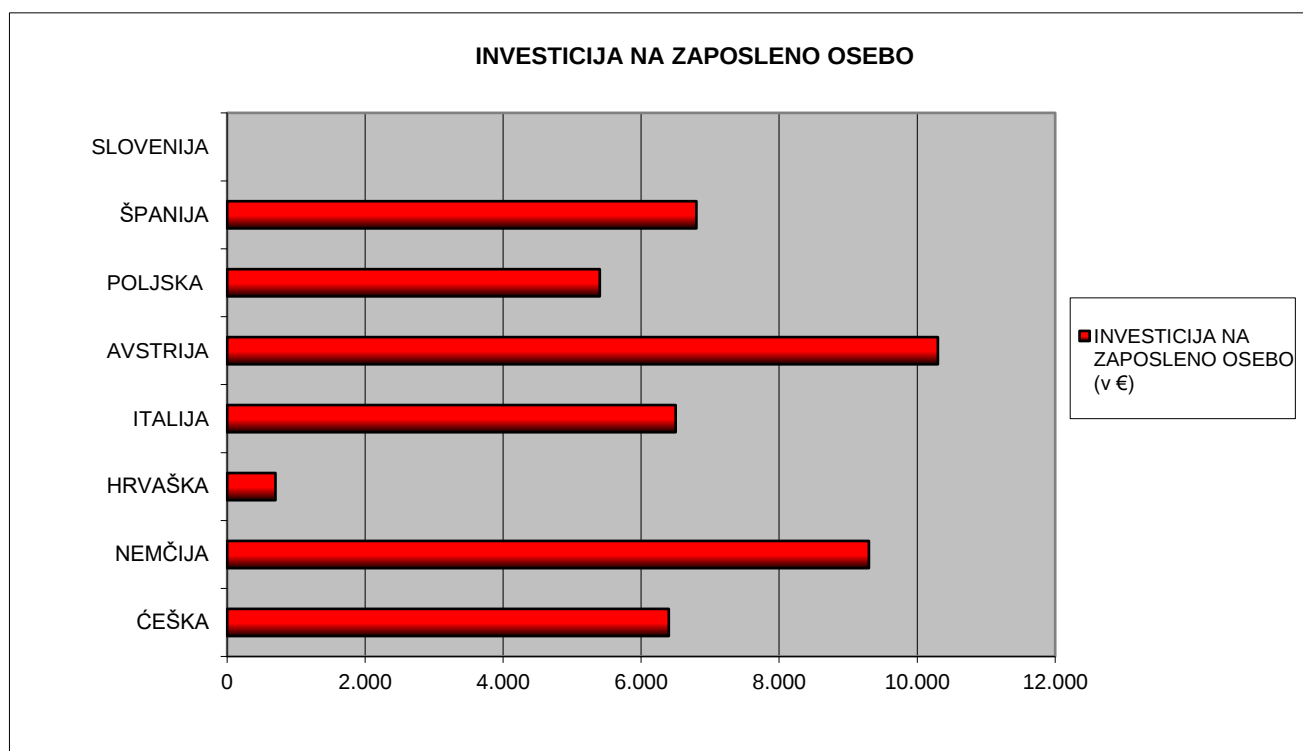
V letu 2021 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil glede na leto 2019 precej izboljšala svoj položaj, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, saj so se le-ti znižali za 5 % ter dodane vrednost na zaposlenega, ki je višja za skoraj 11.000 €, medtem ko je realizacija na zaposlenega višja za približno 42.000 €.

5.4.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,5%	6.400
	NEMČIJA	2,6%	9.300
	HRVAŠKA	1,4%	700
	ITALIJA	2,4%	6.500
	AVSTRIJA	2,8%	10.300
	POLJSKA	4,1%	5.400
	ŠPANIJA	1,9%	6.800
	SLOVENIJA	0,0%	0

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri državah giblje med 1,4% do 5,5%. Največji delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, ima Češka (5,5 %), največ denarja na zaposlenega pa namenita Avstrija (10.300 €) in Nemčija (9.300 €). Podatki za Slovenijo niso na voljo.

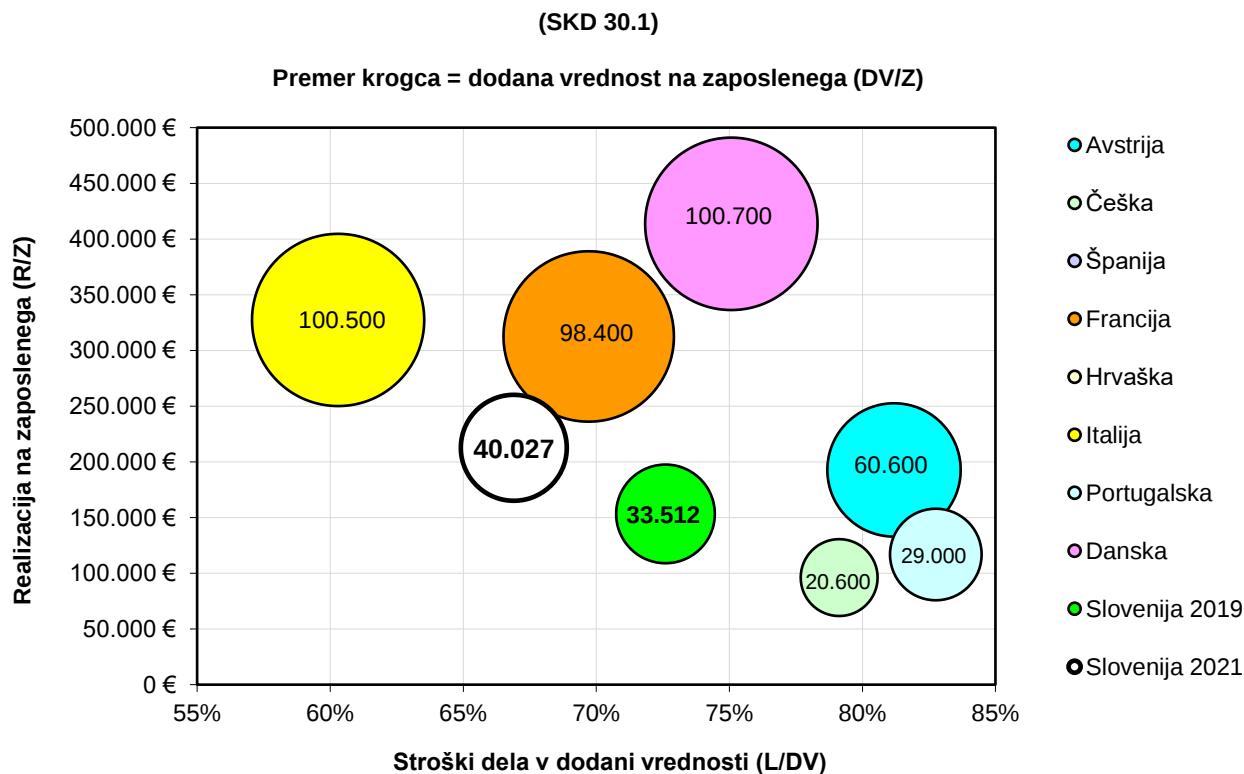

Graf 28: Investicije v panogi SKD 30

Za tri podrazrede dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

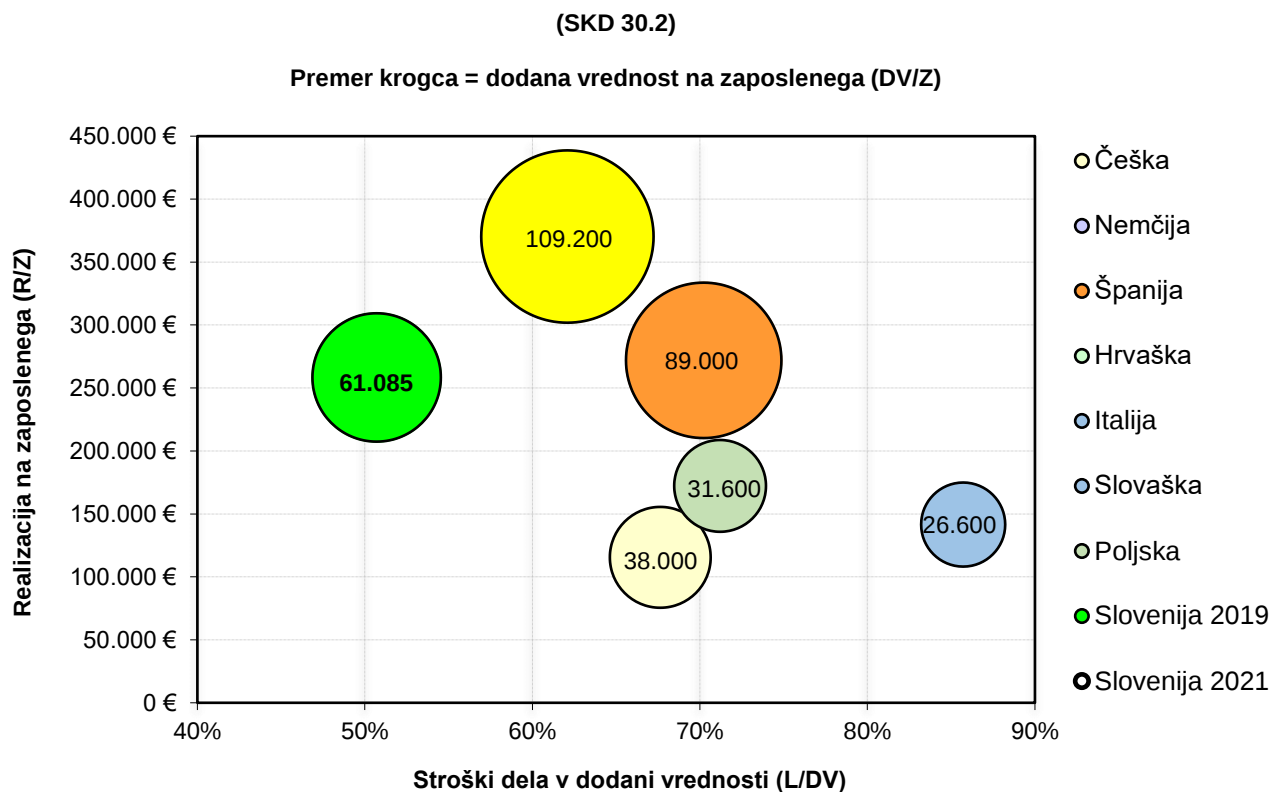
Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega, imata v tej panogi najboljšo pozicijo Danska (100.700 €) in Italija (100.500 €). Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Danska (413.632 €), najnižje stroške dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je imela Italija, in sicer so ti znašali 60,3%.

Slovenija je v letu 2019 dosegla povprečne rezultate pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki je bila približno 2,5-krat manjša od večjih proizvajalk (33.512 €), rezultat realizacije na zaposlenega pa je znašal 153.265 €.

V letu 2021 ima Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2019 pri vseh segmentih boljše rezultate. Dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za cca 6.500 €, realizacija na zaposlenega se je v letu 2021 v primerjavi z 2019, povečala za okoli 59.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se znižali, in sicer za 5,7%.

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

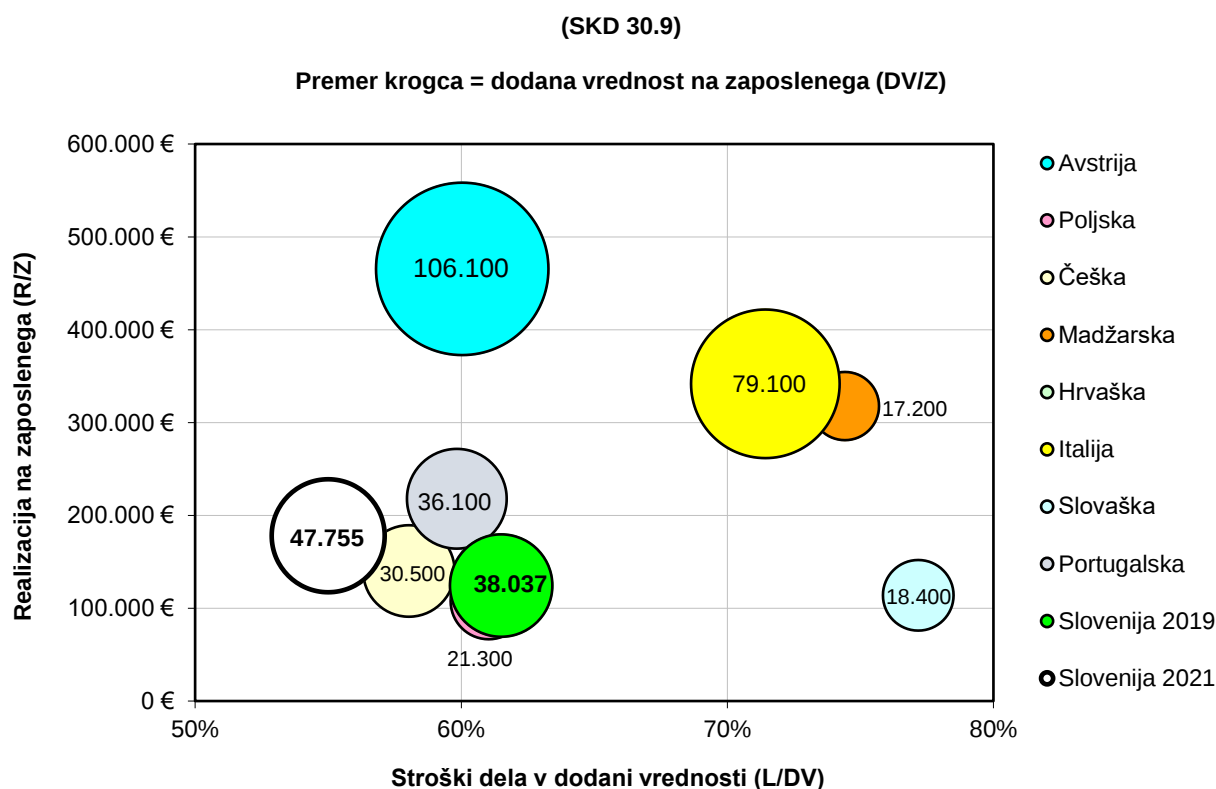
Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil malce zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nekoliko nižjo dodano vrednostjo (61.085 €), manj pa z realizacijo na zaposlenega (258.379 €). Stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 50,7%, Slovenijo v leto 2019 uvrščajo v ospredje panoge. Graf izkazuje, da pri realizaciji na zaposlenega (370.283 €) ter dodani vrednosti (109.200 €) najbolj izstopa Italija. Če pogledamo vse države skupaj, se stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti gibljejo nekje med 50 % in 90 %. Izjemo sta Nemčija in Hrvaška, kjer stroški dela na zaposlenega dosegajo skoraj 150%.

Pri dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) je bilo leto **2021** za Slovenijo ponovno odlično leto v primerjavi z 2019, kar zadeva vse obravnavane segmente.

Na sliki pa žal ni projekcije belega odebeljenega kroga za leto 2020. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, ga za leto 2020 ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da najboljše rezultate dosežeta Avstrija (106.100€ DV/Z) in Italija (79.100€ DV/Z, preostale države pa so razporejene pretežno na dnu grafa in imajo slabše vrednosti, vključno z dodano vrednostjo na zaposlenega ter s stroški dela v dodani vrednosti.

Slovenija je imela v letu 2019 slabe rezultate, vendar vseeno nekoliko boljše v primerjavi z nekaterimi manjšimi proizvajalkami.

V letu 2021 panoga zaseda veliko boljši položaj kot v 2019. Najbolj je to opazno pri nižjih stroških dela v dodani vrednosti. Le-ti so se znižali za 6,5 % v primerjavi z letom 2019. Tudi dodana vrednost (47.755 €) se je zvišala za dobrih 9.500 €, realizacija na zaposlenega pa za okoli 54.000 € glede na leto 2019.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1 – Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez 33.130, 33.140 in 33.190** – tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 in 33.190, odvzete**)
- 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oziroma panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje poddejavnosti:

33.1	Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
33.11	Popravila kovinskih izdelkov
33.12	Popravila strojev in naprav
33.13	Popravila elektronskih in optičnih naprav
33.14	Popravila električnih naprav
33.15	Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
33.16	Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
33.17	Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
33.19	Popravila drugih naprav
33.2	Montaža industrijskih strojev in naprav
33.20	Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2021:

	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.
	vrednost 2021	Index 21/20	vrednost 2021	vrednost 2021
Število družb	765	107,10	331	434
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	8.511	103,70	3.737	4.773
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	865.543.809	115,60	314.703.054	550.840.755
Kosmati donos od poslovanja	863.029.520	116,00	313.844.477	549.185.043
Čisti prihodki od prodaje	842.402.483	119,70	300.690.699	541.711.784
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	343.766.626	118,20	231.629.481	112.137.145
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	498.635.857	120,70	69.061.217	429.574.639
Odhodki	814.533.695	113,00	301.422.466	513.111.229
Stroški blaga, materiala in storitev	469.430.945	120,30	149.556.349	319.874.596
Stroški dela	302.985.715	106,30	135.989.689	166.996.026
Amortizacija	26.619.581	99,50	9.580.915	17.038.666
POSLOVNI IZID	53.019.789	184,20	14.093.574	38.926.214
FINANČNI IZID	-2.406.762	99,70	-770.363	-1.636.400
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	51.010.114	184,10	13.280.588	37.729.526
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	83.781.027	135,60	26.050.799	57.730.228
Davek iz dobička	8.616.795	137,00	2.200.092	6.416.703
Čisti dobiček	46.061.830	155,10	12.674.914	33.386.915
Čista izguba	2.804.868	34,90	772.219	2.032.649
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	43.256.962	199,60	11.902.695	31.354.266
Enostavni denarni tok	74.018.200	135,40	23.859.920	50.158.280
Dodana vrednost (DV)	386.766.742	111,50	162.040.489	224.726.254
SREDSTVA	538.506.389	107,10	248.499.504	290.006.884
Zaloge	69.159.599	114,10	38.313.524	30.846.075
Kapital	224.354.871	104,80	107.056.692	117.298.180
Stopnja samofinanciranja (%)	42	97,90	43	40

Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,20	109,10	1,00	1,30
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,06	101,90	1,04	1,07
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	116,90	8,30	10,50
Donosnost kapitala - ROE (%)	20,04	185,20	11,73	27,42
Donosnost sredstev - ROA (%)	8,45	194,30	4,99	11,46
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	98.982	115,50	80.453	113.490
Delež prodaje na tujih trgih (%)	59	100,90	23	79
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	35.601	102,50	36.385	34.986
Plače na zaposlenega (EUR)	25.865	108,00	25.801	25.915
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	45.445	107,60	43.356	47.081
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	78	95,30	83,9	74,3
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.412	149,60	3.391	6.995
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	330	33,70	207	426
Obračanje sredstev	2	116,30	1	2
Obračanje kapitala	4	111,40	3	5
Obrat zalog	7,30	112,30	4,00	11,90
Dnevi vezave zalog	50,00	89,80	91,70	30,60
Obrat terjatev	14,40	126,30	11,60	16,50
Dnevi vezave obveznosti	33	86,70	31	34
Dnevi vezave denarja	43	85,40	93	19
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	2.155	108,00	2.150	2.160
	kovinska industrija		vrednost 2021	vrednost 2021
		Index 21/20	33.1.	33.2.
	vrednost 2021			

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)

Dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav **v letu 2020** beleži pozitivne indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za 15,6 % glede na leto 2020. Obe poddejavnosti sta v letu 2021 beležili pozitivne rezultate na prihodkovni strani, in sicer je dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) v letu 2021 beležila 4% rast prihodkov (314,7 mio €), dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) pa 24% rast prihodka (550,8 mio €).

Izvoz se je na ravni celotne dejavnosti povečal za 20,7 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa za 84,1 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 45.445 € in je za 7,6 % višja kot leto poprej. ROE z vrednostjo 20,04 in ROA z vrednostjo 8,45 sta skoraj enkrat višja kot leto poprej, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 78 % in je nekoliko nižji, kot leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 2,5 % in znašajo 35.601 €.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki so urejene po velikostnih razredih družb.

mikro družbe
največje po dodani vrednosti
ARES-SB, d.o.o.
Bemija Mont d.o.o.
DBM-MONT d.o.o.
ELBRA ELEKTRO d.o.o.
INTELO d.o.o.
MONTIVA GROUP d.o.o.
MtwoM produkt d.o.o.
MV INŽENIRING d.o.o.
S CONCEPT MONT d.o.o.
WLD MONT d.o.o.

male družbe
največje po dodani vrednosti
BISMONT d.o.o.
DORSSEN IMS d.o.o.
ELTEK d.o.o.
EMG d.o.o.
EPC MONT d.o.o.
GP MONT d.o.o.
HaM Montaža d.o.o.
Logo-Tech d. o. o.
MONTPRO d.o.o.
WEBER-MANSMONT, d.o.o.
srednje in velike družbe
največje po dodani vrednosti
A.M Montaža d.o.o.
ADRIA TEHNIKA, d.o.o.
ALIUS, d.o.o.
DANFOSS TRATA, d.o.o.
HTZ Velenje, I.P., d.o.o.
ISM VUZEM d.o.o.
KOLEKTOR ORODJARNA d.o.o.
MOS Servis d.o.o.
MTD BIO d.o.o.
SSI SCHAEFER d.o.o.
SŽ - VIT, d.o.o.

5.5.3. Izvoz

Celotna dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav je **v letu 2021** ustvarila 498,6 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih, kar je za 20,7 % več kot leta 2020. Dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ustvari 86 % izvoza v celotni dejavnosti SKD 33, medtem ko panoga Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) z izvozom ustvari le okoli 14 % prihodkov celotnega izvoza SDK 33. V panogi Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 429,6 mio €, medtem ko je pri dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 69,1 mio €. Delež prodaje na tujih trgih je na ravni celotne dejavnosti v letu 2021 višji za 0,9 % in je dosegal 59%. Delež prodaje na tujih trgih v dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) znaša 79% in se je znižal za 0,5 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)«

država namena	Izvoz v mio €
HRVAŠKA	153,3
SRBIJA	71,4
ŠVICA	61,1
NIZOZEMSKA	24,7
BRAZILIJA	20,4
BOSNA IN HERCEGOVINA	20,3
REPUBLIKA SEVERNA MAKEDONIJA	17,1
ITALIJA	16,0
BOLGARIJA	15,5
ZDRUŽENE DRŽAVE	13,7
OSTALO	85,2
Skupaj izvoz dejavnosti 33	498,6

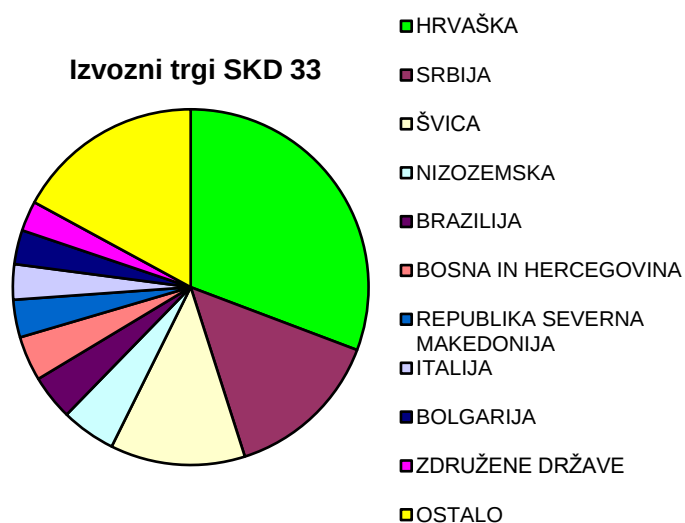

Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah

Pregled izvoza panoge po dejavnostih proizvoda* kaže, da se največ izvozi na Hrvaško (153,3 mio €), v Srbijo (71,4 mio €), Švico (61,1 mio €) ter Nizozemsko (24,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

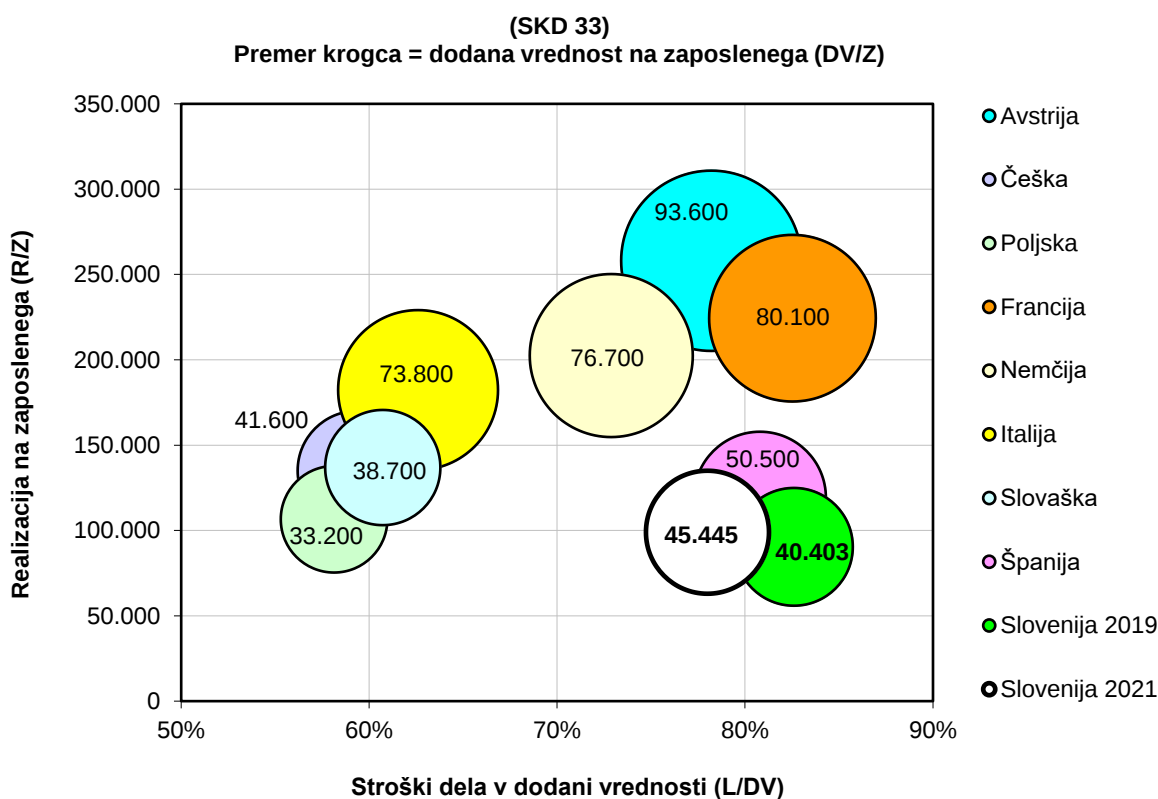
* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo.

5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava panoge SKD 33 – Popravila in montaže strojev in naprav v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2019, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2019 vključena "Slovenija (2021)".

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri dejavnosti "SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav" je na sliki ponovno opaziti razpršenost proizvajalk. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Poljska (58,13 %), najvišje pa Slovenija (82,6%). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobni. Izstopa Avstrija, ki ustvari 93.600 € dodane vrednosti na zaposlenega in 258.038 € realizacije na zaposlenega.

Slovenija je v letu 2019 v podobni situaciji kot mnogokrat do sedaj, saj so si doseženi rezultati podobni skoraj vsako opazovano leto. Stroški dela so v ozadju ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

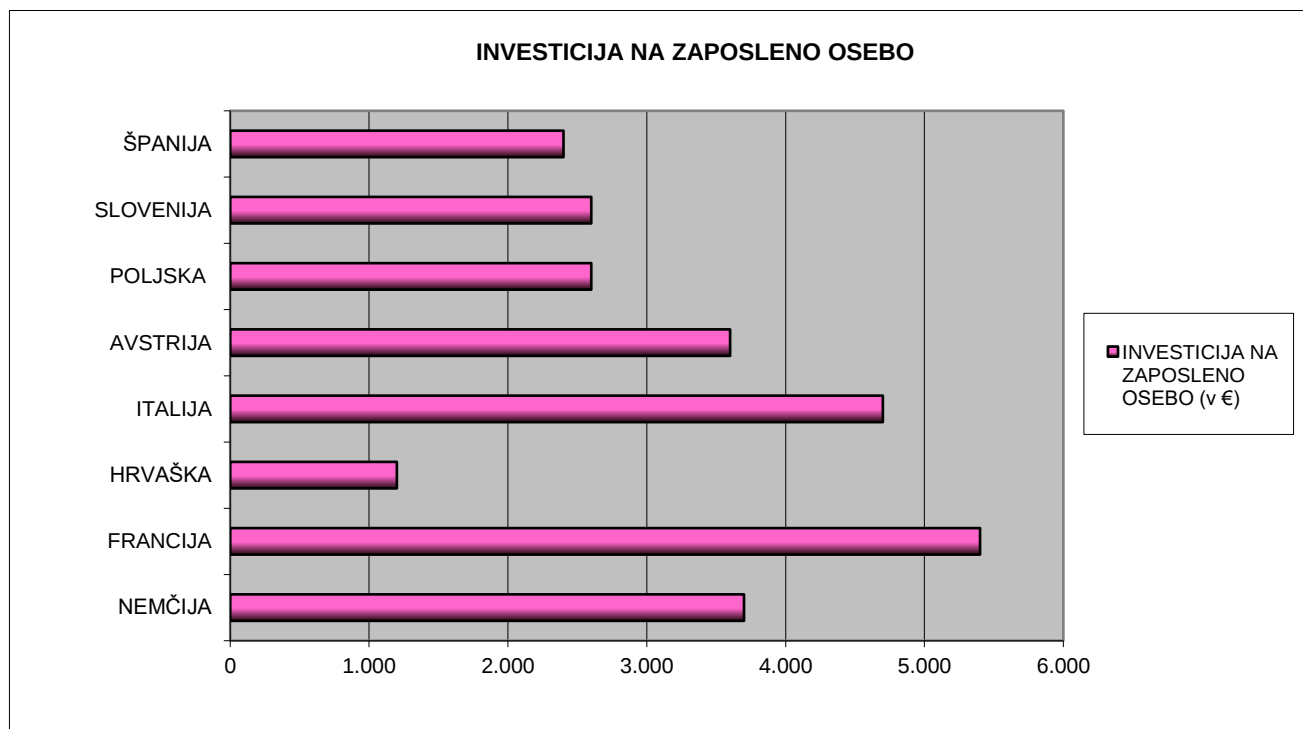
V letu 2021 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2019 boljše rezultate, in sicer sta se dodana vrednost ter realizacija na zaposlenega povečali za slabih 5.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se znižali za 4,6%.

5.5.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2019)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	2,0%	3.700
	FRANCIJA	2,8%	5.400
	HRVAŠKA	2,0%	1.200
	ITALIJA	4,0%	4.700
	AVSTRIJA	1,6%	3.600
	POLJSKA	3,5%	2.600
	SLOVENIJA	3,5%	2.600
	ŠPANIJA	2,3%	2.400

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

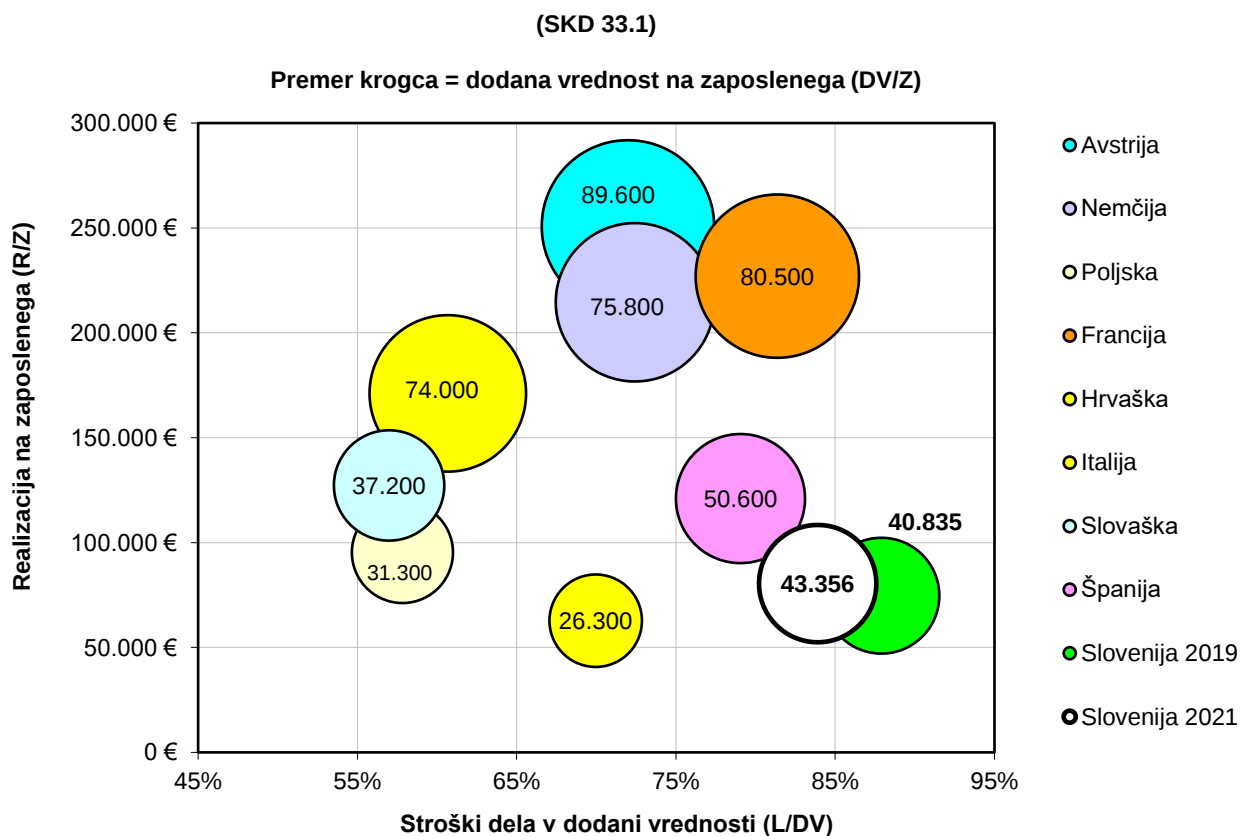
Pri dejavnosti SKD 33 (Popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev, namenjenih razvoju in raziskavam, pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,6 % (Avstrija) do 4,0 % (Italija). Tudi tukaj vidimo določeno razpršenost vloženih sredstev na zaposlenega. V večjih evropskih državah največ za to namenijo v Franciji (5.400 €) in Italiji (4.700 €). Slovenija ima pri tej dejavnosti investiran delež prihodka, ki je namenjen v investicijo dejavnosti 3,5 %, investicija na zaposleno osebo pa znaša 2.600 €.

Graf 33: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

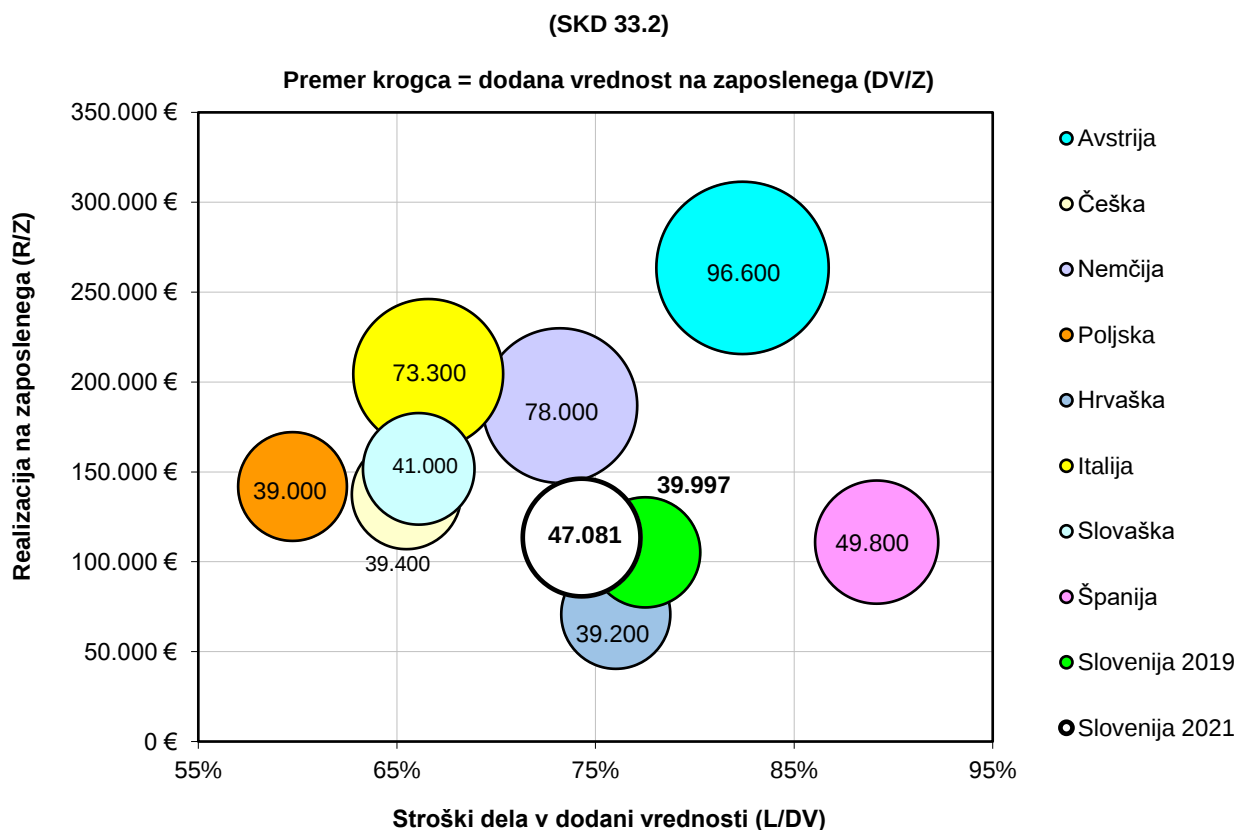
Tukaj lahko vidimo enako sliko kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Najnižje stroške dela (61 %) med večjimi proizvajalkami ima Italija, največjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (89.600 €) zasledimo pri Avstriji, najvišjo realizacijo na zaposlenega pa imajo Avstrija (250.752 €), Francija (227.016 €) ter Nemčija (214.561 €).

Slovenija je v letu 2019 imela 87,9% stroškov dela v dodani vrednosti, 74.698 € realizacije na zaposlenega ter 40.835 € dodane vrednosti na zaposlenega, kar jo uvršča bolj na dno grafa.

Dodana vrednost na zaposlenega je **v letu 2021** višja za dobrih 2.500 €, realizacija na zaposlenega pa je višja za slabih 6.000 €, v primerjavi z vrednostjo izpred dveh let. Stroški dela v dodani vrednosti so v letu 2021 nižji za 4% in znašajo 83,9%.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2019

Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Zanimiva slika se nam kaže pri panogi "SKD 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav". Pri teh storitvah Slovenija v letu 2019 kaže podobno sliko kot velikokrat doslej, saj sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega še vedno za 1,5 do 2-krat manjša kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike države), stroški dela v dodani vrednosti pa so nekje na sredini in znašajo 77,5%. Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu med 55% in 90% (najvišje ima Španija).

Najvišjo realizacijo na zaposlenega (263.481 €) in tudi najvišjo dodano vrednost (96.600 €) ustvari Avstrija. Po ustvarjeni dodani vrednosti sta najbližji Italija (73.300 €) ter Nemčija (78.000 €). Ostale proizvajalke pa sledijo prej omenjenim državam.

V letu 2021 je bila dodana vrednost na zaposlenega za cca 7.000 € višja kot dve leti poprej, stroški dela v dodani vrednosti pa so za 3,2% nižji kot leta 2019. Realizacija na zaposlenega je za dobrih 8.000 € višja v primerjavi z letom 2019.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	10
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	14
Graf 3: Struktura zaposlenih	14
Graf 4: Struktura dodane vrednosti	15
Graf 5: Struktura prihodka	15
Graf 6: Struktura izvoza	16
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2021	16
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)	18
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)	21
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	22
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	24
Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	33
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25	34
Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	35
Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	36
Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	37
Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	42
Graf 18: Investicije v panogi SKD 28	43
Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	44
Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	45
Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	46
Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	50
Graf 23: Investicije v panogi SKD 29	51
Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	52
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	53
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	54
Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	58
Graf 28: Investicije v panogi SKD 30	59
Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	60
Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	61
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	62
Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	66
Graf 33: Investicije v panogi SKD 33	67
Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	68
Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	69

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora	11
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2021	13
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	17
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	19
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	20
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe	22
Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala	24
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2021	25
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice	26
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	26
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)	30
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah	32
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25	34
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)	39
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah	41
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28	43
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela, ... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)	48
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah	49
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29	51
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)	56
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah	57
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30	59
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)	64
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah	65
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33	67

8. VIRI

- Kazalniki poslovanja Analitika GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki GZS-Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki Eurostat
- Podatki: SURS, AJPES
- Spletne strani

Združenje kovinske industrije